

รายงานความก้าวหน้า
แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ
กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

โดย
สมเกียรติ สาระ และคณะ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
“รายงานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ไม่สามารถนำไปอ้างอิงได้”

สัญญาเลขที่ RDG60E0035

รายงานความก้าวหน้า
แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ
กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์
(1 มีนาคม – 30 พฤศจิกายน 2560)

โดย
สมเกียรติ สาระ และคณะ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

“รายงานยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ไม่สามารถนำไปอ้างอิงได้”

คำนำ

รายงานเล่มนี้เป็นรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการวิจัย เรื่อง แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและทุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งใช้กรณีศึกษาในพื้นที่ชุมชนบ้านหัวเสือ บ้านสำโรง และบ้านหนองตาวัฒนา ที่ผ่านมา

ฉันนำไปสู่การกำหนดแนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ เพื่อหาแนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนนอกระบบ โดยความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ บ้านหัวเสือ บ้านสำโรง บ้านหนองตาวัฒนา ประกอบด้วย ตัวแทนเยาวชนแต่ละหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หนองอียอ และพระสงฆ์ ได้ร่วมกระบวนการในการวางแผน หาข้อมูล วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการดำเนินการตามกรอบปฏิบัติของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยมีคณะพี่เลี้ยงเป็นผู้ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี

ข้อมูลในรายงานประกอบด้วยเนื้อหา 5 บท ดังนี้

บทที่ 1	บทนำ
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย
บทที่ 4	ผลการศึกษา
บทที่ 5	สรุปผลการวิเคราะห์และแผนงานระยะที่ 2

หากรายงานฉบับนี้ได้รับข้อเสนอแนะ หรือมีข้อผิดพลาดที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ทางคณะผู้วิจัย โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ พร้อมทั้งจะน้อมรับนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ และนำเสนอให้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่ต่อไป

สมเกียรติ สาระ และคณะ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการ การวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนจากหน่วยงานและบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอเวยนามท่านผู้มีอุปการคุณเหล่านั้นไว้ในที่นี้ ดังนี้

1. นายสามารถ ครองสัตย์ นายบุญจบ จันทร์ลำ และที่ปรึกษาโครงการทุกท่าน ที่เป็นผู้ให้คำปรึกษางานวิจัยนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
2. ผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรโรงเรียนหนองอียอวิทยา ได้อำนวยความสะดวกในด้านสถานที่ และให้ความอนุเคราะห์ให้นักเรียนมาร่วมเป็นทีมนักวิจัยในครั้งนี้
3. กลุ่มพระสงฆ์ หัวหน้าและเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน ประชาชน และเยาวชน ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ ร่วมการประชุม และเต็มใจให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย
4. อาจารย์วรารณ หลวงมณี อาจารย์วิเชียร สอนจันทร์ และพี่เลี้ยงทุกท่าน ผู้ประสานงานจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยระดับจังหวัด ที่ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยนี้ได้สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์

ทีมวิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมเกียรติ สาระ และคณะ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทที่ ๑ บทนำ

๑

๑.๑ หลักการและเหตุผล ๑

๑.๒ วัตถุประสงค์ ๒

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย ๒

๑.๔ ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ๓

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๔

๑.๖ ทีมงานวิจัย ๔

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๖

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ๗

๒.๒ แนวคิดในการพัฒนาอาชีพเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับ

กลุ่มเยาวชน ๑๑

๒.๓ การพัฒนาตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ๑๓

๒.๔ การศึกษาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาเด็กนอกระบบการศึกษา ๑๕

๒.๕ สรุปแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๑๗

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย ๑๘

บทที่ ๓ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑๙

การประชุมศึกษาข้อมูลบริบทชุมชนและการบริหารจัดการโครงการวิจัย ๑๙

การประชุมทีมวิจัยแบ่งบทบาทหน้าที่ ๒๑

การประชุมชี้แจงโครงการวิจัยแก่ชุมชนเป้าหมาย ๒๒

การประชุมทีมวิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒๒

เวทีสรุปบทเรียนการทำงานเด็กเยาวชนตำบลหนองอียอ ๒๓

การศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน ๒๔

เวทีสรุปบทเรียนการจัดเก็บข้อมูลบริบทชุมชน ๒๕

การศึกษาข้อมูลประเด็น ๒๗

การนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล ๒๘

สรุปข้อมูลและกำหนดทางเลือกและวางแผนปฏิบัติการ ๒๙

การศึกษาเรียนรู้หกรรณ “เปิดโลกการเรียนรู้สู่อาชีพสุรินทร์” ๓๐

การอบรมเชิงปฏิบัติการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยชุดนี้แก่ักทอชุมชน ๓๒

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๓๓
๑ บริบทชุมชน	๓๓
๒.สถานการณ์เด็กและเยาวชน	๕๕
๓.ทุนชุมชนที่เอื้อต่อการส่งเสริมอาชีพเด็กและเยาวชน	๖๕
๔ ความรู้อาชีพต่างๆ ที่น่าสนใจจากการศึกษาเรียนรู้หกรรม	
เปิดโลกการเรียนรู้สู่อาชีพจังหวัดสุรินทร์	๗๖
๕.ตลาดและความต้องการของตลาดในท้องถิ่น	๙๔
๖.กลไกการสนับสนุน	๙๗
๗.แนวทางการส่งเสริมอาชีพเด็กเยาวชนตำบลหนองอีโย	๑๐๐
บทที่ ๕ บทสรุปวิเคราะห์/ข้อเสนอแนะ/แผนการดำเนินงานระยะที่ ๒	๑๐๔
๕.๑ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการวิจัย	๑๐๔
๕.๒ บทเรียนที่ได้	๑๐๕
๕.๓ แผนปฏิบัติการระยะที่ ๒	๑๐๖
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน(สสค.) กล่าวถึงผลการศึกษาเส้นทางชีวิตของเด็กไทยพบว่าแต่ละปีมีเด็กเกิดเฉลี่ยปีละ 8 แสนคน หากเทียบอัตราส่วน 1:80,000 คน และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนเป็นจำนวนเด็ก 10 คน , เด็ก 1 คน (13%) เรียนไม่จบ ม. 3 หรือไม่จบแม้การศึกษาภาคบังคับ, เด็ก 3 คน (30%) เรียนจบม.3 แล้วเลิกเรียน, เด็ก 2 คน (21%) เรียนจบ ม.6/ปวช แล้วไม่ได้ศึกษาต่ออุดมศึกษา เหลือเพียงเด็ก 4 คน (36%) ที่เรียนต่อชั้นอุดมศึกษาแต่พบว่ามีเพียง 3 คน ที่จบการศึกษาซึ่งในจำนวนนี้มีเพียง 1 คนเท่านั้นที่จบการศึกษามาแล้วมีงานทำภายใน 1 ปี

จากข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุรินทร์ในปี 2556 พบว่าปัญหาเด็กจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำกลายเป็นปัญหาอันดับหนึ่ง จากปัญหาที่พบ 5 อันดับแรกที่ตกเกณฑ์ของจังหวัด ซึ่งเมื่อรวมจำนวนของนักเรียนออกกลางคันในปี 54-55 ที่สูงถึง 564 คน ซึ่งถือว่าเป็นยอดที่สูงมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพบว่าเด็กและเยาวชนในจังหวัดสุรินทร์ที่ออกเรียนกลางคันจากสาเหตุต่างๆ อาทิ ฐานะยากจน 82 คน มีปัญหาทางครอบครัว 121 คน เป็นต้น

ขณะเดียวกันผลการสำรวจเด็กและเยาวชนนอกระบบของตำบลหนองอีโย พบว่ามีจำนวน 41 คน ใน 11 หมู่บ้าน ซึ่งในจำนวนนี้มี 3 หมู่บ้านที่มีจำนวนเด็กนอกระบบรวมกันถึง 31 คน คือหมู่ที่ 5,6 และ 8 โดยทั้ง 31 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่มที่ไม่จบ ม.3 กลุ่มที่ไม่จบม.6/ปวช.และกลุ่มที่จบ ม.6/ปวช. ที่ไม่ได้ศึกษาต่อและยังไม่มีงานทำโดยเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองอีโยได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในตำบลที่เป็นเด็กนอกระบบ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างเด็กนอกระบบจำนวน 20 คน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน จาก 3 หมู่บ้านคือ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ 5 บ้านอาเลาหมู่ที่ 6 และบ้านสำโรงหมู่ที่ 8 โดยที่ประชุมได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของเยาวชนนอกระบบ ดังนี้

1.ขาดอาชีพเสริม ว่างาน มีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมงานหลายอย่างต้องการวุฒิ ทำให้ขาดโอกาส มีผลกระทบต่อตนเองทำให้ขาดรายได้ไม่มีอาชีพที่มั่นคง เสี่ยงต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด กระทบต่อครอบครัว ทำให้ขาดรายได้รายจ่ายเพิ่มขึ้น พ่อแม่เครียด กังวล กระทบต่อชุมชนคือทำให้มีประชากรว่างงานมากขึ้น

2.ไม่ได้ศึกษาต่อ/ออกกลางคัน สาเหตุมาจากติดเพื่อนที่ไม่ได้เรียน ทำให้ไม่อยากเข้าเรียน ฐานะยากจน สมาธิสั้น ไม่สามารถเรียนต่อได้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน เนื่องจากขาดวินัยในตนเอง เช่น ห่วงเล่นมากกว่าเรียน ติดเกมส์ โทรศัพท์ ทำให้มีผลกระทบต่อตนเองคือ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง เรียนไม่จบ หางานทำยาก ไม่มีอาชีพที่มั่นคงกระทบต่อครอบครัวคือ พ่อแม่เป็นทุกข์ เครียด กระทบต่อชุมชนคือมีการจับกลุ่มที่ไม่สร้างสรรค์ ดื่มเหล้า

3.การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ สาเหตุมาจากว่างงาน เลยจับกลุ่มดื่มและสูบบุหรี่ ความอยากรู้ อยากลอง-อยากได้รับการยอมรับจากเพื่อนทำให้กระทบต่อตนเองคือทำให้สุขภาพไม่ดี เสี่ยงในการเกิด

อุปสรรคกระทบต่อครอบครัวคือพ่อแม่เป็นทุกข์ เครียด รายจ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้นรายได้ลดลง กระทบต่อชุมชนคือ ทำให้เกิดเสียงดัง รบกวนชุมชน เกิดการทะเลาะวิวาทกับชุมชนอื่น ทำให้เด็ก grunn นื่องเลียนแบบ

4. ขาดภาวะความเป็นผู้นำ การพูด การนำเสนอ สาเหตุมาจากไม่ค่อยได้มีการพัฒนาตนเอง เช่น การพูด การนำเสนอ ทำให้กลัวการพูดในที่ชุมชน และไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรมที่มีลักษณะการพูด เขียน นำเสนอ มีผลกระทบต่อนตนเองคือขาดความมั่นใจในการเข้าชุมชน ไม่กล้าพูด นำเสนอ เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านอื่นๆ กระทบต่อชุมชน คือ ขาดพลังเยาวชนในการพัฒนาด้านต่างๆ ของชุมชน ซึ่งส่งผลให้เยาวชนนอกระบบเหล่านี้ใช้เวลาว่างในทางไม่สร้างสรรค์ เนื่องจากขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ขาดภาวะผู้นำ

จากปรากฏการณ์ปัญหาดังกล่าว อบต.หนองฮี้อยู่ร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียนครอบครัว มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญาและพัฒนาศักยภาพเยาวชนอย่างต่อเนื่องกว่า 8 โครงการ 11 กิจกรรม อาทิ เกษตรวิมานดิน ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งให้เยาวชนมีงานทำ มีรายได้ ลดการเป็นภาระสังคม หากแต่ จากการสรุปบทเรียนการทำงานกลับพบว่า กิจกรรมต่าง ๆ สามารถสร้างความสามัคคี ลดความขัดแย้งลงได้ และเกิดแกนนำเยาวชนดำเนินงานต่อเนื่องถึงปัจจุบันแล้วจำนวน 6 รุ่น ที่สามารถถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ตำบลอื่น ๆ ได้ ในขณะที่การส่งเสริมการประกอบอาชีพสร้างรายได้ที่คาดหวังจะนำไปสู่การพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของครอบครัวของเยาวชนนั้น พบว่าที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมในลักษณะโครงการ กิจกรรม เป็นส่วนใหญ่ ขาดการออกแบบมีโครงสร้างของอาชีพ เยาวชนไม่สามารถออกแบบ วางแผน และปฏิบัติอย่างเป็นระบบ จนสามารถพึ่งตนเองได้จริง หรืออาจเรียกว่าเยาวชนยังไม่สามารถเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ได้ ทั้งที่มีทักษะและทุนทางสังคมอยู่แล้ว แต่ขาดกระบวนการเรียนรู้ การวิเคราะห์วางแผนสร้างทางเลือกอาชีพ อย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ในปัจจุบัน

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องสร้างกระบวนการศึกษาการเรียนรู้เชิงระบบประกอบด้วย ทุนทรัพยากรของชุมชน องค์ความรู้ ภูมิปัญญา อาชีพชุมชน ชุดประสบการณ์ประกอบอาชีพของเยาวชน รวมไปถึงประสบการณ์การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันนำไปสู่การวิเคราะห์วางแผน และปฏิบัติการอาชีพบนพื้นฐานทุนที่มีอยู่อย่างถูกต้อง สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคตต่อไป

1.2 โจทย์วิจัย

แนวทางและรูปแบบการสร้างอาชีพเด็กให้แก่นอกระบบตำบลหนองฮี้อย อําเภอสมน จังหวัดสุรินทร์เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทุนอาชีพของชุมชนที่สามารถนำไปพัฒนาการสร้างอาชีพที่มั่นคงแก่เยาวชนนอกระบบ
2. เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบอาชีพที่สามารถสร้างความมั่นคงแก่เยาวชนนอกระบบ
3. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนนอกระบบพัฒนาตนเองให้มีอาชีพที่มั่นคง

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.พื้นที่/เป้าหมาย

บ้านหัวเสือ ม.5 , บ้านอาเลา ม.6 , และบ้านสำโรง ม.8 ต.หนองอียอ อ.สนม จ. สุรินทร์

2.กลุ่มเป้าหมาย:

1. กลุ่มเป้าหมายหลัก:

1.1 เยาวชนนอกระบบ ม. 5 จำนวน 5 คน

1.2 เยาวชนนอกระบบ ม.10 จำนวน 5 คน

1.3 เยาวชนนอกระบบ ม.8 จำนวน 5 คน

รวมจำนวน 15 คน โดยคัดเลือกจากเด็กเยาวชนนอกระบบที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

ร่วมโครงการ

2. เป้าหมายรอง: คณะกรรมการโรงเรียนครอบครัว

2.1 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองอียอ 8 คน

2.2 โรงเรียนในเขตตำบลหนองอียอ 4 โรงเรียน ได้แก่

2.2.1 โรงเรียนบ้านอาเลา จำนวน 2 คน

2.2.2 โรงเรียนหนองอียอวิทยา จำนวน 2 คน

2.2.3 โรงเรียนบ้านหนองอียอ จำนวน 2 คน

2.2.4 โรงเรียนบ้านโนนเชียง จำนวน 2 คน

2.3 เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอียอ จำนวน 1 คน

2.4 วัดในเขตตำบลหนองอียอ 2 แห่ง คือ

2.4.1 วัดป่าช้าอาเลา จำนวน 1 รูป

2.4.2 วัดราษฎร์สามัคคี จำนวน 1 รูป

2.5 กศน.อ.สนมจำนวน 2 คน

2.6 ผู้นำชุมชน 3 หมู่บ้าน คือหมู่ที่ 5,6,8 หมู่ละ 3 คน รวม 9 คน

2.7สภาเด็กและเยาวชน ต.หนองอียอจำนวน 15 คน

รวมจำนวน 45 คน

รวมจำนวนทั้งสิ้น 60 คน

3.เนื้อหา

1. บริบทชุมชน
2. ชุดประกอบการเรียนรู้ที่ผ่านมาของโครงการโรงเรียนครอบครัว
3. ทุนด้านอาชีพของชุมชน
4. ทุนภายในของเยาวชนนอกระบบ
5. ชุดความรู้พื้นฐานผู้ประกอบการ
6. กลไกสนับสนุนการดำเนินการ
7. เป้าหมายและรูปแบบการสร้างเด็กนอกระบบเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

4.เวลา:

ระยะเวลา 18 เดือน

1.5 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

1. ช่วงเตรียมความพร้อมทีม/ชุมชน
 - 1.1 การอบรมนักวิจัย(ทักษะ/เทคนิค/วิธีการ/เครื่องมือ)ในการบริหารจัดการโครงการวิจัย
 - 1.2 จัดประชุมชี้แจงโครงการวิจัยแก่ชุมชนเป้าหมาย
2. ช่วงเก็บข้อมูล
 - 2.1 จัดประชุมทีมวิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 จัดเวทีสรุปบทเรียนการทำงานเด็กเยาวชนตำบลหนองฮ้อย
 - 2.3 ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน
 - 2.4 ศึกษาข้อมูลประเด็น
3. ช่วงวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 จัดเวทีนำเสนอข้อมูลและตรวจสอบร่วมกับชุมชนเป้าหมาย
 - 3.2 ประชุมนักวิจัยสรุปวิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบแผนปฏิบัติการ
 - 3.3 เขียนรายงานความก้าวหน้า
4. ช่วงปฏิบัติการทดลอง
 - 4.1 ปฏิบัติการทดลอง
 - 4.2 ติดตามประเมินผล
 - 4.3 สรุปผลการทดลอง
5. ช่วงสรุปผลการวิจัย
 - 5.1 จัดประชุมทีมที่ปรึกษาสรุปผลการศึกษาและสร้างแนวทางข้อเสนอจากข้อค้นพบ
 - 5.2 จัดเวทีนำเสนอผลการวิจัยสู่สาธารณะ
6. ช่วงการเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
 - 6.1 เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดความรู้ทุนอาชีพของชุมชนที่สามารถนำไปพัฒนาการสร้างอาชีพที่มั่นคงแก่เยาวชนนอกระบบ
2. ได้ชุดแนวทางและรูปแบบอาชีพที่สามารถสร้างความมั่นคงแก่เยาวชนนอกระบบ
3. เยาวชนนอกระบบตำบลหนองฮ้อยสามารถมีอาชีพที่พึ่งตนเองและเป็นที่ยึดของครอบครัวได้

1.7 ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายสมเกียรติ สาระ	หัวหน้าสำนักปลัด อบต.	หัวหน้าโครงการวิจัย
2. นางชนันท์กานต์ ชนะทะเล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	นักวิจัย
3. นางสาวเทวี แสนกล้า	นักพัฒนาชุมชน	นักวิจัย

4.นายศตวุฒิ สอนดี	นักวิชาการศึกษา	นักวิจัย
5.นางสาวจุฬาลักษณ์ อินทร์แป้น	ผู้ช่วยนักวิเคราะห์ฯ	นักวิจัย
6.นางสาวพิมลพรรณ มั่นยืน	พนักงานจ้างทั่วไป	นักวิจัย
7.นายวีรศักดิ์ แสงสุข	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	นักวิจัย
8.นางนันทนา แพงภูงา	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	นักวิจัย
9.นายสุริยา ดวงศรี	ที่ปรึกษาสภาเด็กและเยาวชน	นักวิจัย
10.นางสมใจ ณ เชียงใหม่	เลขานายก อบต.	นักวิจัย
11.นายปวิวัติ สระแก้ว	รองนายก อบต.	นักวิจัย
12.นางสาวภานิดา สุระศักร	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
13.นายจิรวัฒน์ การะเกตุ	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
14.นางสาวพรพิมล ผ่องสีดา	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
15.นางสาวสาวิตรี ประทุมแก้ว	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
16.นายจิณวัฒน์ สืบเพ็ง	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
17.นายวีรพล หมื่นราม	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย
18.นายสุชัย ด้วงโท	แกนนำเยาวชน	นักวิจัย

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาวิธีการถอดบทเรียนชุดความรู้สำคัญในการทำงาน แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทชุมชนและทุนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา:เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งใช้กรณีศึกษาในพื้นที่ชุมชนบ้านหัวเสือ บ้านสำโรง และบ้านหนองตาด้วงมา ที่ผ่านมา ตลอดจนการกำหนดแนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ เพื่อหาแนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ที่มิวิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ตามหัวข้อดังนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับอาชีพ

๒.๓ แนวคิดการพัฒนาตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๒.๔ การศึกษาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาเด็กนอกระบบการศึกษา

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

ประเทศไทยได้มีการจัดทำนโยบายแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติให้ตรงกับช่วงระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เริ่มกำเนินขึ้นครั้งแรกในช่วงระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) จากนั้นประเทศไทยได้มีนโยบายนโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๔) ที่สิ้นสุดลงในปี ๒๕๕๔ มีจุดเน้นการพัฒนา ๓ ด้าน คือ การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาครอบครัวและชุมชน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ทั้งนี้ได้แบ่งกลุ่มเด็กเป็น ๒ แบบ คือ ๑) แบ่งตามสภาวะความเป็นอยู่ ได้แก่ กลุ่มเด็กในภาวะยากลำบากกลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และกลุ่มปกติทั่วไป และ ๒) แบ่งตามช่วงอายุ โดยมีจุดเน้น ดังนี้

กลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ให้บริการด้านสาธารณสุข การเตรียมความพร้อมระดับก่อนประถมศึกษา การสงเคราะห์เด็ก

กลุ่มเด็กอายุ ๖ - ๑๔ ปี การศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาสติปัญญาและความสามารถพื้นฐาน

กลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕ - ๒๕ ปี การศึกษา การฝึกอาชีพระยะสั้น กิจกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๒.๑.๑ ความหมายคำว่า “เยาวชน”

เยาวชน หมายถึง คนหนุ่มสาวที่มีพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น เยาวชนที่ดีควรตระหนักในคุณค่าของตนเอง และร่วมแรงร่วมใจ สามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม

เยาวชน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ถึง ๒๕ ปีบริบูรณ์ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ , ๒๕๕๔) แต่ก็มีบางคนให้คำจำกัดความว่า เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุเกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๒๕ ปีบริบูรณ์ และไม่ใช่ เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ด้วยการสมรส (กาญจนา นาคสกุล, ๒๕๒๘)

จากความหมายของเยาวชนข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดอายุของเยาวชนแตกต่างกันไปเป็นได้หลายแบบ และเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ แต่ไม่ใช่ เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมกลุ่มเด็กที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษได้แก่เด็กที่ประสบปัญหาทางสังคมอยู่ในสภาวะยากลำบากในการดำรงชีวิตและต้องได้รับการแทรกแซง (Intervention) เพื่อคุ้มครองเป็นพิเศษซึ่งแบ่งเป็น ๓ กลุ่ม (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

๑. กลุ่มเด็กที่ถูกกระทบจากปัจจัยครอบครัวเป็นหลักคือเด็กกำพร้าเด็กที่เป็นบุตรบุญธรรมเด็กถูกทอดทิ้งถูกปล่อยปละละเลยเด็กเร่ร่อนเด็กถูกทำร้ายทารุณเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ

๒. กลุ่มเด็กที่ถูกผลกระทบจากปัจจัยด้านรัฐเป็นหลักคือเด็กพลัดถิ่นเด็กลูกแรงงานต่างชาติด็กชาวเขาเด็กกลุ่มชาติพันธุ์เด็กไม่มีสัญชาติและเด็กไม่มีหลักฐานการเกิด

๓. เด็กที่ถูกผลกระทบจากปัจจัยด้านครอบครัวสังคมและรัฐร่วมกันคือเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของกระบวนการค้ามนุษย์แรงงานเด็กเด็กในกระบวนการยุติธรรมเด็กในชุมชนแออัดเด็กยากจนเด็กถูกรุกรมกรก่อสร้างเด็กกับสารเสพติดสุราและหรือบุหรี่เด็กที่ใช้ความรุนแรง จึงทำให้เด็กและเยาวชนสามารถแยกเป็นกลุ่ม ได้ดังนี้

๒.๑.๒ ลักษณะของเยาวชนที่ดี

เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมึธรรมะในการดำเนินชีวิตได้แก่

๑) การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน จะทำให้สังคมพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมั่นคง

๒) การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุข เช่น ข้าราชการทำหน้าที่บริการประชาชนอย่างดีที่สุด ก็ย่อมทำให้เป็นที่ประทับใจรักใคร่ของประชาชนผู้มารับบริการ

๓) ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของประเทศชาติมาเป็นของตน รวมทั้งผู้นำประเทศมีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้สังคมมีแต่ความเจริญ ประชาชนมีแต่ความสุข

๔) ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวปรองดองและร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม จะทำให้สังคมเป็นสังคมที่เข้มแข็ง แต่หากคนในสังคมเกิดความแตกแยกทั้งทางความคิดและการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน จะทำให้สังคมอ่อนแอและล่มสลายในที่สุด

๕) ความละเอียดและเกรงกลัวในการทำชั่ว ถ้าสมาชิกในสังคมมีหิริโอตตัปปะ มีความเกรงกลัวและละอายในการทำชั่ว สังคมก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข เช่น นักการเมืองจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่โกงกิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์พวกพ้อง โดยต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง

๒.๑.๓ ความสำคัญของการเป็นเยาวชนที่ดี

การเป็นเยาวชนที่ดีมีความสำคัญต่อตนเองและประเทศชาติดังนี้

๑) ความสำคัญต่อตนเอง เยาวชนที่ดีต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต คิดดี ทำดีเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันและกัน เป็นที่รักของคนรอบข้าง

๒) ความสำคัญต่อส่วนรวม เมื่อเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้เป็นเยาวชนที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต และถ้าประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎหมายระบอบกติกาสังคม และนำหลักประชาธิปไตยมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตน ก็ย่อมทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

๓) ความสำคัญต่อประเทศชาติ เมื่อสังคมมีเยาวชนที่ดี และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคต และเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว

๒.๑.๔ การปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามสถานภาพและบทบาท

๑) เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เยาวชนในสถานภาพของการเป็นบุตรควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- (๑) เคารพเชื่อฟังบิดามารดา
- (๒) ช่วยเหลือบิดามารดาในทุกโอกาสที่ทำได้
- (๓) ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สรุ่ยสุร่าย
- (๔) มีความรักใคร่ปรองดองในหมู่พี่น้อง
- (๕) ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- (๖) ประพฤติตนให้สมกับเป็นผู้ดำรงวงศ์ตระกูล

๒) เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน เยาวชนในฐานะนักเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- (๑) รับผิดชอบในหน้าที่ของนักเรียน คือ ตั้งใจเล่าเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี
- (๒) เชื่อฟังคำสั่งสอนอบรมของครูอาจารย์
- (๓) กตัญญูรู้คุณของครูอาจารย์
- (๔) รักใคร่ปรองดองกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน
- (๕) ส่งเสริมเพื่อนในทางที่ถูกที่ควร

๓) เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ชุมชนคือสังคมขนาดเล็ก เช่น หมู่บ้านหรือกลุ่มคน โดยเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ จึงต้องมีบทบาทหน้าที่ต่อชุมชนดังนี้

(๑) รักษาสุขลักษณะของชุมชน เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ ช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลต่างๆ เป็นต้น

(๒) อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น ไม่ขีดเขียนทำลายโบราณวัตถุในชุมชน ช่วยกันดูแลสาธารณสมบัติ

(๓) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน

๔) เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ

- (๑) เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

- (๒) ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- (๓) ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
- (๔) ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- (๕) สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
- (๖) ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ที่ทางราชการจัดขึ้น
- (๗) ประกอบอาชีพสุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร
- (๘) ประหยัดและอดออม

๒.๑.๕ สถานการณ์และแนวความคิดด้านเด็กและเยาวชน

๑) การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๑) โครงสร้างประชากรข้อมูลประชากรไทยจากกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ มีประชากรทั้งสิ้น ๖๔.๙ ล้านคน เป็นเด็กและเยาวชนคือบุคคลที่มีอายุไม่เกิน ยี่สิบห้าปีบริบูรณ์จำนวน ๒๒.๙๒ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๕ ของประชากรทั้งหมด (กลุ่มเด็กแรกเกิดถึง ๒ ปีประมาณ ๒.๓๐ ล้านคน กลุ่มอายุ ๓-๕ ปี ประมาณ ๒.๔๐ ล้านคน กลุ่มอายุ ๖-๑๒ ปี ประมาณ ๕.๙๑ ล้านคนกลุ่มอายุ๑๓-๑๗ ปี ประมาณ ๔.๘๕ ล้านคน และกลุ่มอายุ ๑๘-๒๕ ปี ประมาณ ๗.๔๖ ล้านคน) นอกจากนี้ ยังมีเด็กบุตรแรงงานต่างด้าวอายุไม่เกิน ๑๕ ปีที่เกิดในประเทศไทย และจดทะเบียน (ตามแบบท.ร.๓๘/๑) กับคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) ของกระทรวงแรงงานอีกประมาณ ๒ แสนคนโครงสร้างประชากรเด็กและเยาวชนไทยคาดว่าจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากรในระยะ ๕ ปีย้อนหลัง (ปี ๒๕๔๔-๒๕๔๘) มีเด็กเกิดใหม่ปีละ ๐.๗๔-๐.๘๑ ล้านคน

เนื่องจากหญิงชายวัยเจริญพันธุ์แต่งงานช้าลงการคุมกำเนิดได้รับการยอมรับและมีประสิทธิภาพมากขึ้นที่จำนวนและสัดส่วนประชากรวัยแรงงานยังคงมีระดับค่อนข้างคงที่แต่จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๔.๗ ของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๕๙ (การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๗๓, สศช.) จึงเป็นโอกาสต่อการลงทุนพัฒนาคุณภาพเด็กพัฒนาทักษะความรู้ของเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังแรงงานใหม่ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มของกำลังแรงงานที่จะลดลงในอนาคตขณะเดียวกันคนวัยแรงงานจะต้องรับภาระดูแลเด็กและผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงมีแนวโน้มสูงขึ้น (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

(๒) โครงสร้างครอบครัวไทยและสภาพแวดล้อมเด็กประเทศไทยมีจำนวนครัวเรือน ๒๑.๑๔ ล้านครัวเรือนขนาดครอบครัวเฉลี่ย ๓.๐ คนต่อครัวเรือน (ข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยเดือนธันวาคม ๒๕๕๒) สถิติการจดทะเบียนสมรสลดลงในขณะที่สถิติการหย่าร้างสูงขึ้นเรื่อยๆโดยในปี ๒๕๕๐ มีอัตราการหย่าร้างประมาณ ๑ ใน ๓ ของการจดทะเบียนสมรสซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวมหาวิทยาลัยมหิดล ที่พบว่าสถิติการหย่าร้างเพิ่มขึ้น ๒ เท่าจากประมาณ ๕๐,๐๐๐ คู่ ในปี ๒๕๓๖ เป็นประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คู่ในปี ๒๕๕๐ สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเครือญาติเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบครอบครัวไทยเช่นครอบครัวเดี่ยวที่มีพ่อหรือแม่เลี้ยงบุตรเพียงลำพัง ครอบครัวพ่อแม่วัยรุ่นครัวเรือนที่อยู่ด้วยกันแบบไม่ใช่ญาติครัวเรือนที่มีอายุแบบกระโดดคือปู่ย่า /ตายาย กับหลานหรือครัวเรือนที่เป็นเพศเดียวกัน

นอกจากนี้ ผลของการสำรวจเด็กและเยาวชนปี ๒๕๕๒ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่มีร้อยละ ๖๑.๘ ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่มีร้อยละ ๒๐.๑ ที่เหลืออยู่กับพ่อหรือแม่ คนใดคนหนึ่งสำหรับเด็กที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่พบว่าย่านนอกเขตเทศบาลมากกว่าในเขตเทศบาลในการดำเนินชีวิตของครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลงที่ทั้งพ่อและแม่ต้องแสวงหารายได้ ทำให้ไม่สามารถอบรมเลี้ยงดูบุตรได้เท่าที่ควรส่งผลให้เด็กไม่ได้รับการดูแลที่เพียงพอ จึงถูกดึงดูดจากสิ่งจูงใจภายนอก ครอบครัวโดยง่ายเช่นติดเกมติดสารเสพติดมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

(๓) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้คนอย่างรวดเร็วในรูปแบบที่หลากหลายเช่นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๓G (๓จี) เป็นต้น ส่งผลให้ผู้คนทุกเชื้อชาติสามารถติดต่อสื่อสารกันอย่างไร้พรมแดน และรวดเร็วทันใจจึงเป็นโอกาสในการสร้างช่องทางใหม่ๆ เพื่อการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และดึงดูดความสนใจของเด็กและเยาวชนให้เป็นคนใฝ่เรียนรู้ จุดประกายความคิดและจินตนาการใหม่ๆ ในเชิงสร้างสรรค์แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นภัยคุกคามต่อเด็กและเยาวชน จากกระแสการคลั่งไคล้และเสพติดเทคโนโลยีรวมทั้งเป็นข้อจำกัดต่อผู้มีฐานะยากจนที่ไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้อย่างเท่าเทียมคนทั่วไป (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

(๔) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงสังคมไทยจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรมและสังคมฐานความรู้ส่งผลให้ประเทศไทยรับเอาค่านิยมความเป็นสากลทั้งจากตะวันตกและตะวันออกมาเชื่อมโยงกับวิถีความเป็นไทยโดยเกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

(๕) การเลียนแบบพฤติกรรมของซีกโลกตะวันตกที่มีความ **อิสระเสรี** ในการแสดงออกถึงสัญลักษณ์ความเป็นตัวตนและความต้องการของแต่ละบุคคลทำให้นิยามของความสุขแตกต่างหลากหลายโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งมีวุฒิภาวะทางอารมณ์น้อยย่อมได้รับผลกระทบมากและส่งผลต่อเนื่องไปยังครอบครัวและสังคม

(๖) การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วผ่านทางโลกเสมือนจริงทำให้ผู้คนมีความรู้มากขึ้นเกิดเครือข่ายทางสังคมในโลกเสมือนจริง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตมากขึ้นทุกขณะอีกทั้งเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย แต่การปฏิสัมพันธ์ในโลกแห่งความเป็นจริงมีน้อยลงโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนจะมีการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการสื่อสารได้อย่างสะดวกรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา สำหรับคนที่ไม่มีความรู้และไม่มีความสามารถเลือกสิ่งดีๆ ได้ด้วยตนเองจะเป็นกลุ่มที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยง ประกอบกับหากพ่อแม่ไม่เข้าใจและเข้าใจไม่ถึงโลกเสมือนจริงจะมองกิจกรรมที่เด็กเข้าไปร่วมออนไลน์ในทางลบเท่านั้นทำให้เกิดช่องว่างในครอบครัวและเกิดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยี

๒.๑.๖ คุณลักษณะเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดคุณลักษณะเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัวภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่นรวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาในสังคม

- ๒) ให้มีสุขภาพและพละนาถัยแข็งแรงรู้จักป้องกันตนเองจากโรค และสิ่งเสพติด
- ๓) ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัยจริยธรรมและคุณธรรม
- ๔) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงานมีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต
- ๕) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ๖) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัครรวมท้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
- ๗) ให้มีความรับผิดชอบตอตนเองต่อผู้อื่นและต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย

๒.๑.๗ ความต้องการของเด็กและเยาวชน

จากการจัดสมัชชาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (๒๕๕๒) เด็กและเยาวชนได้นำเสนอความต้องการการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ดังนี้ (คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ, ๒๕๕๔)

- ๑) ต้องการความปลอดภัยและมีความสุขโดยได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากภาครัฐในพื้นที่เป็นหลัก นอกเหนือจากครอบครัวแล้วซึ่งจะทำให้เกิดความสมานฉันท์ตามมา
- ๒) ต้องการความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดาร
- ๓) ต้องการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับครอบครัวเพื่อสนับสนุนความสัมพันธ์และการพูดจาสื่อภาษาที่ดีต่อกันภายในครอบครัว
- ๔) ต้องการรับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม
- ๕) ต้องการให้มีศูนย์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมั่นคงตลอดชีวิตสนับสนุนกลไกให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านรวมถึงการค้นหาและขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส
- ๖) ต้องการให้ผู้ทำงานกับเด็กและเยาวชนเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กและเยาวชน
- ๗) ต้องการโอกาสให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมตลอดทุกระบวนการในการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน
- ๘) ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งกำหนดเรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมสนับสนุนงบประมาณอุปกรณ์สถานที่และทรัพยากรที่จำเป็น จัดสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อเด็กและเยาวชนและควรจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ สำหรับเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ
- ๙) ต้องการให้สื่อมวลชนนำเสนอการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของเด็กและเยาวชนให้สังคมได้รับรู้มากกว่านี้เพื่อเป็นภาพลักษณ์และต้นแบบที่งดงามอย่างสร้างสรรค์สำหรับเด็กเยาวชนและสังคม
- ๑๐) ต้องการให้รัฐสนับสนุนองค์กรดูแลเด็กที่ยึดหยุ่นอิสระมีเสรีภาพและมีกองทุนด้านเด็กและเยาวชน

๒.๒.แนวคิดในด้านการพัฒนาอาชีพเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับกลุ่มเยาวชน

กลุ่มเยาวชนเป็นกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญกับชุมชนเป็นอย่างมากและสำหรับชุมชนในชนบทเยาวชนเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างมากกับครอบครัว ซึ่งในสถานการณ์กับสภาวะสังคมและเศรษฐกิจตกต่ำมีผลกระทบอย่างมากกับเยาวชน ในชนบททำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานออกจาก

ชุมชนเข้าสู่เมืองใหญ่ เป็นผลให้ชุมชนในชนบทส่วนใหญ่ของประเทศขาดเยาวชนที่เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาชุมชนซึ่งแนวคิดในการสร้างอาชีพเสริมให้กับกลุ่มเยาวชน ต้องอาศัยหลักการในด้านเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาผสมผสานกับองค์ความรู้ภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ได้อาชีพเสริมที่เหมาะสมกับกลุ่มเยาวชนในชุมชน

ประเวศ วะสี (หน้า ๔๓ - ๔๕ ๒๕๔๑) ได้สรุปว่า ถ้าสังคมไทยให้ความสนใจในเรื่องเศรษฐกิจพื้นฐานกันอย่างทั่วถึงเราสามารถจัดความยากจนของคนทั่วประเทศได้พร้อมๆกันสร้างฐานทางสังคมและธรรมชาติ แวดล้อมให้ฟื้นฟูบูรณะเพิ่มพูนขึ้นเต็มประเทศความเข้มแข็งที่พื้นฐาน ทั้งทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม จะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับมั่นคงและยั่งยืน

เศรษฐกิจพื้นฐาน หรือเศรษฐกิจชุมชน หรือเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสถึง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ มีความคล้ายคลึงกัน หรือเหมือนกัน

เศรษฐกิจพื้นฐาน หรือเศรษฐกิจที่คำนึงถึงการทะนุบำรุงพื้นฐานของตัวให้เข้มแข็ง ทั้งทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจพื้นฐานของสังคมก็คือชุมชน เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจพื้นฐานกับเศรษฐกิจชุมชน คืออย่างเดียวกัน

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง พอเพียงสำหรับทุกคน มีธรรมชาติพอเพียง มีความรักพอเพียง มีปัญญาพอเพียง เมื่อทุกอย่างพอเพียงก็เกิดความสมดุลจะเรียกว่า เศรษฐกิจสมดุลก็ได้เมื่อสมดุลก็เป็นปกติก็ได้อะไรสมดุลก็เป็นปกติ สบายไม่เจ็บไข้ ไม่วิกลจริต เศรษฐกิจพื้นฐานกับเศรษฐกิจชุมชนล้วนมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสมดุลทั้งสิ้น จึงเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อสำคัญเมื่อพูดถึงเศรษฐกิจพื้นฐานต้องไม่มองเรื่องเศรษฐกิจแบบแยกส่วน แต่เป็นเศรษฐกิจที่อยู่บนความเข้มแข็งของสังคม หรือชุมชนอาศัย การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเป็นเครื่องมือพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม อย่างบูรณาการ

ดร. สมคิด พรมจรรย์ และคณะ (๒๕๔๑) ให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนว่า ควรส่งเสริมให้ชุมชนผลิตเพื่อยังชีพ เพื่อกินติดอยู่ดีก่อน จากนั้นจึงผลิตเพื่อการค้าแต่ละหมู่บ้านควรผลิตสินค้าอย่างหลากหลาย โดยชนิดของสินค้ามีมากกว่า ๑ ชนิด ผลิตสินค้า ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนผลิตจากใกล้ตัวไปหาไกลตัว เช่น อาชีพหลักของชาวบ้านทำนา ห่างจากการทำนาชาวบ้านจะประกอบอาชีพเสริมอย่างน้อย ๑ อาชีพ อาทิ ปลุกผัก ทอผ้า ทำรองเท้า ทำสวนผลไม้ เป็นต้น ซึ่งแล้วแต่ความถนัดและความเชี่ยวชาญของชาวบ้านที่สะสมมาแต่ในอดีตรวมทั้งส่งเสริมให้มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น และควรจะต้องทำให้ชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านได้ซึ่งจะต้องเริ่มจากการปลูกจิตสำนึก ว่าชุมชนท้องถิ่นมีวิถีชีวิตของตนเองและวงจรการผลิตซ้ำของตนเองที่เป็นอิสระการศึกษาประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมชุมชนและการเปลี่ยนแปลง ของชุมชนจะช่วยปลูกจิตสำนึกนี้ ท้องถิ่นจะตื่นตัวขึ้นมีความปรารถนาอย่างมุ่งมั่นที่จะกำหนดวิถีชีวิตของตัวเองทางเศรษฐกิจ การปกครอง และวัฒนธรรมดังนั้น ชุมชนจะต้องจัดการสำรวจข้อมูลเศรษฐกิจของชุมชน ณ ระดับครัวเรือน เพื่อให้รู้จักรูปพรรณ สัญฐานของชุมชนเอง สาม รถมที่จะสร้างแผนเศรษฐกิจของตัวเองว่า จะผลิตอะไร ปริมาณเท่าใด ด้วยวิธีการเทคนิคอย่างไร สามารถจัดการแรงงานได้เต็มที่ตลอดปี มีความสมดุลระหว่างสาขาการผลิตสนองการบริโภคภายในหมู่บ้าน สามารถผลิตซ้ำและวงจรการผลิตซ้ำ สิ้นสุดภายในชุมชน มีทุนสำรองและทุนหมุนเวียนที่จำเป็น มีการรวมกลุ่มของชาวบ้านในรูปแบบและขนาดการผลิตที่เหมาะสมมีการระดมทุนภายในชุมชนเพื่อสร้างอุตสาหกรรมแปรรูปที่จำเป็นตามความสามารถ สร้างกองทุนและเครดิตของชุมชนหมู่บ้านที่เอื้อต่อการ

ผลิตภายในชุมชนสร้างนักจัดการภาคเกษตรท้องถิ่นลดการพึ่งพารัฐและเอกชน กำหนดอัตราการเจริญทางเศรษฐกิจของชุมชนมีแผนการระยะยาวของท้องถิ่นเองกำหนดการแลกเปลี่ยนสินค้าการลงทุนกับท้องถิ่นประสานความสัมพันธ์ระหว่างเขตเศรษฐกิจชุมชนหมู่บ้านกับเศรษฐกิจในระดับที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

พิทยา ว่องกุล ได้พูดถึงเศรษฐกิจชุมชนว่า เศรษฐกิจชุมชนนี้มีมานานแล้วตั้งแต่สมัยโบราณ และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองที่เป็นการผลิตของปัจเจกชนประสานเข้ากับ การเก็บเอาผลผลิตในธรรมชาติ หรือการเอาไม้ผลไปปลูกแทรกอยู่ในป่าที่เรียกว่า “ อาสิน “ แตกต่างกัน ที่การผลิตแบบพึ่งตนเองเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจส่วนที่เล็กที่สุดของชุมชน อาศัยกฎธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษของโลกบริเวณเส้นศูนย์สูตร ได้แก่ ความหลากหลายทางชีวภาพที่มีจำนวนมากมายสูงกว่าที่อื่นใด กอปรกับฤดูกาลบริเวณเส้นศูนย์สูตรไม่แบ่งแยกความแยกก็ตกกันจึงสูงกว่ามนุษย์ในแถบยุโรปหรือซีกโลกก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในแนวนอนหรือประเพณีวัฒนธรรมแบบเครือญาติพวกพ้องสูง เศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองปัจเจกชนจึงถูกกฎธรรมชาติหลอมเข้า เป็นเศรษฐกิจชุมชนไปโดยปริยาย จากเอกสารงานวิจัยที่รวบรวมเข้ามาเป็นแนวคิดในงานวิจัยในครั้งนี้ได้ แสดงให้เห็นถึงว่าการพัฒนาประเทศถ้าระบบฐานรากซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการพัฒนาแล้วประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้ เช่นกัน แต่การพัฒนาระบบฐานรากของประเทศต้องเป็นระบบแบบแผนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ถูกทิศทางไม่หลงไปในทางผิด เหมือน ๑๐ – ๒๐ ปี ที่ผ่านมามีการพัฒนาต้องมีการพัฒนาขึ้นพร้อมๆ กันทุกระบบไม่ใช่ว่าจะพัฒนาระบบใดระบบหนึ่งเท่านั้น เพราะชนบท ระบบทุกระบบความเชื่อมโยงกันมีสายสัมพันธ์ที่เชื่อมต่อกันทั้งสายสัมพันธ์ส่วนที่มองเห็น และสายสัมพันธ์ส่วนที่มองไม่เห็นจึงจะสามารถพัฒนาชุมชนให้ยั่งยืนได้

๒.๓ การพัฒนาตามแนวพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้แก่หน่วยงานรัฐบาล รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้นำไปปฏิบัติ ซึ่งพระอัจฉริยภาพนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแสดง เป็นแบบอย่างให้แก่เหล่าข้าราชการในใต้เบื้องพระยุคลบาท ได้ประจักษ์ผลสัมฤทธิ์แห่งยุทธศาสตร์นี้มาเป็นเวลานานแล้ว โดยพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มีผู้นำมาอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้

เกษม วัฒนชัย (สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์, ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ : ออนไลน์) กล่าวถึง พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เข้าใจ เข้าถึงพัฒนา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถึงการพัฒนาในด้านต่างๆ ว่า ต้องเข้าใจภูมิประเทศ เข้าใจคน เข้าใจหลักปฏิบัติและที่สำคัญเราเข้าใจเขาและจะต้อง ทำอย่างไรให้เขาเข้าใจเราด้วย

สุรพศ ทวีศักดิ์ (มติชนรายวัน, ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ : ออนไลน์) กล่าวว่า กระแสพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คือ ปรัชญาแนวทางการทำงานเพื่อสังคมที่รวมพลังเป็นหนึ่งระหว่างปัญญา จิตวิญญาณและทักษะการบริหารจัดการเพื่อบรรลุคานติ สมานฉันท์และความเจริญที่ยั่งยืน

เข้าใจ คือการเกิดปัญญารู้ความจริงทั้งหมด ทั้งมิติภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ปัญหา ความต้องการต่างๆของชุมชน ซึ่งต้องอาศัยการแสวงหาความรู้ เช่น การวิจัย เข้าไปพูดคุย คลุกคลีกับคนในพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านจากคนในพื้นที่ที่ประสบปัญหาจริงๆ

เข้าถึง มีความหมายหลายอย่างเช่น เข้าถึงจิตใจความรู้สึกของเพื่อนมนุษย์ รู้สึกถึงความทุกข์ ความเจ็บปวด ความกลัว ความหวาดระแวง ความวิตกกังวล เป็นต้น ของพี่น้อง ที่ประสบปัญหา มีความรู้สึกร่วมทุกข์และเกิดสานึกร่วมฝ่าฟันปัญหาต่างๆ ไปด้วยกัน เข้าถึงคุณค่า หรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกันและกัน เคารพอัตลักษณ์ทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของกันและกัน เข้าถึงความเป็นหนึ่งเดียวของมนุษยชาติ คือยึดมั่นในความจริงที่ว่าไม่ว่ามนุษย์ จะแตกต่างทางเชื้อชาติ สีผิว ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ฯลฯ แต่เราทุกคนล้วนเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีคุณค่าและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

พัฒนา เป็นเรื่องของการใช้ทักษะการบริหารจัดการที่สามารถรวมเอาปัจจัย ต่างๆ เช่น ทุน คน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ศาสนา วัฒนธรรม ฯลฯ มาทำให้สังคมดีขึ้นเจริญขึ้น แต่ความเจริญที่ยั่งยืน จะต้องไปด้วยกันกับคานติ สมานฉันท์

สุรยุทธ์ จุลานนท์ (กรุงเทพธุรกิจ, ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ : ออนไลน์) กล่าวว่าหลักการเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ซึ่งการเข้าใจนั้นต้องเข้าใจในทุกฝ่ายด้วยไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนที่อยู่นอก หรือในพื้นที่ ต้องเป็นความเข้าใจที่เกิดขึ้นทุกๆ ส่วนและต้องเป็นความเข้าใจ ที่เกิดขึ้นในลักษณะ ใกล้เคียงกัน ถ้าเรามีความเข้าใจเป็นพื้นฐานแล้วการเข้าถึงก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยาก

ประเวศ วะสี (มติชนรายวัน, ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ : ออนไลน์) กล่าวถึงพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ที่พระราชทานในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า

เข้าใจ หมายถึง ปัญญาที่เข้าใจความเป็นทั้งหมดของความรุนแรง ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ สาเหตุ อากา รความสำเร็จและความล้มเหลวของการแก้ปัญหาในอดีต รวมถึงความเป็นไปในอนาคต เรียกว่า เข้าใจอดีต ปัจจุบัน อนาคตและยังกล่าวเพิ่มเติมว่าความไม่รู้หรือการรู้เป็นส่วนๆ รู้อย่างลวกๆ รีบๆ แบบตาบอดค **ล**ำข้าง นอกจากแก้ปัญหาไม่ได้แล้วยังกลับทำให้ปัญหาลูกกลามบานปลายมากยิ่งขึ้น

เข้าถึง หมายถึง เข้าถึงความจริง ไม่ใช่รู้เพียงผิวเผิน เข้าถึงความรู้สึกนึกคิดในความเป็นมนุษย์ ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งของตัวเองด้วย ถ้าไม่มีสติเราจะไม่สามารถเข้าถึงความจริงได้ ถ้าไม่เข้าถึง ความจริงก็แก้ไขปัญหไม่ได้

พัฒนา หมายถึง พฤติกรรม การปฏิบัติ การแก้ปัญหา การพัฒนาที่ถูกต้อง หรือสัมมาพัฒนา ต้องอยู่บนฐานของความเห็นชอบและความ **ด**ำริชอบหรือปัญญาอันได้แก่ ความเข้าใจ เข้าถึง ดังกล่าวข้างต้น ถ้าปราศจากความเข้าใจ เข้าถึง การพัฒนาที่จะผิดพลาดกลายเป็นมิฉฉาพัฒนา แก้ปัญหาไม่ได้ ความรุนแรงเพิ่มขึ้น

สุเมธ ตันติเวชกุล (คม ชัด ลึก, ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ : ออนไลน์) กล่าวถึง หลักการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาว่าเข้าใจคือ การเกิดปัญญารู้ความจริงทั้งหมดทั้งในมิติภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาพ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ปัญหาความต้องการต่างๆ ของชุมชน ซึ่งต้องอาศัยการแสวงหาความรู้ เช่น การวิจัย เข้าไปพูดคุยคลุกคลีกับคนในพื้นที่และการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้านจากคนในพื้นที่ที่ประสบ ปัญหาจริงๆ

เข้าถึงจิตใจหรือความรู้สึกของเพื่อนมนุษย์ รู้สึกถึงความทุกข์ ความเจ็บปวด ความกลัวความ หวาดระแวง วิตกกังวล เป็นต้น ของพี่น้องที่ประสบปัญหา มีความรู้สึกร่วมทุกข์ และเกิดสานึกร่วมฝ่า ฟันปัญหาต่างๆ ไปด้วยกัน เข้าถึงคุณค่าหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกันและกัน เคารพอัตลักษณ์ ทางสังคม วัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของกันและกัน เข้าถึงความ เป็นหนึ่งเดียวของมนุษยชาติ คือยึด มั่นในความจริงที่ว่าไม่ว่ามนุษย์จะแตกต่างทางเชื้อชาติ สีผิว ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ฯลฯ แต่เราทุก คนเป็นมนุษย์เหมือนกัน มีคุณค่าและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

พัฒนาที่ถูกต้องจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความเข้าใจที่ถูกต้องเป็นพื้นฐานและมีการเข้าถึงเป็นพลังขับเคลื่อน **ทำ**ให้เกิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชน จึง**นำ**ไปสู่ความเจริญที่ยั่งยืนในบรรยากาศของศานติ สมานฉันท์

๒.๔ การศึกษาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาเด็กนอกระบบการศึกษา

นายอิชิโร มียาซาวา ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้หนังสือและการเรียนรู้ตลอดชีวิต องค์การยูเนสโก กล่าวว่า เด็กในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกมีจำนวน ๓๓๗ ล้านคน ที่อยู่ในโรงเรียน แต่มีจำนวน ๑๗.๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๕ ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ปัญหาเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาเป็นปัญหามาตลอด ๕๐ ปี ปัญหาหลักที่พบคือ ไม่มีการวางนโยบายที่ชัดเจน ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ และ ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกล้วนลงทุนเรื่องการศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณถึงร้อยละ ๔๖ ให้กับการศึกษา แต่กลับไม่ถึงเด็กยากจน มีเพียงเด็กบางกลุ่มที่ได้ประโยชน์จากระบบการศึกษาซึ่งมีเพียงร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ดังนั้น จึงถึงเวลาแล้วที่ต้องมีนวัตกรรมใหม่ในการ จัดการปัญหา ดร.วรารักษ์ สามโกเศศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยการจัดการศึกษาธิการ กล่าวบรรยายพิเศษในหัวข้อ นวัตกรรมทางการเงินเพื่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาว่า เด็กและเยาวชนที่หลุดจากระบบการศึกษา เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข จากข้อมูลขององค์การยูเนสโก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ พบว่า มีเด็กวัยประถมศึกษาที่ หลุดจากระบบการศึกษาประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ คน ซึ่งจะส่งผลต่อความเสียหายทางเศรษฐกิจของไทยทั้งทางตรง และทางอ้อม คิดเป็นมูลค่าสูงถึงร้อยละ ๑-๓ ของจีดีพีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในทุกปี และส่งผล สำคัญให้ประเทศไทยยังคงอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความสูญเสียนี้รัฐบาลต้องมีแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน โดยมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้ ๑) การจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อติดตามเด็กและเยาวชนเป็นรายบุคคลแบบสด (Real-time) เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณและการวางแผนการที่มีประสิทธิภาพด้วยข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพราะปัจจุบันมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความเหลื่อมล้ำแก่เด็กและเยาวชนด้อยโอกาสเพื่อให้ งบประมาณไปถึงตัวเด็กและเยาวชนที่ยากจนอย่างแท้จริง และพบว่า จังหวัดที่ยากจนได้รับการจัดสรร งบประมาณด้านศึกษาน้อยกว่าจังหวัดอื่น ๆ มากกว่า ๒ เท่า ๒) การมีนวัตกรรมการคลังเพื่อสนับสนุนการท างานอย่างยั่งยืนในการแก้ปัญหาเด็กเยาวชนนอก ระบบการศึกษา ด้วยการตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อขจัดปัญหาเด็กนอกระบบการศึกษาด้วยภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (Earmarked Tax) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเป็นการแก้ปัญหาอย่างตรงจุด ๓) ดร.นิโคลัส เบอร์เนตต์ นักเศรษฐศาสตร์การศึกษา อดีตผู้บริหารระดับสูงของยูเนสโกและ ธนาคารโลก กล่าวว่า เหตุผลที่ต้องมีการจัดทำนวัตกรรมทางการเงินเพื่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ครั้งใหม่คือ เนื่องจาก พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๖ อัตราการลดจำนวนเด็กนอกระบบการศึกษาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อยู่ในระดับคงที่เกือบทศวรรษติดต่อกัน ทำให้เด็กจำนวนกว่า ๑๒๔ ล้านคน ยังประสบปัญหาที่เสี่ยงต่อการ หลุดออกจากระบบการศึกษา เช่น ความยากจน ความพิการ และความห่างไกล เป็นต้น หากเด็กกลุ่มดังกล่าว มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นก็จะสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพบว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันตก เฉียงใต้มีมูลค่าการสูญเสียอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจประมาณร้อยละ ๑-๔ โดยประเทศไทยมีระดับของ การสูญเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมประมาณร้อยละ ๑-๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สำหรับ ดัชนีชี้วัดเชิงบวกด้านสังคมจากกรณีศึกษาในประเทศโคลัมเบีย ค.ศ. ๒๐๑๕ พบว่า หากสามารถนำเด็กกลุ่มนี้ คืนสู่ระบบการศึกษาเพิ่มขึ้นได้จะส่งผลดังนี้ ๑)

อัตราการเกิดลงลดร้อยละ ๒.๕ ๒) อัตราการเสียชีวิตในทารกลดลงร้อยละ ๒๗ ๓) อัตราความยากจนเฉลี่ยต่อคนลดลงร้อยละ ๑๑ ๔) อัตราการเกิดอาชญากรรมลดลงร้อยละ ๒๕ นพ.ศุภกร บัวสาย ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน กล่าวว่า จากงานวิจัยเชิงระบบและการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ใน ๑๕ จังหวัด ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการทางการศึกษา พบว่า มาตรการหลักสำคัญในการแก้ปัญหาเด็กนอกระบบการศึกษาในประเทศไทย ดังนี้ ๑) ใช้ระบบสารสนเทศในการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อส่งต่อข้อมูลผู้เรียน และความต้องการในพื้นที่ ๒) จัดสรรงบประมาณที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนผ่านงานวิจัยระบบบัญชีรายจ่ายด้านการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและความต้องการของผู้เรียนตามสภาพความจริง ๓) มีมาตรการติดตามเฝ้าระวังรายการเพื่อลดอัตราเสี่ยงการหลุดออกนอกระบบการศึกษา ๔) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งภาคการศึกษาและนอกภาคการศึกษา เพราะเด็กนอกระบบต้อง เชื่อมโยงความร่วมมือมากกว่ารั้วโรงเรียน เช่น พัฒนาสังคม สาธารณสุข รวมถึงภาคเอกชน ๕) นโยบายเชิงประจักษ์สำหรับแก้ปัญหาเด็กกลุ่มนอกระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กนอกระบบ กรณีศึกษา : เยาวชนนอกระบบตำบลหนองอ้อย อำเภอสวน จังหวัดสุรินทร์ มีตัวอย่างงานวิจัยดังนี้

๑) งานวิจัยของ ปรีวัฒน์ ช่างคิด(๒๕๕๔) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือรูปแบบการดำเนินงานตามหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ๖ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) ขั้นสร้างความเข้าใจ ๒) ขั้นวางแผน ๓) ขั้นประชาสัมพันธ์ ๔) ขั้นดำเนินงาน ๕) ขั้นประเมินผล ๖) ขั้นปรับปรุง/พัฒนา โดยปัญหาและความต้องการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าครอบคลุมทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนา คือ ต้องมีผู้ประสานและส่งเสริมงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในชุมชนอย่างเพียงพอ ต้องเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาแสดงความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องให้ความสำคัญและส่งเสริม โดยให้โรงเรียน/สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน

๒) งานวิจัยของสินีล วรศิลป์ และคณะ(๒๕๕๖) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การลดรายจ่ายของเด็กเยาวชนบ้านกระจ่าย ตำบลกระจ่าย อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่ายจากอดีตถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานและการเข้าร่วมของเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย และข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย ที่มีปัญหาหลักคือ ปัญหาการใช้ยาเสพติดในส่วนของการใช้ยาของตนเองและครอบครัวของเด็กและเยาวชนบ้านกระจ่าย พบว่า เด็กและเยาวชนแต่ละคนและแต่ละครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน จำนวนมาก และมีรายการค่าใช้จ่ายหลายรายการ รวมถึงมีรายการค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าใช้จ่ายยาเสพติด รวมอยู่ด้วย และในส่วนองรูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การลดรายจ่าย และสร้างจิตสำนึกอยู่อย่างพอเพียง พบว่ามีการ

สร้างการเรียนรู้ผ่านกระบวนการวิจัย และผ่านกิจกรรมพัฒนาแกนนำและกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งผลที่เกิดขึ้นทำให้เด็กและเยาวชนบ้านกระจายมีความตระหนักรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อลดรายจ่าย และสำนักอยู่อย่างพอเพียง โดยปรากฏให้เห็นผ่านการออม การประหยัด การปรับลดค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ช่วยงานครอบครัว และทำงานจิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน

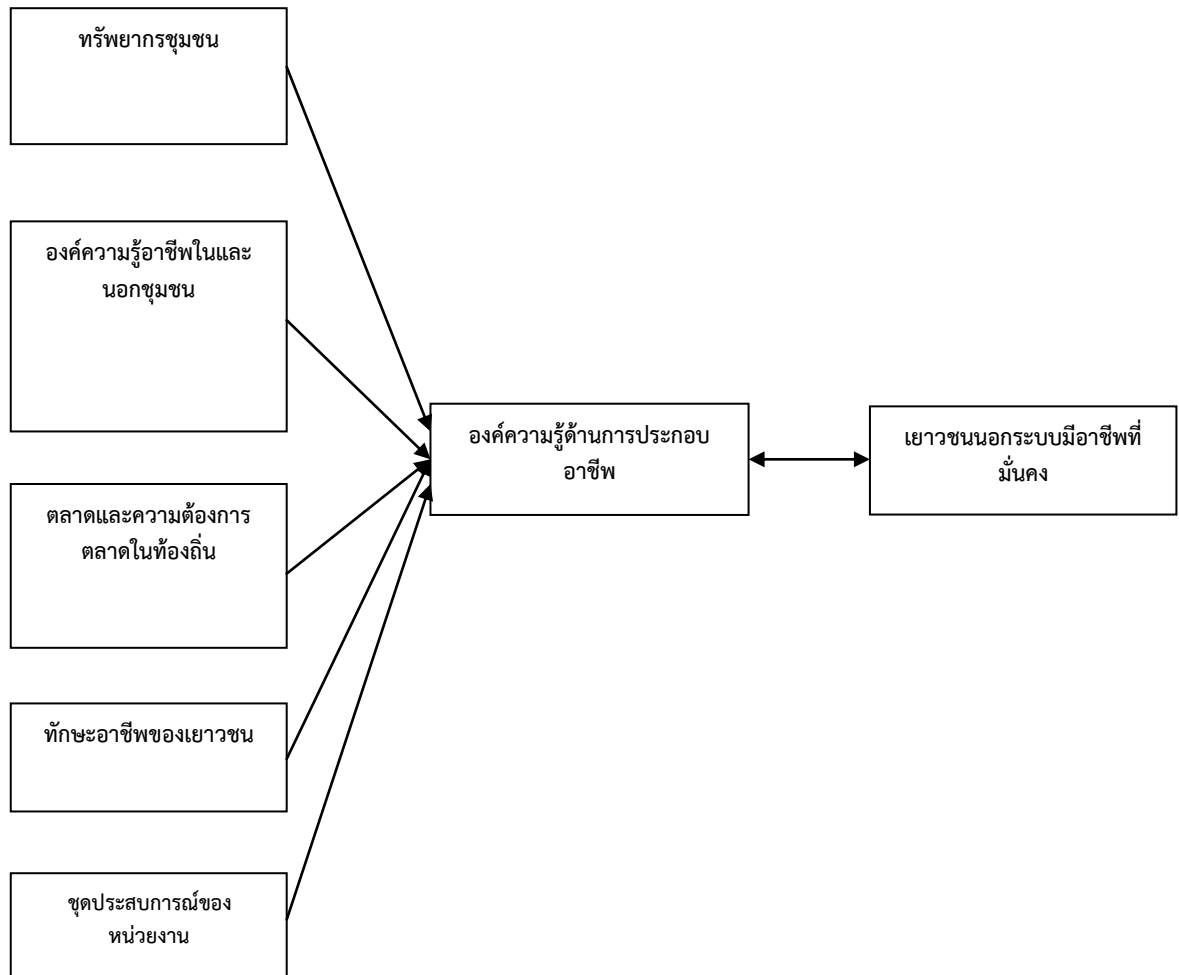
๓) งานวิจัยของ มงคล จิเปียง และคณะ(๒๕๔๖) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพเสริมของกลุ่มเยาวชนบ้านวังลึก ตำบลนาพูน อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ งานวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อ ๑.) ศึกษาศักยภาพที่นำไปสู่การสร้างอาชีพเสริมของกลุ่มเยาวชนบ้านวังลึก ๒.) ศึกษาทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม/วัฒนธรรม ทุนความรู้/ภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติ คน และกลุ่มคนในชุมชนบ้านวังลึก ๓.) เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กลุ่มเยาวชนสามารถวิเคราะห์ศักยภาพตนเองและทุนของชุมชนที่จะนำไปสู่การสร้างอาชีพเสริมของกลุ่มเยาวชนบ้านวังลึกให้พึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ในการศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษากระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มเยาวชนในการค้นหาอาชีพเสริมแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มเยาวชนมีการพัฒนากระบวนการ เก็บข้อมูล ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และมีจิตสำนึกรักบ้านเกิดอยากมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาชุมชน โดยการวิจัยได้เริ่มจากการที่กลุ่มเยาวชนลงไปศึกษาชุมชนในด้านภูมิปัญญา และสิ่งดี ๆ ในชุมชนจากปราชญ์ชาวบ้านแล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาให้กับชุมชน ซึ่งกลุ่มเยาวชนสามารถพัฒนาอาหารหมู สูตรผสมสำเล้าที่เหมาะสมกับชุมชนที่มีอาชีพทำเหล้าพื้นบ้านและเลี้ยงหมูโดยใช้สำเล้า โดยกลุ่มเยาวชนได้มีการทดลองเลี้ยงเพื่อเป็นตัวอย่าง เปรียบเทียบแล้วนำเสนอผลการวิจัยให้กับชุมชน ได้รับรู้ ให้ชุมชนได้ทดลองนำไปใช้เพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงหมู และกลุ่มเยาวชนมีแนวทางในการผสมอาหารหมูสูตรผสมสำเล้าจำหน่ายให้กับชุมชนเป็นอาชีพเสริมเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนต่อไป

๒.๖ สรุปแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปข้อมูลได้ดังนี้

- ๑.การพัฒนาเด็กเยาวชนให้มีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นที่จะต้องเข้าใจตัวเด็ก เยาวชนและบริบทรอบตัวของเด็กเยาวชนอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและ ศักยภาพของเยาวชน เพื่อนำเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกแนวทางการพัฒนา และการที่จะพัฒนาได้นั้น เราจะต้องเข้าถึงตัวเยาวชนอย่างจริงจัง แสดงความจริงใจในการส่งเสริมพัฒนาตัวเขา และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าถึงครอบครัวด้วย เนื่องจากครอบครัวคือสถาบันที่ใกล้ชิดตัวเยาวชนมากที่สุด รวมถึงกลุ่มเพื่อนๆของเขาอีกด้วย
- ๒.การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาตนเองนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เนื่องจากเด็กเยาวชน จะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของความคิดในการพัฒนาตนเองมากกว่าที่จะให้คนอื่นคิดแทน จะทำให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและตัวของเขาเองก็มีความสุขในการพัฒนาตนเองด้วย ซึ่งจะเป็นไปตามพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

ขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน

การดำเนินการในช่วงแรกเป็นขั้นตอนการหาข้อมูลด้านบริบทและข้อมูลเชิงประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพของเด็กเยาวชนนอกระบบ เช่นทุนทางสังคม ทุนบุคคล ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ และทุนของตัวเยาวชนเอง รวมทั้งการค้นหาทุนนอกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตัวเด็กเยาวชนกลุ่มเป้าหมายสนใจ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับเด็กเยาวชนนอกระบบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การประชุมศึกษาข้อมูลบริบทชุมชนและการบริหารจัดการโครงการวิจัย

วันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ณ มูลนิธิพัฒนาอีสาน ตำบลตาอ้อ อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทีมวิจัยสามารถใช้กระบวนการศึกษาข้อมูลบริบทเป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ร่วมกับคนในชุมชน โดยการเสริมการเรียนรู้

- ๑.๑ แนวคิด หลักการ กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น
- ๑.๒ การสร้างกรอบการศึกษาและการแตกประเด็นการศึกษาข้อมูล
- ๑.๓ แตกกรอบการศึกษา และประเด็นคำถามที่ใช้เก็บข้อมูลของแต่ละโครงการ
- ๑.๔ ทักษะการเก็บข้อมูลและการใช้เครื่องมือการเก็บข้อมูลบริบทแบบมีส่วนร่วม

๒. เพื่อให้ทีมวิจัยสามารถบริหารจัดการโครงการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย

ทีมวิจัย ๑๒ คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. วิทยากรบรรยาย แนวคิด หลักการ กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น การสร้างกรอบและแตกประเด็นการศึกษาของโครงการวิจัย การแตกประเด็นคำถามในการเก็บข้อมูลโครงการวิจัย เครื่องมือ วิธีการเก็บข้อมูลในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น คุณสมบัติและบทบาทของนักวิจัยเพื่อท้องถิ่น

๒.ลงพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายในตำบลลัทธิ เพื่อทดลองใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงบริบท โดยแบ่งทีมตามประเด็นต่างๆ

๓.วิทยากรจาก สกว.ให้ความรู้ หลักการบริหารจัดการโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น เกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณ เอกสารการเงิน และการเก็บเอกสารการเงิน รายงานงวด และการเบิกเงินงวด

๔.จัดทำแผนปฏิบัติการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่

๕.สรุปผลการประชุม

ผลการดำเนินการ

๑.นักวิจัยโครงการเข้าใจแนวคิดและความสำคัญของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ว่าปัญหาการวิจัยต้องเกิดขึ้นจากชุมชนเอง เป็นปัญหาที่ชุมชนกำลังประสบอยู่และมีความโยงใยกับสถานการณ์ภายนอกชุมชนอย่าง

หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นทีมวิจัยในฐานะคนในชุมชนต้องเป็นผู้ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยชุมชนเอง ปัญหานี้จึงจะสามารถคลี่คลายไปได้อย่างถูกต้อง

๒.โครงการมีกรอบการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการวิจัยโครงการพร้อมทั้งรู้วิธีการ เครื่องมือการเก็บข้อมูลเพื่อตอบโจทย์วิจัยและแก้ไขปัญหชุมชน

๓.ทีมวิจัยได้เรียนรู้ชุดประสบการณ์ด้านอื่นๆจากการแลกเปลี่ยนกับเครือข่ายที่เข้าร่วมรับการฝึกอบรม

๔.ทีมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการโครงการ

ปัญหาอุปสรรค

๑.ระยะเวลาในการลงเก็บข้อมูลใน ๑ วัน แต่เร่งเก็บทุกประเด็น ทำให้ชาวบ้านที่มาให้ข้อมูลไม่เพียงพอ ทำให้ได้ข้อมูลไม่สมบูรณ์

๒.ฝนตกหนัก ทำให้เสียเวลาในการจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

ควรมีคู่มือในการลงเก็บข้อมูลในแต่ละประเด็น เพื่อให้ นักวิจัยศึกษาและปฏิบัติตามได้ง่าย

กิจกรรมที่ ๒ จัดประชุมทีมวิจัยแบ่งบทบาทหน้าที่

วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.หนองอียอ อ.สนม จ.สุรินทร์

วัตถุประสงค์

เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่ทีมวิจัยและออกแบบการดำเนินโครงการ

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒. ที่ปรึกษา	๒	คน
รวม	๑๗	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. หัวหน้าโครงการประสานงานทีมวิจัยเข้าร่วมประชุม ณ อบต.หนองอียอ
๒. ชี้แจงรายละเอียดโครงการ
๓. ออกแบบเครื่องมือเก็บข้อมูลชุมชน
๔. ออกแบบกระบวนการวิจัยระยะที่ ๑ และกำหนดกลุ่มเป้าหมายเก็บข้อมูลร่วมกัน
๕. กำหนดบทบาทหน้าที่ทีมวิจัยรับผิดชอบในโครงการและกำหนดระยะเวลาการทำงาน
๖. ลงพื้นที่เพื่อดูบริบทชุมชนโดยนักวิจัยและที่ปรึกษาโครงการ ฝึกการถาม สัมภาษณ์

ผลการดำเนินงาน

๑. ทีมวิจัยได้แผนการดำเนินกิจกรรมระยะที่ ๑ ของโครงการเป็นตารางการดำเนินกิจกรรมมีเนื้อหาที่ต้องเก็บวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือเก็บข้อมูล ผู้รับผิดชอบดำเนินการและระยะเวลาการเก็บข้อมูล
๒. ได้ทดลองฝึกการสัมภาษณ์ การถาม การสร้างความคุ้นเคยกับชาวบ้าน

บทเรียน

การใช้คำถามที่เป็นการเองกับชุมชนจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง การสร้างความไว้วางใจ ความคุ้นเคยทำให้ได้ข้อมูลรวดเร็ว

ปัญหาอุปสรรค ไม่มี

ข้อเสนอแนะ ไม่มี

กิจกรรมที่ ๓ จัดประชุมชี้แจงโครงการวิจัยแก่ชุมชนเป้าหมาย

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.หนองอียอ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัยให้กับชุมชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการวิจัย
๒. เพื่อนัดหมายวันที่จะลงไปเก็บข้อมูลบริบทของชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒. ผู้นำหมู่บ้าน	๓	คน
๓. ตัวแทนหมู่บ้าน	๖๐	คน
รวม	๗๘	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. จัดประชุมชี้แจงความเป็นมา รายละเอียดโครงการวิจัย
๒. สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมงานวิจัย

ผลการดำเนินงาน

๑. หมู่บ้านทราบความเป็นมา รายละเอียดโครงการวิจัย
๒. ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำวิจัย โดยร่วมเป็นทีมงานวิจัย

บทเรียน

- การสร้างการมีส่วนร่วมในการทำงานในชุมชนเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

- ไม่มี

กิจกรรมที่ ๔ ประชุมทีมวิจัยทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.หนองอียอ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบ
๒. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบที่ผ่านมา

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๕	คน
-------------	----	----

ขั้นตอนวิธีการ

๑. รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. ศึกษา ทบทวนงานวิจัย
๓. เปรียบเคียงบริบทและสภาพปัญหาในพื้นที่ เพื่อนำมาปรับใช้ในการวิจัย

ผลการดำเนินการ

- ๑.ทราบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบของหน่วยงานต่างๆที่ผ่านมา
- ๒.ได้แนวทางมาปรับใช้ในการวิจัย

บทเรียน

๑.งานพัฒนาเยาวชนนอกระบบมีความยากมาก จำเป็นที่จะต้องเข้าใจตัวเขาอย่างมาก ต้องเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี

กิจกรรมที่ ๕ เวทีสรุปบทเรียนการทำงานเด็กเยาวชนตำบลหนองอียอ

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ อบต.หนองอียอ

วัตถุประสงค์

เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กเยาวชนของตำบลหนองอียอที่ผ่านมา

กลุ่มเป้าหมาย

๑.ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒.แกนนำเด็กเยาวชน	๓๐	คน
๓.ผู้ปกครอง	๕	คน
๔.คณะกรรมการโรงเรียนครอบครัว	๑๐	คน
รวม	๖๐	คน

ขั้นตอนวิธีการ

จัดเวทีสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ความสำเร็จ
- ปัญหาอุปสรรค
- แนวทางการแก้ไข
- การต่อยอดงานในอนาคต

ผลการดำเนินการ

ได้ชุดประสบการณ์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ความสำเร็จ
- ปัญหาอุปสรรค
- แนวทางการแก้ไข
- การต่อยอดงานในอนาคต

บทเรียน

การทำงานในตำบลหนองอียอด้านเด็กเยาวชนที่ผ่านมา เน้นการทำกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ และจิตอาสาเป็นส่วนใหญ่ แต่ในเรื่องอาชีพรายได้ยังมีน้อย

ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี

กิจกรรมที่ ๒ ศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน

วันที่ ๑๔-๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศาลาประชาคมบ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสมน
จังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๑๘-๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศาลาวัดราษฎร์สามัคคี หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอียอ อำเภอสมน
จังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๒๔-๒๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอียอ
อำเภอสมน จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

๑.เพื่อทราบถึงข้อมูลบริบทที่สำคัญของชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑.ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒.ตัวแทนหมู่บ้าน ๓ หมู่บ้าน	๙๔	คน
รวม	๑๐๙	คน

ขั้นตอนวิธีการ

- ๑.จัดแบ่งทีมงานในการเก็บข้อมูลตามประเด็นต่างๆ
- ๒.จัดเวทีพูดคุย แลกเปลี่ยนเก็บรวบรวมข้อมูลของชุมชน ประวัติ ทุน ศักยภาพ อาชีพ ปัญหา สุขภาพ และข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ หมู่ๆละ ๓๐ คน
- ๓.นำเสนอและเติมเต็มข้อมูลที่ยังขาดหรือไม่สมบูรณ์
- ๔.สรุปผล

ผลการดำเนินงาน

๑.ได้ข้อมูลบริบทของชุมชน ๓ หมู่บ้าน ประวัติ ทุน ศักยภาพ อาชีพ ปัญหา สุขภาพ และข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

บทเรียน

การเก็บข้อมูลควรมีการเตรียมข้อมูลที่เคยเก็บแล้วมาช่วยในการสอบถามหรือเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี

กิจกรรมที่ ๗ เวทีสรุปบทเรียนการจัดเก็บข้อมูลบริบทชุมชน

วันที่ ๗-๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ มูลนิธิพัฒนาอีสาน (ศูนย์เนทสุรินทร์)

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปบทเรียนการเก็บรวบรวมข้อมูลบริบทชุมชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๒	คน
รวม	๑๒	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. ถอดบทเรียนการเก็บข้อมูล
๒. ชี้แจงโจทย์การสรุปบทเรียน ภายใต้กรอบตัวชี้วัดชุดโครงการ
๓. แบ่งกลุ่มรายโครงการและทีมพี่เลี้ยงดำเนินการสรุปบทเรียน
๔. ถอดบทเรียนการเก็บข้อมูล
๕. นำเสนอบทเรียน พื้นที่ละ ๒๐ นาที และซักถาม แลกเปลี่ยนซักถาม
๖. อภิปราย แลกเปลี่ยนเพื่อสร้างบทเรียนร่วมของการเก็บข้อมูล
๗. การจัดทำแผนปฏิบัติการระยะต่อไป

ผลการดำเนินการ

๑. ได้ทราบว่าข้อมูลส่วนไหนที่ยังขาด ที่ต้องเก็บเพิ่มเติม
๒. ทราบปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการลงเก็บข้อมูล
๓. ได้แผนปฏิบัติการในการเก็บข้อมูลต่อไป

บทเรียน

การทำวิจัยชุมชน ไม่ควรเลือกพื้นที่ดำเนินการหลายหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงลึก จึงควรกำหนดหมู่บ้านเป้าหมายไม่ควรเกิน ๒ หมู่ เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี

กิจกรรมที่ ๘ ศึกษาข้อมูลประเด็น

วันที่ ๑๔-๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ วัดราษฎร์สามัคคี หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๑๖-๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ศาลาบ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วันที่ ๑๙-๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ศาลาบ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาประเด็นเด็กเยาวชนและการส่งเสริมอาชีพ

๒. เตรียมข้อมูลสำหรับการนำเสนอต่อชุมชนอาชีพชุมชน ฐานทรัพยากรที่สำคัญในชุมชน ทักษะด้านอาชีพของเยาวชน

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒. ผู้นำ/ผู้รู้/ผู้อาวุโส	๓๐	คน
๓. ที่ปรึกษา	๒	คน
รวม	๔๗	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. ฝ่ายประสานงานโครงการประสานงานกลุ่มเป้าหมาย กำหนดนัดวันจัดเก็บข้อมูล

๒. จัดแบ่งกลุ่มตามประเด็นในกรอบการศึกษา

๓. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจำนวน ๓ หมู่บ้านๆละ ๒ วัน

๔. รวบรวมข้อมูล จัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำข้อมูลเตรียมนำเสนอ โดยจัดเป็นเวทีการรวบรวมประเด็น ข้อมูลต่างๆ รวมกลุ่มจัดหมวดหมู่ข้อมูล การจัดรูปแบบการนำเสนอ

๕. สรุปผล

ผลการดำเนินการ

ได้ประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเยาวชนในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน ๓ หมู่

บทเรียน

ทุกหมู่บ้านมีเรื่องราวดีๆมากมาย หากเราไม่ได้ค้นหาอย่างจริงจัง จะไม่รู้เลยว่าในชุมชนมีอะไรดีๆมากมายที่สามารถนำมาต่อยอดการทำงานพัฒนาได้

ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี

กิจกรรมที่ ๙ นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.หนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์
วัดภูประสงค์

เพื่อเติมเต็มชุดข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

๑.ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒.เด็กเยาวชนนอกระบบ	๑๖	คน
๓.พี่เลี้ยง	๔	คน
รวม	๓๕	คน

ขั้นตอนวิธีการ

- ๑.ทบทวนกรอบการศึกษาของโครงการเพื่อทราบกรอบของข้อมูลที่จัดเก็บมา
- ๒.วางเป้าหมายในการวิเคราะห์แต่ละประเด็น

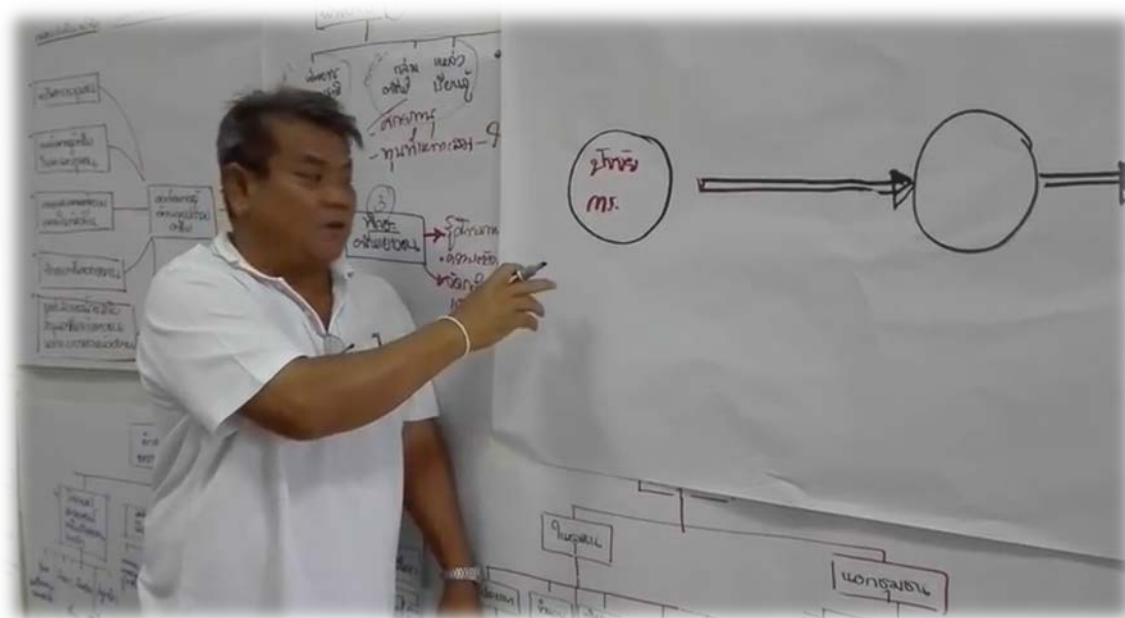
๓. นำทุนแต่ละประเด็นนำมาวิเคราะห์
๔. ออกแบบตารางวิเคราะห์เยาวชนเป้าหมาย
๕. วิเคราะห์ทุนอาชีพในชุมชน
๖. วิเคราะห์ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งเรียนรู้
๗. ทุนและศักยภาพของเยาวชนเป้าหมาย

ผลการดำเนิน

ได้ข้อมูลทางเลือกของเยาวชนในการประกอบอาชีพ

บทเรียน

ความต้องการของเยาวชนส่วนใหญ่เน้นในเรื่องช่างและเกษตร ที่ต้องการเวลาและการสัมผัสทักษะพอสมควร

กิจกรรมที่ ๑๐ สรุปข้อมูลและกำหนดทางเลือกและวางแผนปฏิบัติการ

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม อบต.หนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

วัตถุประสงค์

-เพื่อกำหนดทางเลือกอาชีพสำหรับเยาวชนและวางแผนปฏิบัติการ

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๑๕	คน
๒. เยาวชนนอกระบบ	๑๖	คน

๓. ผู้ปกครอง	๑๐	คน
รวม	๔๑	คน

ขั้นตอนวิธีการ

- ๑.วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแต่ละกลุ่มอาชีพ เป็นกลุ่มอาชีพเกษตร ช่าง
- ๒.วิเคราะห์กำไรขาดทุน ความเป็นไปได้
- ๓.วิเคราะห์ระบบตลาดของแต่ละอาชีพ
- ๔.ตัดสินใจเลือกอาชีพ

ผลการดำเนินการ

- ๑.ได้แนวทางในการทดลองปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑๑ ศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติ “เปิดโลกการเรียนรู้สู่อาชีพสุรินทร์”

วันที่ ๒๔-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ สวนเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อําเภอมือง จังหวัดสุรินทร์
วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาเรียนรู้การทำอาชีพต่างๆที่มีในจังหวัดสุรินทร์
- เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพของเยาวชนนอกระบบ

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ทีมวิจัย	๘	คน
๒. กลุ่มเป้าหมาย	๑๐	คน
รวม	๑๘	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๑. ประสานงานกับนักวิจัยและกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมงาน
๒. เข้าร่วมการเรียนรู้ดูงาน

๓. เรียนรู้ สอบถาม การทำอาชีพต่างๆที่น่าสนใจ

ผลการดำเนินการ

๑. ได้แนวทางในการประกอบอาชีพที่หลากหลายในจังหวัดสุรินทร์

๒. เห็นช่องทางการทำอาชีพต่างๆ

บทเรียน

อาชีพในจังหวัดสุรินทร์มีมากมาย ขึ้นอยู่กับว่าเราชอบ ถนัด หรือมีทุนความรู้เรื่องอะไร ทำอะไรแล้วมีความสุขจะทำให้เรามีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ

กิจกรรมที่ ๑๒ อบรมเชิงปฏิบัติการสรุปวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยชุดนักถักทอชุมชน

วันที่ ๑๔-๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม ราชาวี สวนปารีสอร์ท อ.เมือง จ.สุรินทร์
วัตถุประสงค์

-เพื่อสรุปแนวทางการการวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน

กลุ่มเป้าหมาย

๓. ทีมวิจัย	๘	คน
รวม	๘	คน

ขั้นตอนวิธีการ

๔. การกำหนดแนวทาง แผนงาน และการกำหนดเลือกแผนปฏิบัติการระยะที่ ๒
๕. บทเรียนและชุดความรู้ “การวิเคราะห์ข้อมูลและการออกแบบปฏิบัติการ”
๖. หลักการ เทคนิค การเขียนรายงานความก้าวหน้า

ผลการดำเนินการ

๓. ได้ข้อเสนอ “แนวทาง/แผนงาน” และแผนปฏิบัติการระยะที่ ๒ ในแต่ละโครงการ
๔. ได้หลักการ กระบวนการ วิธีการ เครื่องมือ การสรุปวิเคราะห์ข้อมูล และออกแบบปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม
๕. ได้หลักการ เทคนิค คำโครงรายละเอียดการเขียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละโครงการ

บทเรียน

การเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆมีส่วนสำคัญในการรายงานข้อมูลและการนำไปใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์

บทที่ ๔

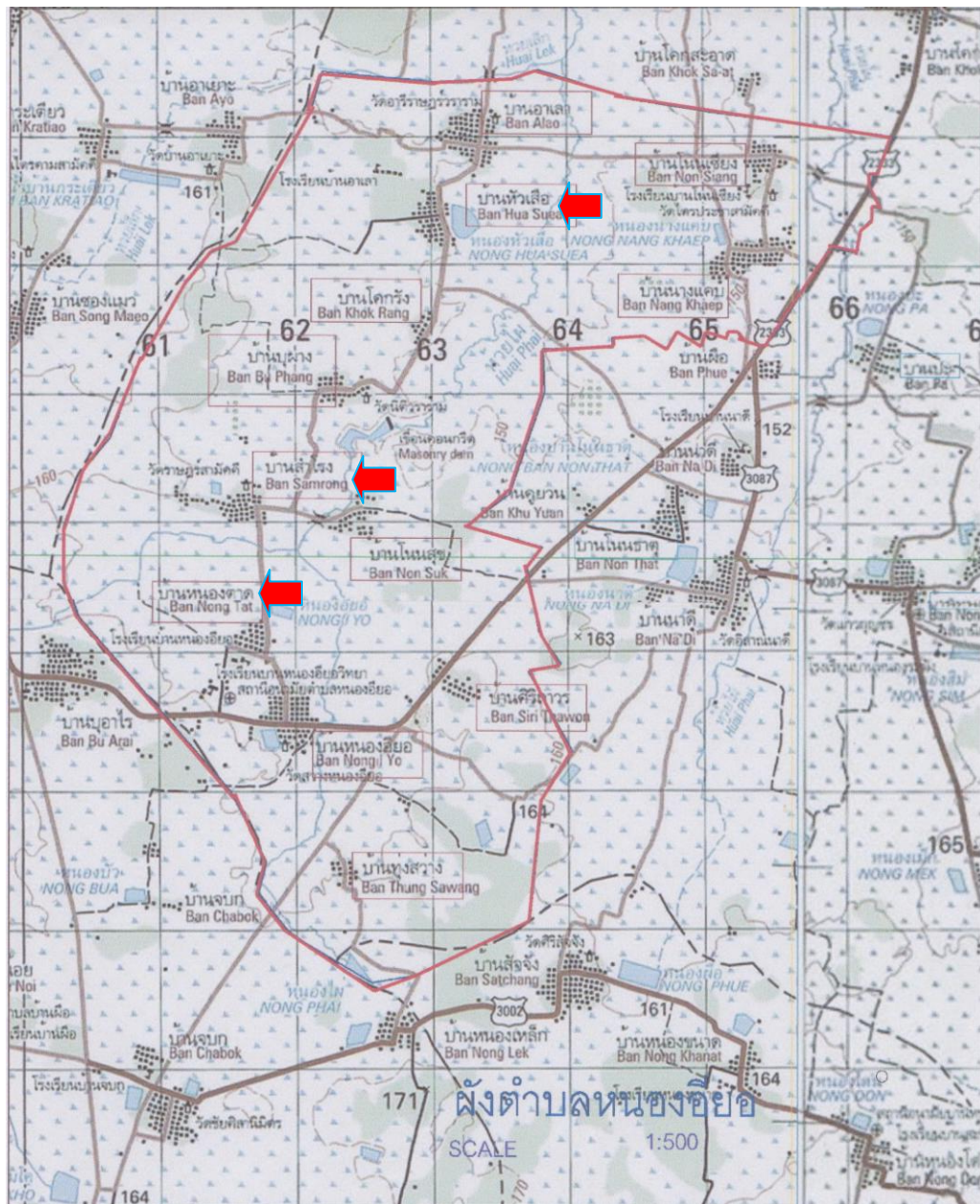
ผลการศึกษา

โครงการแนวทางการสร้างอาชีพให้แก่เด็กเยาวชนนอกระบบ การศึกษา :เยาวชนนอกระบบ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ในการนำเสนอผลการศึกษา (ตามแผนการวิจัยระยะที่ ๑) ที่มียุทธศาสตร์นำเสนอผลการศึกษาตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๑. บริบทชุมชน
๒. สถานการณ์เด็กและเยาวชน
๓. ทุณชุมชนที่เอื้อต่อการส่งเสริมอาชีพเด็กและเยาวชน
๔. ความรู้อาชีพต่างๆ ที่น่าสนใจจากการศึกษาเรียนรู้หกรรมเปิดโลกการเรียนรู้สู่อาชีพจังหวัดสุรินทร์
๕. ตลาดและความต้องการของตลาดในท้องถิ่น
๖. กลไกการสนับสนุน
๗. แนวทางการส่งเสริมอาชีพเด็กเยาวชนตำบลหนองอียอ

๑. บริบทชุมชน

๑.๑ บริบทด้านทรัพยากร

ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ และแสดงที่ตั้งหมู่บ้านเป้าหมายในการทำวิจัย คือ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ บ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ และบ้านหนองตาตั่วพัฒนา หมู่ที่ ๑๐

ภาพที่ ๒ แสดงแผนผังชุมชนบ้านห้วยเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ ๓ แสดงแผนที่ตัดขวางแสดงทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ บ้านห้วยเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

จากแผนภาพทั้ง ๒ บ้านห้วยเสือมีเนื้อที่ ๑,๑๖๗ ไร่ แบ่งเป็นที่ทำกิน ๑,๐๕๓ ไร่ ที่อยู่อาศัย ๘๔ ไร่ และที่สาธารณประโยชน์ ๓๐ ไร่

ภาพที่ ๔ แสดงแผนผังชุมชนบ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

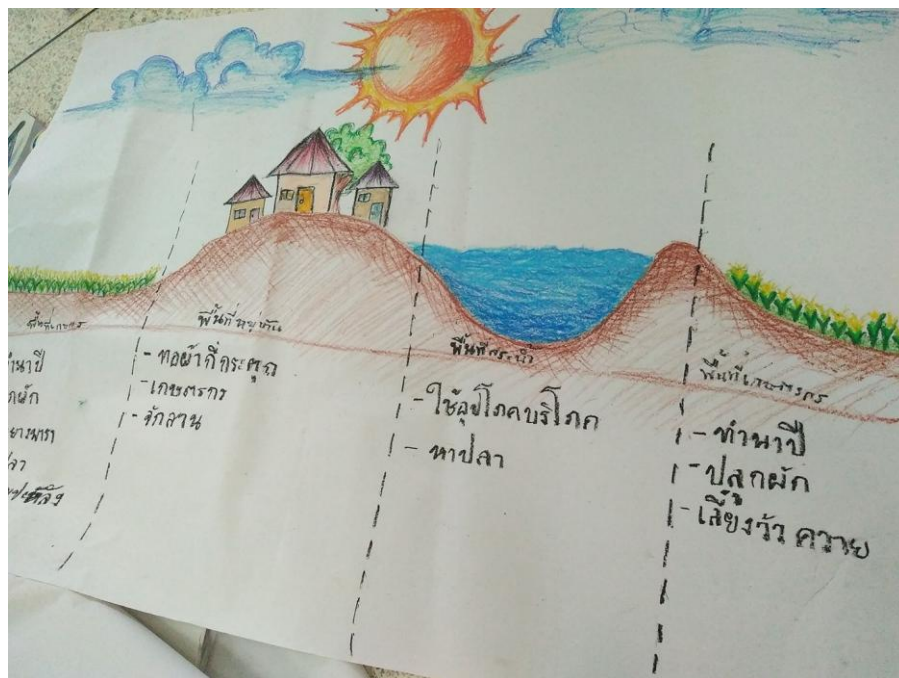

ภาพที่ ๕ แสดงแผนที่ตัดขวางแสดงทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ บ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

จากแผนภาพทั้ง ๒ บ้านสำโรง มีเนื้อที่ ๒,๐๐๓ ไร่ แบ่งเป็นที่ทำกิน ๑,๘๗๒ ไร่ ที่อยู่อาศัย ๑๐๐ ไร่ และที่สาธารณประโยชน์ ๓๑ ไร่

ภาพที่ ๖ แสดงแผนผังชุมชนบ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอีโย อำเภอสมน
จังหวัดสุรินทร์

ภาพที่ ๗ แสดงแผนที่ตัดขวางแสดงทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ บ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอียอ อำเภอสวน จังหวัดสุรินทร์

จากแผนภาพทั้ง ๒ บ้านหนองตาควัฒนา มีเนื้อที่ ๑,๑๕๐ ไร่ แบ่งเป็นที่ทำกิน ๑,๐๘๔ ไร่ ที่อยู่อาศัย ๕๐ ไร่ และที่สาธารณประโยชน์ ๑๖ ไร่

๑.๑.๑ ทรัพยากรน้ำ

๑.ห้วยไผ่ ไหลจากทิศใต้ของตำบลขึ้นทิศเหนือและไหลลงสู่แม่น้ำมูลบริเวณบ้านน้ำเขียวอำเภอรัตนบุรี อยู่ในเขตตำบลหนองอียอไหลผ่านบ้านทุ่งสว่าง บ้านหนองอียอ หมู่ ๑๑ บ้านศิริถาวร บ้านหนองตาต บ้านสำโรงหมู่ ๘ บ้านโนนสุขหมู่ ๙ บ้านบุผาง บ้านหัวเสือ บ้านอาเลาและบ้านนางแคบ มีขนาดกว้าง ๒๓ เมตร ยาว ๑๑,๐๐๐ เมตร ลึกเฉลี่ย ๓ เมตร เนื้อที่ประมาณ ๑๕๘ ไร่ มีปริมาณความจุน้ำ ๗๕๙,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร มีคันคูดินสองข้างตลอดแนว มีฝายกั้นน้ำ ๕ ตัว เป็นต้นน้ำห้วยไผ่ มีลำน้ำย่อยคือ บุษวาย บ้านสำโรงและลำห้วยน้อยบ้านอาเลา รับน้ำจากน้ำฝนเป็นหลัก น้ำจืดสัตว์เลี้ยงกินได้ สัตว์น้ำอาศัยได้ ทำน้ำอุปโภค น้ำใช้เลี้ยง วัว ควาย ผลิตน้ำประปา ม.๓ ม.๘ม ๙ . ม.๖ ใช้น้ำปลูกผักในแปลงนา ม.๓ ม.๕ ม.๘ ม.๙ มีปัญหาน้ำไม่พอใช้ในฤดูแล้ง ผักตบชวา สารเคมีในน้ำ

๒.หนองหัวเสือ อยู่ทางด้านทิศตะวันออกติดกับบ้านหัวเสือ ขนาดเนื้อที่ ๒๕ ไร่ ปริมาณความจุน้ำประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร มีลักษณะเป็นสระน้ำหมู่บ้าน โดยมีการขุดลอกใหม่ มีคันคูรอบสระ มีบันไดทางลง มีทางน้ำเข้าน้ำจืดใช้ทำน้ำบริโภคได้ใช้น้ำทำประปาปลูกผัก เลี้ยงวัวควาย

๓.หนองอาเลา หมู่ที่ ๖ อยู่ทิศตะวันออกติดกับหมู่บ้านอาเลา มีเนื้อที่ ๕ ไร่ แบ่งเป็นหนองน้ำ ๒ ไร่ คันคู ๓ ไร่ มีความจุน้ำประมาณ ๙๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร สระน้ำขุดลอกจากสระเก่ามีคันคูรอบสระน้ำจืดใช้ทำน้ำอุปโภคบริโภคได้ประปาหมู่บ้าน

๔.สระหลวงบ้านสำโรง อยู่ทิศตะวันตกหมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมด ๖ ไร่ เป็นสระน้ำ ๓ ไร่ ๒ งาน เป็นที่ออกกกำลังกาย ๒ ไร่ ๒ งาน ความจุน้ำ ๑๕๓๖๐ ลูกบาศก์เมตร เป็นที่สาธารณะที่จัดแบ่งเป็นหนองน้ำคันคูดิน และที่ออกกกำลังกาย น้ำจืดอุปโภคได้ ยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากน้ำ

๕.หนองตาต ทิศตะวันออกบ้านหนองตาตมีคันคูล้อมรอบมีทางน้ำเข้า ๔ ทางน้ำจืดอุปโภคได้ มีปลาตุก ปลาช่อน ปลานิล ปลาจีน ปลาสุตาทำประปาใช้น้ำเลี้ยงสัตว์ที่สาธารณะกรรมการหมู่บ้าน

๑.๑.๒ ทรัพยากรดิน

ความเหมาะสมของทรัพยากรดินและคุณภาพของดินที่พบในตำบลหนองอียอมี ๒ ชุดคือ

๑.ชุดดินชัยภูมิ พบเป็นบริเวณมาก ประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีพื้นเป็นสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง พื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่อาจได้รับความเสียหายเนื่องจากขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง เพราะดินส่วนใหญ่ค่อนข้างปนทราย

๒.ชุดดินชุมพวง ประมาณ ๓๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด โดยกระจายอยู่ทั่วไป ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลอ่อน สีเหลือง หรือสีแดง พื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่

๑.๒ บริบทด้านสังคม

๑.๒.๑ที่ตั้ง ประวัติ ประชากร

๑.๒.๑.๑ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑.ที่ตั้ง อาณาเขต

บ้าน หัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบล หนองอียอ อำเภอสนม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของอำเภอ อยู่ห่างจากตัวอำเภอสนม เป็นระยะทาง ๖ กิโลเมตรมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับบ้าน บ้านอาเลา หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม
จังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ติดกับบ้าน บ้านบุผาง หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม
จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดกับบ้าน ลำห้วยไผ่บ้านนางแคบ หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองอียอ
อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตก ติดกับบ้านอาเยะ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบัวโคก อำเภอท่าตูม จังหวัด
สุรินทร์

๒. ประวัติศาสตร์หมู่บ้าน

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านหัวเสือโดยคำบอกเล่าจากผู้สูงอายุเดิมที่
หมู่บ้านแห่งนี้เส้นทางผ่านของพวกพ่อค้าที่ไปมาค้าขายในสมัยก่อนและได้มาพักแรมจึงเกิดความสนใจที่
จะตั้งเป็นหมู่บ้านจึงได้มีการอพยพกันมาจากที่ต่างๆเช่นมาจากโพนม่วง อ.ชุมพลบุรี โดยการนำของนาย
อุ่ม ย่างสุข และญาติมาจากบ้านค้อ อ.สำโรงทาบ และจากที่ต่างๆอีกหลายแห่งเข้ามารวมกันอยู่ส่วน
ใหญ่ใช้ภาษาท้องถิ่น เช่น เขมร ส่วย ลาว อยู่กันแบบพี่น้องมีอะไรก็แบ่งกันกินไม่ต้องซื้อหา สาเหตุที่เข้า
มาอยู่ก็เพราะว่ามีหนองน้ำอยู่ใกล้ๆต่อการทำมาหากิน ย้ายมาอยู่ตอนแรกเริ่ม มีประมาณ ๑๕ หลังคา
เรือน มีประชากร ๔๕ คน โดยขึ้นรวมกับบ้านอาเลา มีนายซิม ไม่ทราบนามสกุลเป็นผู้ใหญ่บ้านตอนนั้น
ขึ้นตำบลสนม มีนายผง จันทรสุวรรณ เป็นกำนันขึ้นกับอำเภอรัตนบุรี ต่อมาได้มีผู้เข้าอยู่อีกประมาณ
๑๕ หลังคาเรือน ทางทางจึงแยกให้เป็นหมู่บ้านตอนนั้นยังไม่มีชื่อจึงได้รับคำบอกเล่าจากที่มาก่อนเดิม
ที่ในหนองน้ำของหมู่บ้านเป็นที่สำหรับสัตว์ต่างๆลงมากินน้ำและได้พบกระดูกของสัตว์ที่ตายโดยไม่
ทราบสาเหตุจึงได้เรียกหนองน้ำนั้นว่า หนองหัวเสือและได้ใช้ชื่อหมู่บ้านว่า บ้านหัวเสือและได้แต่งตั้งให้
นายเรือน ย่างสุข เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๓๐ จนถึง พ.ศ. ๒๔๔๒ จึงได้มีการ
เลือกตั้งใหม่ได้นายตุ สิงทอง เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๒ และนายเพ็ง สระแก้ว เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๓ ต่อมา
ได้มีหมู่บ้านต่างๆเพิ่มมากขึ้นจึงได้มีการแยกตำบลหนองระฆังออกจากตำบลสนม มีนายแกลด ไม่ทราบ
นามสกุลเป็นกำนันเมื่อปี พ.ศ. ๒๔ ๙๐ และนายดำ โสตาจันทร์ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๔ จนถึงปี พ.ศ.
๒๕๐๗ ได้เลือกนายสุข สระแก้ว เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๕ อยู่จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๑ นายสุขได้ลาออกจึงได้
เลือกนายขาว แสนดี เป็นผู้ใหญ่บ้านถึงปี พ.ศ. ๒ ๕๒๗ และได้ลาออกจึงได้เลือกตั้งใหม่ ได้นายจรัส สุข
สนธิ เป็นผู้ใหญ่บ้าน อยู่ได้ ๔ ปีก็ลาออกและได้นายนอร์ คงสวัสดิ์ เป็นผู้ใหญ่บ้านจนถึงปี พ.ศ. ๒ ๕๓๓
ได้ลาออกไปประกอบอาชีพอื่นจึงได้เลือก นายปา แสนดี เป็นผู้ใหญ่บ้านต่อมาได้ลาออกเมื่อปี พ.ศ.
๒๕๓๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้แยกตำบลหนองอียอออกจากตำบลหนองระฆัง มีนายพน ผั่นทอง เป็น
กำนัน นายหัด พรหมเทพ เป็นผู้ใหญ่บ้านถึงปี พ.ศ. ๒ ๕๔๖ นายหัด พรหมเทพได้เกษียณอายุ เมื่อวันที่ ๓
สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และต่อมานายบุญรอด แสนดี เป็นผู้ใหญ่บ้าน เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ.
๒๕๔๖ ต่อมานายทัน อเนกดี เป็นผู้ใหญ่บ้าน และนายวิเชียร รมเย็น เป็นผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน

๓. ประชากร

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรบ้านหัวเสือ

อายุ(ปี)	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
๐ - ๔ ปี	๓	๔	๗

อายุ(ปี)	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
๕ - ๙ ปี	๕	๘	๑๓
๑๐ - ๑๔ ปี	๑๐	๑๒	๒๒
๑๕ - ๑๙ ปี	๑๖	๑๗	๓๓
๒๐ - ๒๔ ปี	๑๑	๑๒	๒๓
๒๕ - ๒๙ ปี	๑๒	๑๖	๒๘
๓๐ - ๓๔ ปี	๑๓	๙	๒๒
๓๕ - ๓๙ ปี	๑๖	๑๖	๓๒
๔๐ - ๔๔ ปี	๑๔	๑๒	๒๖
๔๕ - ๔๙ ปี	๑๔	๑๕	๒๙
๕๐ - ๕๔ ปี	๑๖	๑๐	๒๖
๕๕ - ๕๙ ปี	๑๑	๑๕	๒๖
๖๐ - ๖๔ ปี	๑๑	๙	๒๐
๖๕ - ๖๙ ปี	๔	๑๑	๑๕
๗๐ - ๗๔ ปี	๕	๔	๙
๗๕ - ๗๙ ปี	๒	๓	๕
๘๐ - ๘๔ ปี	๑	๑	๒
๘๕ - ๘๙ ปี	๒	๒	๔
๙๐ - ๙๔ ปี	๒	๐	๒
๙๕ ปีขึ้นไป	๐	๐	๐
รวม	๑๖๘	๑๗๖	๓๔๔

จากตารางที่ ๑ จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจำนวน ๓๔๔ คน แยกเป็นชาย ๑๖๘ คน หญิง ๑๗๖ คน รวม ๓๔๔ คน แบ่งเป็นวัยเด็กจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๑ เยาวชน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๘ วัยทำงาน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๔ และวัยผู้สูงอายุ ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๗

๔.ข้อมูลครัวเรือน

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนครัวเรือนแยกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนคนในครัวเรือน	จำนวนครัวเรือน
๑ คน	๕
๒ คน	๑๒
๓ คน	๗
๔ คน	๑๙
๕ คน	๑๙
๖ คน	๑๑
๗ คน	๓

๘ คน	๑
๙ คน	๒
๑๐ คน	๑
มากกว่า ๑๐ คน	๐
รวม	๘๐

จากตารางที่ ๒ มีครัวเรือนจำนวน ๘๐ ครัวเรือน ส่วนใหญ่สมาชิกครัวเรือนอยู่ระหว่าง ๔-๖ คน จำนวน ๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒๕ รองลงมา ๒ คน จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐

แผนที่บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๑.๒ บ้านสำโรงหมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑.ที่ตั้ง

ทิศเหนือ ติดกับ บ้านบัวโคก ตำบลบัวโคก อำเภอท่าตูม

ทิศใต้ ติดกับ บ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอียอ

อำเภอสนม

ทิศตะวันออก ติดกับ บ้านโนนสุข หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองอียอ อำเภอ

สนม

ทิศตะวันตก ติดกับ บ้านช่องแมว ตำบลบัวโคก อำเภอท่าตูม

๒.ประวัติหมู่บ้าน หมู่ที่ ๘

บ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ มีอายุประมาณ ๑๔๐ ปีมาแล้ว โดยการเดินทางหาแหล่งที่ทำกินใหม่ของ พ่อเหล็ก แม่มีง สุระสุข และพ่อนิล แม่บุญ ไกลเสียด เดินทางมาจากบ้านหนองแวง ตำบลเมืองแก อำเภอท่าตูม ลงมาเรื่อย ๆ จนพบพื้นที่ตรงบ้านสำโรง ซึ่งมีลักษณะอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้วยป่าไม้และต้นหนามผาง มีห้วยบุหวายและห้วย

ไผ่ เหมาะแก่การเพาะปลูก จึงตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ พื้นที่นี้ เหตุที่มีชื่อว่า “บ้านสำโรง” ชาวบ้านเล่าต่อ ๆ กันว่า อดีตพื้นที่แห่งนี้เป็นที่ป่าและมีต้นสำโรงใหญ่ ต้นหนึ่ง ชาวบ้านจึงเรียกตามลักษณะตามต้นไม้ใหญ่มาตั้งเป็นชื่อของหมู่บ้านว่า “บ้านสำโรง” ในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ มีจำนวนครัวเรือน ๒๕ ครัวเรือน ชาวบ้านจึงได้มีการแต่งตั้ง นายพิมพ์ พาสวัสดิ์เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก และได้มีการสร้างวัดในหมู่บ้านขึ้นเพื่อประกอบพิธีทางศาสนาและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจขึ้น คือวัดราษฎร์สามัคคี โดยการบริจาคที่ดินของ พ่อแก้ว แม่บ่ง มียิง ต่อมาในพ.ศ. ๒๕๒๕ บ้านบุผางแยกการปกครองออกจากบ้านสำโรง จนถึงปัจจุบัน

๓.ประชากร

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและร้อยละประชากร

อายุ(ปี)	ชาย	หญิง	รวม
๐ - ๔ ปี	๘	๗	๑๕
๕ - ๙ ปี	๑๓	๖	๑๙
๑๐ - ๑๔ ปี	๑๒	๘	๒๐
๑๕ - ๑๙ ปี	๑๘	๑๔	๓๒
๒๐ - ๒๔ ปี	๑๐	๑๖	๒๖
๒๕ - ๒๙ ปี	๑๓	๗	๒๐
๓๐ - ๓๔ ปี	๑๙	๑๕	๓๔
๓๕ - ๓๙ ปี	๘	๑๓	๒๑
๔๐ - ๔๔ ปี	๑๕	๑๗	๓๒
๔๕ - ๔๙ ปี	๑๕	๑๖	๓๑
๕๐ - ๕๔ ปี	๑๒	๖	๑๘
๕๕ - ๕๙ ปี	๘	๑๐	๑๘
๖๐ - ๖๔ ปี	๙	๗	๑๖
๖๕ - ๖๙ ปี	๘	๕	๑๓
๗๐ - ๗๔ ปี	๖	๖	๑๒
๗๕ - ๗๙ ปี	๓	๖	๙
๘๐ ปี ขึ้นไป	๑	๕	๖
รวม	๑๗๘	๑๖๔	๓๔๒

จากตารางที่ ๓ จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจำนวน ๓๔๒ คน แยกเป็นชาย ๑๗๘ คน หญิง ๑๖๔ คน รวม ๓๔๒ คน แบ่งเป็นวัยเด็กจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๐ เยาวชน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖ วัยทำงาน ๑๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๗ และวัยผู้สูงอายุ ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗

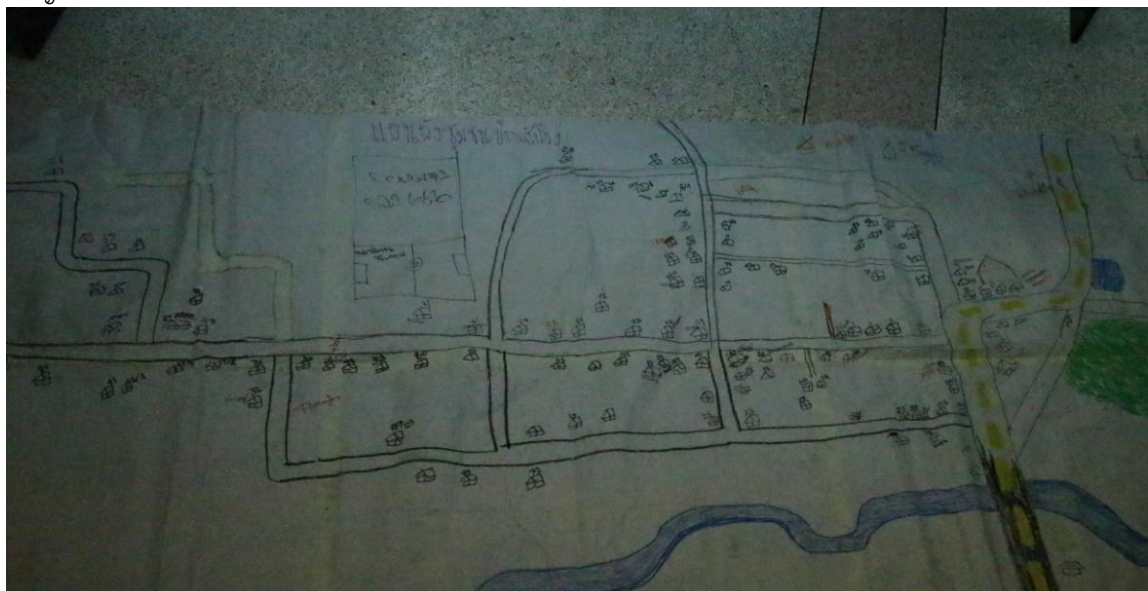
๔.ข้อมูลครัวเรือน

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนและร้อยละสมาชิกในครัวเรือน

ข้อมูลครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
๑ คน	๕	๖.๖๗
๒ คน	๖	๘

ข้อมูลครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
๓ คน	๑๑	๑๔.๖๗
๔ คน	๑๖	๒๑.๓๓
๕ คน	๑๔	๑๘.๖๗
๖ คน	๑๐	๑๓.๓๓
๗ คน	๑๐	๑๓.๓๓
๘ คน	๑	๑.๓๓
๙ คน	๑	๑.๓๓
มากกว่า ๑๐ คน	๑	๑.๓๔
รวม	๗๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ จำนวนครัวเรือนบ้านสำโรง จำนวน ๗๕ ครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่ มีจำนวน ๔ คน รองลงมา ๕ คน และ ๓ คน ตามลำดับ

ภาพที่ ๔ แสดงแผนผังชุมชนบ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๑.๓ บ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม

จังหวัดสุรินทร์

๑.ที่ตั้ง อาณาเขต

บ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ของอำเภอ อยู่ห่างจากตัวอำเภอสนม เป็นระยะทาง ๖ กิโลเมตรมีอาณาเขต ดังนี้
ทิศเหนือ ติดกับบ้านสำโรง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

สุรินทร์

ทิศใต้ติดกับบ้านหนองบัว หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านฝ้อ อำเภोजอมพระ จังหวัด

สุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดกับบ้าน ศิริถาวร หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม
จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตกติดกับบ้านบู่ไร หมู่ที่ ๖ ตำบล บ้านผือ อำเภोजอมพระ จังหวัด
สุรินทร์

๒.ประวัติหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๐

เดิมชื่อบ้านหนองตาต ด้วยในปี พ.ศ.๒๕๒๘ ได้มีการฝึกอบรม ณ กนช แล้วมีการจัดตั้งกลุ่ม จึงได้ตั้งชื่อกลุ่ม นายบุญมี จันทร์ล้ำ ได้เสนอชื่อกลุ่มบ้าน มีชื่อว่า กลุ่มหนองตาตวัฒนา ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๘ จึงมีชื่อบ้านว่า (บ้านหนองตาตวัฒนา) ซึ่งมีอาณาเขต ติดต่อกันทางทิศเหนือ จดบ้านสำโรงหมู่ ๘ บ้านโนนสุขหมู่ ๙ ตำบลหนองอียอ ทิศใต้จดบ้านหนองอียอหมู่ ๑ จดโรงเรียนบ้านหนองอียอ ทิศตะวันออกจดบ้านศิริถาวร ทิศตะวันตกจดบ้านบู่ไร ตำบลผือ อำเภोजอมพระ ผู้ก่อตั้งหมู่บ้านนี้มี ๓ครอบครัว คือ ๑ ครอบครัว พ่อเพ็ง แม่ลำ ลาทอง ๒ ครอบครัวพ่อพุทรา แม่เงิน จันทร์ล้ำ ๓. ครอบครัวพ่อทอง แม่จันทร์ ทองแสง เมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๑ มีวัดมาตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน และมีโรงเรียนอยู่กลางวัด และวัดก็มีการย้ายไปทางทิศใต้ของบ้านหนองอียอแล้วอยู่มาโรงเรียนย้ายมาตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านหนองตาตวัฒนาในปี ๒๕๙๕ ต่อมาผู้มีอายุเรื่อยมาจนปัจจุบันมีครอบครัวประมาณ ๕๐ ครอบครัว ได้เสนอแยกหมู่บ้าน ซึ่งจังหวัดได้ประกาศจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๖ มีนายศรีดา สุขศรี เป็นกำนัน ตำบลหนองอียอ มีนายบุญมี จันทร์ล้ำ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกของบ้านหนองตาตวัฒนา นายสมบุรณ์ จันทร์ล้ำ นายนพรัตน์ เงามาม เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

๓.ประชากร

ตารางที่ ๕ จำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ

อายุ(ปี)	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
๐ - ๔ ปี	๘	๑๒	๒๐
๕ - ๙ ปี	๘	๙	๑๗
๑๐ - ๑๔ ปี	๖	๙	๑๕
๑๕ - ๑๙ ปี	๖	๑๐	๑๖
๒๐ - ๒๔ ปี	๑๖	๗	๒๓
๒๕ - ๒๙ ปี	๕	๙	๑๔
๓๐ - ๓๔ ปี	๘	๘	๑๖
๓๕ - ๓๙ ปี	๙	๑๑	๒๐
๔๐ - ๔๔ ปี	๙	๙	๑๘
๔๕ - ๔๙ ปี	๑๐	๑๒	๒๒
๕๐ - ๕๔ ปี	๑๓	๑๐	๒๓
๕๕ - ๕๙ ปี	๑๐	๗	๑๗
๖๐ - ๖๔ ปี	๕	๒	๗
๖๕ - ๖๙ ปี	๔	๒	๖

อายุ(ปี)	จำนวนประชากร		รวม
	ชาย	หญิง	
๗๐ - ๗๔ ปี	๒	๖	๘
๗๕ - ๗๙ ปี	๑	๒	๓
๘๐ - ๘๔ ปี	๔	๒	๖
๘๕ - ๘๙ ปี	๑	๑	๒
๙๐ - ๙๔ ปี	๒	๐	๒
๙๕ ปีขึ้นไป	๐	๐	๐
รวม	๑๒๗	๑๒๘	๒๕๕

จากตารางที่ ๕ จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจำนวน ๒๕๕ คน แยกเป็นชาย ๑๒๗ คน หญิง ๑๒๘ คน รวม ๒๕๕ คน แบ่งเป็นวัยเด็กจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๙ เยาวชน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๙ วัยทำงาน ๑๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๘ และวัยผู้สูงอายุ ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓

๔.จำนวนครัวเรือน

ตารางที่ ๖ จำนวนและร้อยละประชากร จำแนกตามข้อมูลครัวเรือน

ข้อมูลสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
๑ คน	๑	๑.๘๙
๒ คน	๗	๑๓.๒๑
๓ คน	๑๑	๒๐.๗๕
๔ คน	๑๒	๒๒.๖๔
๕ คน	๗	๑๓.๒๑
๖ คน	๑	๑.๘๙
๗ คน	๕	๙.๔๓
๘ คน	๒	๓.๗๗
๙ คน	๕	๙.๔๓
๑๐ คน	๑	๑.๘๙
มากกว่า ๑๐ คน	๑	๑.๘๙
รวม	๕๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๖ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากที่สุดคือ ๔ คน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๔ จำนวน ๓ คน ๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๕ ตามลำดับ

ภาพที่ ๖ แสดงแผนผังชุมชนบ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑.๒.๒ ผู้นำ ประชาชนชุมชน

ตารางที่ ๙ แสดงทุนบุคคล ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและเป็นตัวอย่างของชุมชน
หัวเสือ หมู่ที่ ๕

บ้าน

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.นายวิเชียร ร่มเย็น	เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมประชุมกับ หน่วยงานราชการและประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนรับทราบ เป็นผู้มีความรู้ในการผลิตลูกกบจำหน่าย สร้างรายได้
๒.นายบุญชู เอนกดี	สมาชิกสภา อบต.หนองอียอ ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนในด้านการติดต่อประสานงาน
๓.นายเอ็ด โคกแก้ว	สมาชิกสภา อบต.หนองอียอ ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนในด้านส่งเสริมอาชีพ
๔.นายสุพรรณ สุขสนิท	มีความชำนาญในการสานแห จักสาน และเป็นผู้ถ่ายทอดให้ กลุ่มเด็กและเยาวชน
๕.นายสัมพันธ์ อยู่อย่างสุข	เป็นเกษตรกรที่สามารถผลิตลูกกบจำหน่ายสร้างรายได้
๕.นายวิเชียร อยู่อย่างสุข	เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนประชาคมตำบล และเป็นผู้นำทางธรรมชาติในการร่วมอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นคณะกรรมการโรงเรียนครอบครัว ตำบลหนองอียอ
๗.นายทองดี สระแก้ว	เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
	ในด้านงานบริการต่างๆในหมู่บ้าน
๖.นายขาว แสนดี	เป็นผู้สูงอายุที่มีความชำนาญในการทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ และเป็นผู้ถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรม
๙.นายเสริม แสนดี	การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้าง เครือข่ายในเรื่องสุขภาพ
๑๐.นางอรพิน สิงห์ทอง	เป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการทอผ้า เป็นอสม.ในการดูแลสุขภาพ ของคนในชุมชน
๑๑.นายเดช พรหมเทพ	การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้าง เครือข่ายในเรื่องสุขภาพ และมีความสามารถในการทำงาน ด้านฝีมือจากไม้
๑๒.นายเมือง ห้าวหาญ	มีความสามารถในการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ และยังเป็น อสม. ในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน
๑๓.นายแหวน สุขสนิท	อสม. การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้าง เครือข่ายในเรื่องสุขภาพ งานฝีมือจากไม้
๑๔.นางสำอานค์ กล้าจริง	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดค้นลายผ้าไหมมัดหมี่
๑๕.นางปัทมาภรณ์ ชัยฉลาด	เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการแกะลายผ้าไหม เพื่อพัฒนา ลายผ้าให้ทันสมัย
๑๖.นางปราณี แสนดี	เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
๑๗.นายทัน เอนกดี	เป็นผู้ที่มีความชำนาญในงานฝีมือจากไม้ เช่นการทำ เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น และเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน

ตารางที่ ๑๐ แสดงทุนบุคคล ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและเป็นตัวอย่างของชุมชน
บ้านลำโรง หมู่ที่ ๘

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.นายจรัสศักดิ์ ดวงดี	เป็นผู้ใหญ่บ้านที่เป็นที่นับถือ มีความสามารถในการด้านการเป็น ที่ปรึกษาและไกล่เกลี่ยเมื่อเกิดเหตุในหมู่บ้าน
๒.นายสมหมาย มียั้ง	เป็น ส.อบต.หนองอียอ เป็นผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชน มีความสามารถด้านติดต่อประสานงาน
๓.นายสถิตพงษ์ ครองสัตย์	เป็น ส.อบต.หนองอียอผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีความสามารถด้านการทำเกษตรกรรม
๔.นายเสาร์ ครองสัตย์	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านงานจักสาน สุ่มไก่อ ลอบ ไซ กระดังผลิต จากไม้ไผ่
๕.นางคำพอง อินทร์งาม	ประธาน อสม. มีความชำนาญในการดูแลด้านสุขภาพของคน

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
	ในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนในการดูแล ผู้สูงอายุ
๖.นายสุริยา ดวงศรี	เป็นแกนนำเด็กและวิทยากรกระบวนการ การพัฒนาเด็กและ เยาวชนในการจัดกิจกรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชน
๗.นายมาว ผิวละออง	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ ปลุกพืชปลอด สารเคมี
๘.นายพูน สืบเพ็ง	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ ปลุกผักสวน ครัว
๙.นางโพนทอง จันทร์ล้ำ	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงปลา
๑๐.นางบุญเชื้อง สุขแสวง	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้าไหม มัดหมี่
๑๑.นางสุพรรณิ ครองสัตย์	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงไหม
๑๒.นางสำราญ สุขประเสริฐ	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการติดต่อประสานงานในกลุ่มทอผ้าไหม
๑๓.นางบุญมา อินทร์งาม	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการย้อมผ้า
๑๔.นายประจวบ ประทุมแก้ว	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ อาหาร พื้นบ้าน
๑๕.นางบุญโฮม สุระสุข	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำน้ายาล้างจาน
๑๖.นายชาติ สุขแสวง	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงสัตว์
๑๗.นายประสาน จันทร์ล้ำ	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมเครื่องยนต์
๑๘.นายจันท์ จันทร์ล้ำ	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศาสนพิธีการต่างๆ
๑๙.นายทองมา สุระสุข	เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการปลูกพืชผักสมุนไพร

ตารางที่ ๑๑ แสดงทุนบุคคล ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและเป็นตัวอย่างของชุมชน
บ้านหนองตาวัฒนา หมู่ที่ ๑๐

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.นายนิธิ จันทร์ล้ำ	เป็นผู้ใหญ่บ้านมีความเชี่ยวชาญในการปลูกพันธุ์ข้าวหอมมะลิ และเป็นผู้ใหญ่บ้านที่ทุกคนให้ความเคารพนับถือ
๒.นายนพรัตน์ เงามาม	เป็น ส.อบต.หนองอียอ มีความชำนาญในงานช่างปูน และ มักจะหางานมาให้ผู้ที่ว่างงานในชุมชนของตนได้มีงานทำและ สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนอีกทั้งเป็นผู้นำการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาชุมชน
๓.นางพรรณทิภา อยู่เย็น	ส.อบต.หนองอียอ มีการประสานงานอย่างดีเยี่ยมระหว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลกับคนในชุมชนเป็นผู้นำในการ พัฒนาชุมชน

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๔.นายโสภา เงามาม	มีความเชี่ยวชาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น การทำกระดัง
๕.นายคำพา เงามาม	มีความเชี่ยวชาญด้านการสานแห จักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ การทำตะกร้า
๖.นายเสาร์ ทองแสง	มีความสามารถเชี่ยวชาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น การทำลอบ ไช
๗.นางสาวสมร ภูมะลา	มีความสามารถเชี่ยวชาญทางด้านการสานกระเป๋าลาสติก จากวัสดุเหลือใช้จำหน่ายสร้างรายได้
๘.นายบุญมี จันทร์ล้ำ	มีความรู้ในด้านการปลูกสมุนไพรและมีความเชี่ยวชาญด้านการรักษาโดยใช้สมุนไพรดูแลสุขภาพของตนเองและคนในชุมชน
๙.นางบุญล้อม สีบาง	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
๑๐.นายบุญยัง ประทุมแก้ว	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
๑๑.นางบัวไล เงามาม	เป็น อสม. การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ
๑๒.นางบัวไข การะเกด	เป็น อสม. มีความสามารถในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ
๑๓.นางเพ็ญทิพา สามารถ	เป็น อสม. มีความสามารถในการสำรวจข้อมูลและการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ นักร้องประจำหมู่บ้าน
๑๔.นางสาวเที่ยง ทองแสง	เป็น อสม. มีความสามารถในการประณมพยาบาล เบื้องต้นและการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพเมื่อครัวประจำหมู่บ้าน
๑๕.นางสมควร จันทร์ล้ำ	เป็น อสม. มีความสามารถในการตรวจคัดกรองสุขภาพ และการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ และเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๑๖.นางเสาร์ ดั่งงโท	เป็น อสม. มีความสามารถในการวัดไข้และเป็นการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ และกรรมการกลุ่มสตรี
๑๗.นางสาวนิภา บุญเพิ่ม	เป็น อสม. มีความสามารถในการวัดความดันและเป็นการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ
๑๘.นางบัวเขียน มากมูล	เป็นแกนนำออกกำลังกายแอโรบิก โดยจะออกแบบท่าเต้นให้เหมาะกับกลุ่มคนทุกวัย

ชื่อ-สกุล	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑๙.นางสำลี บุญเพิ่ม	เป็นแกนนำกลุ่มสตรี มีความรู้ความชำนาญเรื่องการทอผ้าไหม และออกแบบลวดลายใหม่ๆอยู่เสมอ และเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๐.นางบัวลอย อธิธิพร	เป็นแกนนำกลุ่มสตรี มีความรู้ความชำนาญเรื่องการทอผ้าไหม และการมัดหมี่และเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๑.นางอนงค์ เทียงธรรม	เป็นแกนนำกลุ่มสตรี มีความรู้ความชำนาญเรื่องการทอผ้าไหม และออกแบบและพัฒนาลวดลาย และเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๒.นางจำปี กิ่งเกตุ	มีความสามารถด้านการร้องเพลง และเป็นนักร้องลูกทุ่งประจำหมู่บ้าน หมอลำเก่า
๒๓.นายคำพา เงามาม	มีความชำนาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เครื่องมือของใช้ต่างๆ เช่น ลอบ ไซ
๒๔.นางประไมล์ ยุ้ยรัมย์	มีความสามารถในการทำของหวานและเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๕.นางเฟื่อง ยุ้ยรัมย์	มีความสามารถในการทำน้ำพริกต่างๆและเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๖.นางสายชล ภูมะลา	มีความสามารถในการทำขนมท้อ ข้าวต้มมัดและเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๗.นางอนงค์ เทียงธรรม	มีความสามารถในการทำกับข้าว แกงต่างๆและเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๘.นางพันธ์ เต็มงาม	มีความสามารถในการทำอาหารผัด อาหารทอดและเป็นแม่ครัวประจำหมู่บ้าน
๒๙.นางสาวผกาพรรณ จันจร	มีความสามารถด้านการแต่งหน้า เป็นช่างแต่งหน้า เสริมสวยประจำหมู่บ้าน
๓๐.นางสาวนพมาศ แสงสุข	เป็นแกนนำเด็กและเยาวชน มีความสามารถด้านการติดต่อประสานงานและการจับผ้าในงานพิธีต่างๆ
๓๑.เด็กชายวันเฉลิมพล มากมูล	เป็นแกนนำเด็กและเยาวชน มีความสามารถด้านการเป่าแคน
๓๒.นายสุรชัย ตัวงโท	เป็นประธานสภาเด็กและเยาวชนหมู่บ้าน มีความสามารถด้านการจับจีบผ้า และการเกษตร เช่นการปลูกผักสวนครัว
๓๓.นายสิริชัย พร้อมดี	เป็นแกนนำเด็กและเยาวชน มีความสามารถด้านการจับผ้าในงานพิธีต่างๆ
๓๔.นางสาวสิริธร อยู่เย็น	เป็นแกนนำเด็กและเยาวชน มีความสามารถด้านการรำไทย และการจับผ้าในงานพิธีต่างๆ

๑.๒.๓ กลุ่มองค์กรในชุมชน

ตารางที่ ๑๐ แสดงกลุ่มในชุมชน บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.กลุ่มสตรีแม่บ้าน-ทอผ้าไหม	รวมกลุ่มทอผ้า พัฒนาลายผ้าไหม เช่น ลายมะเขือ ลายต้นสน ลายไฮโซเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าไหม และมีการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม
๒.ธนาคารโคกระบือ	ได้รับการจัดสรรพันธุ์โค-กระบือ จากกรมปศุสัตว์ จำนวน ๑ คู่ เพื่อให้คนในชุมชนจับฉลากเพื่อนำโค กระบือไปเลี้ยง โดยผู้ที่ได้รับของกลุ่มไปเลี้ยงจะต้องคืนลูกโค-กระบือ ตัวแรกให้กับกลุ่มเพื่อให้สมาชิกรายอื่นได้นำไปเลี้ยงต่อไป
๓.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือกันทางการทำการเกษตรของสมาชิก มีการออมทุกเดือนเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการทำอาชีพของสมาชิก
๔. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ	ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ เช่น ส่งเสริมด้านอาชีพ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชน ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพกาย จิตใจ และสังคม

ตารางที่ ๑๑ แสดงกลุ่มในชุมชน บ้านสำโรง หมู่ที่ ๘

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.หมู่บ้านเลี้ยงโค กระบือ	เป็นการเลี้ยง โค กระบือเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ นำมูล โค กระบือ มาใช้เป็นปุ๋ยในการทำนาและปลูกพืช ลดรายจ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมี
๒.กลุ่มเกษตรอินทรีย์	การใช้ถั่วพรางและพืชตระกูลถั่วอื่นๆในการบำรุงดินเพื่อการเกษตรอินทรีย์
๓.ธนาคารหมู่บ้านตามแนวพระราชดำริ	จัดระบบเงินทุนหมุนเวียนขึ้นในลักษณะศูนย์สาธิตและบริหารการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของราษฎร
๔.กลุ่มสตรีแม่บ้าน	เป็นจิตอาสาในการช่วยเหลือจัดการกิจกรรมในชุมชน ให้สวัสดิการดูแลช่วยเหลือดูแลผู้ต้องการความช่วยเหลือในชุมชน เลี้ยงไหม ทอผ้าไหม
๕.ธนาคารข้าว	การเก็บรักษาข้าวไว้บริโภคเมื่อขาดแคลน โดยมีการพิจารณาจำนวนข้าวที่จะให้ยืมและรับข้าวคืน

ตารางที่ ๑๐ แสดงกลุ่มในชุมชน บ้านหนองตาควัฒนา หมู่ที่ ๑๐

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.กองทุนหมู่บ้าน	เป็นแหล่งทุนที่สมาชิกกู้ยืมสำหรับการประกอบอาชีพในชุมชน
๒.กองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์	เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงานฌาปนกิจ
๓.ธนาคารโค กระบือ	การรวบรวมโคและกระบือ โดยมีบัญชี ควบคุม ดูแล รักษา แจกจ่าย ให้ยืม เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตร
๔.กลุ่มทำน้ายาล้างจาน	ทำน้ายาล้างจานใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายสร้างรายได้
๕.กลุ่มร้องสรภัญญะ	สืบสานประเพณีการร้องสรภัญญะ มีเนื้อหาธรรมะสอนใจ
๖.กลุ่มสตรีทอผ้าไหมมัดหมี่	การรวมกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน
๗.กลุ่มกองทุน กขคจ.	ให้กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำสำหรับพัฒนาอาชีพของราษฎร เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

๑.๒.๔ วัฒนธรรม ประเพณีชุมชน

เดือนมกราคม(เดือนสอง)

-ทำบุญขึ้นบ้านใหม่

-ตักบาตร

เดือนกุมภาพันธ์(เดือนสาม)

-ทำบุญเดือนสาม (บุญข้าวจี)

-ก่อเจดีย์ข้าวเปลือก (วันมาฆบูชา)

เดือนมีนาคม(เดือนสี่)

-บุญเผหวด

-ฟังเทศน์มหาชาติ

เดือนเมษายน(เดือนห้า)

-ปฏิบัติธรรมประจำปี

-สร่งน้ำพระ

-ประเพณีสงกรานต์

-รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

-ก่อเจดีย์ทราย

เดือนพฤษภาคม(เดือนหก)

-บุญวันวิสาขบูชา

-ประเพณีเลี้ยงปู่ตา เหล้าไห ไก่โต ขึ้น๖ค่ำเดือน๖

เดือนกรกฎาคม(เดือนแปด)

-ทำบุญเข้าพรรษา เข้าตักบาตร เย็นเวียนเทียนฟังธรรม

เดือนสิงหาคม(เดือนเก้า)

-ทำบุญข้าวประดับดิน อุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษ

เดือนกันยายน(เดือนสิบ)

-ทำบุญข้าวสารท ทำฉลากภัต

-เลี้ยงตาแฮก

เดือนตุลาคม(เดือนสิบเอ็ด)

-ทำบุญออกพรรษา

-ตักบาตรเทโว

เดือนพฤศจิกายน(เดือนสิบสอง)

-ทำบุญกฐิน

-ลอยกระทง

๑.๓ บริบทด้านเศรษฐกิจ

๑.๓.๑ อาชีพหลัก

มีการประกอบอาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป อาชีพเสริมคือการปลูกผักเลี้ยงสัตว์ โดยน้ำเพื่อการเกษตรเป็นการใช้น้ำในสระในนาที่ทาง อบต.สนับสนุนและช่วยเหลือ บางครัวเรือนใช้น้ำบาดาลโดยการเจาะน้ำใต้ดิน ในพื้นที่ที่ไฟฟ้าเข้าไม่ถึงจะมีการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์

การปลูกข้าว ในห้วงเวลา มกราคม หวานถั่วพริ้วเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดบำรุงดินในระหว่างรอทำนา เมื่อหวานเสร็จรอเก็บเกี่ยวประมาณ ๓ เดือน พอถั่วพริ้วสุก เก็บเกี่ยวผลผลิตถั่วพริ้วประมาณ ปลายเดือนมีนาคม เมษายนไถแปรตากหน้าดินเพื่อเตรียมหวานข้าว ตากหน้าดิน เสร็จ พฤษภาคมถึง มิถุนายน หวานข้าว กรกฎาคม ถึง สิงหาคม กำจัดศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยรอบที่ ๑ จากนั้นปลาย กันยายน หวานปุ๋ยรอบที่ ๒ ตุลาคม ถึง พฤศจิกายน เก็บเกี่ยว เดือน ธันวาคม ไกลบต่อซังเสร็จ

มันสำปะหลัง ในห้วงเวลา เดือนมกราคม เก็บเกี่ยวผลผลิต กุมภาพันธุ์ เตรียมดินมีนาคม ยกร่องปลูกมันสำปะหลัง พฤษภาคม ถึง มิถุนายน กำจัดศัตรูพืช ใส่ปุ๋ยรอบที่ ๑ จากนั้น สิงหาคม ถึง กันยายน ใส่ปุ๋ยรอบที่ ๒ รอเก็บเกี่ยว มกราคม

อ้อย ห่วงเดือนกุมภาพันธ์ เริ่มไถเตรียมดินมีนาคม เริ่มปลูก ปลูกเสร็จประมาณประมาณ ๑ เดือนกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ไกลบร่องอ้อย รอบประมาณ สิงหาคม ถึง กันยายน ใส่ปุ๋ย รอบที่ ๒ ธันวาคม ถึง มกราคม เก็บเกี่ยวผลผลิต

ยางพารา (ยางเล็ก) เดือนกุมภาพันธ์ เตรียมพันธ์ ต้นยาง มีนาคมเตรียมดิน ไถแปรด้วยพรวน ระเบิดดิน (พรวน ๓) จากนั้น ไถแปรอีกรอบ (พรวน ๗) เมษายน ขุดหลุม ระหว่างแถวห่าง ๗ เมตร ระหว่างต้น ห่าง ๓ เมตร ปากหลุมกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๕๐ เซนติเมตร ลึก๓๐ เซนติเมตร เดือน กรกฎาคม ปลูก ใส่ปูนขาวฆ่าเชื้อรา ใส่ปุ๋ยเคมีรองพื้น ใส่ปุ๋ยคอก ที่หมักแล้ว จากนั้นนำต้นยางลงมาปลูก ปลูกเสร็จพอดัชนียางติดรากแล้ว ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร ต่ำ ใส่ปุ๋ย ทุกปี จนถึง ยางโต ประมาณ ๗ ปี นับจากวันที่ปลูก จากนั้นก็ใส่ปุ๋ย สูตรสูงเตรียมกรีต กำจัดวัชพืช พฤศจิกายน เริ่มกรีต วันเว้น วัน จากนั้นก็ดูแลไปเรื่อยๆทุกปี

โค กระบือ เป็นสัตว์ ที่นิยมเลี้ยง กันโดยทั่วไปโดยใช้หญ้าเป็นอาหาร โดยส่วนใหญ่แล้ว เลี้ยงกันเป็นครอบครัว ครอบครัวละไม่เกิน ๑๐ ตัว ปัจจุบันมีการปลูกหญ้า เนเปียร์ ,หญ้ากิมมี ,หญ้ารูซี่ เป็นอาหาร การเลี้ยงกระบือนิยมเลี้ยงเพื่อจำหน่ายโดยมีพ่อค้ามารับซื้อ นำรายได้ใช้จ่ายในครัวเรือน ไม่ค่อยนิยมเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดใหญ่

๑.๓.๒ อาชีพเสริมอื่นๆ

ทอผ้า ส่วนใหญ่เป็นการทอผ้าไหม โดยกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน มีทั้งการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่มและเดี่ยว ตลาดส่วนใหญ่คือทอแล้วให้ลูกหลานนำไปจำหน่ายยังต่างจังหวัดที่ตนทำงานอยู่ เป็นอาชีพที่เสริมสร้างรายได้ให้ครัวเรือนพอสมควร

จักสาน เป็นอาชีพเสริมที่ผู้สูงอายุที่เป็นผู้ชายทำเป็นรายได้เสริม มีการจักสานลอบ ไช สุ่ม ตะกร้า โดยวัตถุดิบคือไม้ไผ่ เป็นอาชีพเสริมที่มีรายได้ต่อเนื่องและเป็นการทำในช่วงเวลาว่างจากการทำนา

ปลูกผักต่างๆ เพื่อจำหน่ายในชุมชนและตลาดต่างๆในเขตอำเภอ บางคนได้มีการนำผลผลิตไปจำหน่ายยังตลาดนัดสีเขียวในตัวจังหวัดอีกด้วย นอกจากการมีรายได้แล้ว ยังลดรายจ่ายในการซื้อผักมาบริโภคได้อีกทางหนึ่ง

สรุปข้อมูลด้านบริบท

๑.ศักยภาพ

จากข้อมูลบริบทของหมู่บ้านเป้าหมายทั้ง ๓ หมู่ ทำให้ทราบถึงศักยภาพของชุมชนไม่ว่าจะเป็นแหล่งน้ำที่ทั้งสามหมู่บ้านมี สามารถใช้ในการทำการเกษตรอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี มีสัตว์น้ำเช่น ปลา ปู กุ้ง หอย ที่สามารถทำมาหากินได้ตลอดปี มีการใช้แหล่งน้ำสร้างรายได้ในการปลูกผักจำหน่ายตลอดจนที่ดินที่เป็นร่วนปนทราย มีการระบายน้ำได้ดี เหมาะสมกับการเพาะปลูก มีการปลูกถั่วพรี้า บำรุงดินในช่วงหลังการเกี่ยวข้าว มีการทำสวนยางพาราที่ได้น้ำยางที่มีคุณภาพ การทำนาเป็นการทำนาข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นข้าวที่มีความหอม นุ่ม อร่อย และราคาดีกว่าข้าวทั่วไป มีการเลี้ยงโคกระบือเพื่อสร้างรายได้ ซึ่งแตกต่างจากเมื่อก่อนคือเลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน

มีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้หลากหลายไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตร ช่าง ด้านอาชีพเสริมต่างๆ และ มีกลุ่มในชุมชนที่เข้มแข็ง กระจายอยู่ทั่วตำบล

๒.ปัญหา

ในปัจจุบันมีปัญหาคือผลผลิตที่ได้มีราคาตกต่ำ เช่นราคาข้าว แหล่งน้ำบางแห่งยังใช้งานไม่ได้ตลอดปี

๓.แนวโน้ม

ในอนาคตเกษตรกรมีแนวโน้มในการทำเกษตรที่ผสมผสานมากขึ้น มีการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆในชุมชนมากขึ้น เช่นกล้วยหอม และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเกษตรเพิ่มขึ้น เช่นระบบโซล่าเซลล์ ระบบน้ำหยด มาใช้ในการลดการสิ้นเปลืองน้ำและแก้ไขปัญหาหวั่น้ำ

การผลิตในอนาคตเน้นการดูแลสุขภาพของผู้บริโภคมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของตลาดในปัจจุบันและอนาคต

การทำอาชีพเสริมเริ่มมีในชุมชนมากขึ้น ประชาชนเดินทางไปทำงานต่างจังหวัดน้อยลงและมีการทำอาชีพเพิ่มมากขึ้น มีอาชีพเสริมใหม่ๆมาในชุมชน เช่น การทำตะไคร้ ข่า มันเทศญี่ปุ่น จำหน่าย

ซึ่งในอนาคตจะมีอาชีพอื่นๆที่ไหลเข้ามาในชุมชน เนื่องจากการที่ประชาชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่กระตุ้นให้คิดค้นและแสวงหาอาชีพใหม่ๆอยู่เสมอ

๔.โอกาสในการนำบริบทชุมชนมาพัฒนาอาชีพของเด็กเยาวชน

การใช้ที่ดินในการเพาะปลูกพืชผักต่างๆที่เด็กเยาวชนสนใจ สามารถที่จะทำได้ง่ายเนื่องจากที่ดินมีความเหมาะสมในการเพาะปลูก และอุณหภูมิที่เหมาะสม บริบทของตำบลที่น้ำท่วมไม่ถึงสามารถปลูกผักได้ตลอดทั้งปี

แหล่งน้ำที่มีอยู่อย่างทั่วถึง ทำให้เป็นโอกาสที่เด็กเยาวชนจะนำมาใช้ในการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และด้านอื่นๆที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างอาชีพของตนเองได้

การศึกษาหาความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านและกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ จะสามารถทำให้เด็กเยาวชนเป้าหมายมีความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น และลดความเสี่ยงในเรื่องการลงทุนประกอบอาชีพได้ เนื่องจากมีองค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านมาใช้ประกอบการดำเนินงาน อีกทั้งสามารถนำภูมิปัญญาต่างๆมาประยุกต์ พัฒนา ดัดแปลง เพื่อเป็นสินค้าในการสร้างรายได้ อีกทางหนึ่งด้วย

การที่มีอาชีพต่างๆเข้ามาในชุมชน และมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในชุมชนจะทำให้เด็กเยาวชนซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่มีความสนใจในเรื่องอาชีพเกษตรมากขึ้น เป็นช่องทางในการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการทำอาชีพเพิ่มมากขึ้น ยิ่งในปัจจุบันมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ อย่างทั่วถึง รวดเร็ว ทำให้สร้างแนวคิดอาชีพใหม่ๆเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

อาชีพช่างซ่อมเครื่องยนต์เป็นอาชีพที่เด็กเยาวชนมีโอกาสดำเนินได้ในบริบทชุมชนปัจจุบัน เนื่องจากการทำอาชีพเกษตรในปัจจุบันมีการใช้เครื่องยนต์มาเป็นเครื่องทุ่นแรงในการทำงาน เช่นรถไถนา เครื่องเกี่ยวข้าว เครื่องตัดหญ้า และรถยนต์ที่ใช้ในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร หรือแม้กระทั่งเครื่องสูบน้ำที่มีกระจายอยู่ในตำบล และรถจักรยานยนต์ที่ใช้ในการเดินทางและการทำงานในทุกครัวเรือน เมื่อเครื่องยนต์ชำรุดของเกษตรกรจะมีการนำไปซ่อมยังตัวอำเภอสนม และหากเยาวชนมีความรู้ทักษะ ความชำนาญในเรื่องการแก้ไขซ่อมเครื่องยนต์แล้ว จะทำให้มีรายได้และมีอาชีพในชุมชนได้อย่างดีพอสมควร

๒.สถานการณ์เด็กและเยาวชนตำบลหนองอียอ

๒.๑สถานการณ์เด็กและเยาวชนตำบลหนองอียอ

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนเด็กและเยาวชน(ภาพรวมตำบลและหมู่บ้านเป้าหมาย)

ประเภทของข้อมูลที่ต้องการ	หมู่ที่											รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	
๑. จำนวนเด็กและเยาวชน ๖ - ๒๔ ปี	๗๖	๘๔	๔๖	๗๕	๘๖	๙๘	๑๐๗	๘๙	๗๘	๖๘	๙๒	๘๙๙
๑.๑ ชาย	๔๑	๔๘	๒๔	๓๙	๔๐	๕๕	๖๑	๕๒	๓๘	๓๕	๔๙	๔๘๒
๑.๒ หญิง	๓๕	๓๖	๒๒	๓๖	๔๖	๔๓	๔๖	๓๗	๔๐	๓๓	๔๓	๔๑๗
๒. จำนวนเด็กและเยาวชน ๖ - ๑๒ ปี	๑๒	๓๒	๑๕	๒๑	๒๒	๓๑	๒๓	๒๗	๒๓	๒๔	๒๙	๒๕๙

ประเภทของข้อมูลที่ต้องการ	หมู่ที่											รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	
๒.๑ ชาย	๘	๒๓	๙	๑๑	๑๐	๑๕	๑๑	๑๘	๑๑	๑๐	๑๗	๑๔๓
๒.๒ หญิง	๔	๙	๖	๑๐	๑๒	๑๖	๑๒	๙	๑๒	๑๔	๑๒	๑๑๖
๓. จำนวนเด็กและเยาวชน ๑๓ - ๑๕ ปี	๑๔	๑๕	๘	๑๔	๑๐	๑๓	๒๒	๑๐	๗	๑๑	๑๑	๑๓๕
๓.๑ ชาย	๙	๙	๓	๙	๔	๙	๑๓	๕	๔	๔	๖	๗๕
๓.๒ หญิง	๕	๖	๕	๕	๖	๔	๙	๕	๓	๗	๕	๖๐
๔. จำนวนเด็กและเยาวชน ๑๖ - ๑๙ ปี	๒๕	๑๕	๖	๑๔	๓๑	๑๘	๒๔	๒๘	๒๓	๙	๑๗	๒๑๐
๔.๑ ชาย	๑๒	๗	๔	๘	๑๕	๘	๑๐	๑๗	๑๓	๔	๖	๑๐๔
๔.๒ หญิง	๑๓	๘	๒	๖	๑๖	๑๐	๑๔	๑๑	๑๐	๕	๑๑	๑๐๖
๕. จำนวนเด็กและเยาวชน ๒๐ - ๒๔ ปี	๒๕	๒๒	๑๗	๒๖	๒๓	๓๖	๓๘	๒๔	๒๕	๒๔	๓๕	๒๙๕
๕.๑ ชาย	๑๒	๙	๘	๑๑	๑๑	๒๓	๒๗	๑๒	๑๐	๑๗	๒๐	๑๖๐
๕.๒ หญิง	๑๓	๑๓	๙	๑๕	๑๒	๑๓	๑๑	๑๒	๑๕	๗	๑๕	๑๓๕

ตารางที่ ๘ แสดงสถานะการศึกษาของเด็กเยาวชนหมู่บ้านเป้าหมาย

สถานะการศึกษา	จำนวน			
	ม.๕	ม.๘	ม.๑๐	รวม
๑. ไม่ได้เรียน	๑๒	๑๓	๗	๓๒
รวม	๑๒	๑๓	๗	๓๒
๒. กำลังศึกษาอยู่				
๑. อนุบาล	๓	๑๐	๑๐	๒๓
๒. ประถมศึกษา	๓๒	๒๗	๒๔	๘๓
๓. ม.ต้น	๑๘	๑๙	๑๒	๔๙
๔. ม.ปลาย	๖	๑๒	๕	๒๓
๕. ปวช.	๒	๒	๒	๖
๖. ปวส.	๑	๕		๖
๗. อนุปริญญา	๑	๘	๑	๑๐
๘. ปริญญาตรี	๔	๑	๔	๙

๒.๓.๑ ปัญหาเด็กและเยาวชนในระบบ

ด้านการศึกษา

- อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้
- หนีเรียน
- ครูผู้สอนขาดการเอาใจใส่ในการจัดการเรียนการสอน
- แหล่งเรียนรู้ไม่มีคุณภาพ

แนวทางแก้ไขปัญหา

- สร้างแหล่งเรียนรู้ให้มีคุณภาพ
- สร้างแรงจูงใจในการเรียน
- ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- จัดวิชาให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- ครูควรติดตามดูแลเอาใจใส่นักเรียน
- ปรับทัศนคติ ความคาดหวังของผู้ปกครอง

ด้านครอบครัว

- ครอบครัวยากจน
- ครอบครัวแตกแยก
- ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่
- ขาดความอบอุ่น

แนวทางแก้ไขปัญหา

- ทุกหน่วยงานมีอาชีพรองรับให้กับเด็กและเยาวชน
- ส่งเสริมอาชีพให้กับเด็กและเยาวชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัว
- ผู้ปกครองไม่ใช้ความรุนแรงกับเด็กและเยาวชน

ด้านความประพฤติ

- ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
- ติดสุรา/บุหรี่
- ติดยาเสพติด
- ติดเกมส์
- ติดการพนัน
- จับกลุ่มแข่งรถจักรยานยนต์

แนวทางแก้ไขปัญหา

- ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลเด็กและเยาวชน
- พ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี
- สร้างเวทีให้เด็กมีพื้นที่แสดงออก

ความคาดหวังอยากเห็นเด็กและเยาวชน

- เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม
- จบการศึกษา มีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้
- อยู่ร่วมกันในชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๒ สถานการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบ ๓ ชุมชน

ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองอียอได้จัดเวทีระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในตำบลที่เป็นเด็กนอกระบบ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างเด็กนอกระบบจำนวน ๒๐ คน ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน จาก ๓ หมู่บ้านคือ บ้านหัวเสือ หมู่ที่ ๕ บ้านอาเลาหมู่ที่ ๖ และบ้านสำโรงหมู่ที่ ๘ โดยที่ประชุมได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของเยาวชนนอกระบบ ดังนี้

๑.ขาดอาชีพเสริม ว่างงาน มีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมงานหลายอย่างต้องการวุฒิ ทำให้ขาดโอกาส มีผลกระทบต่อตนเองทำให้ขาดรายได้ไม่มีอาชีพที่มั่นคง เสี่ยงต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด กระทั่งต่อครอบครัว ทำให้ขาดรายได้รายจ่ายเพิ่มขึ้น พ่อแม่เครียด กังวล กระทั่งต่อชุมชนคือทำให้มีประชากรว่างงานมากขึ้น

๒.ไม่ได้ศึกษาต่อ /ออกกลางคัน สาเหตุมาจากติดเพื่อนที่ไม่ได้เรียน ทำให้ไม่อยากเข้าเรียน ฐานะยากจน สมาธิสั้น ไม่สามารถเรียนต่อได้ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน เนื่องจากขาดวินัยในตนเอง เช่น ห่วงเล่นมากกว่าเรียน ติดเกมส์ โทรศัพท์ ทำให้มีผลกระทบต่อตนเอง คือ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง เรียนไม่จบ หางานทำยาก ไม่มีอาชีพที่มั่นคงกระทั่งต่อครอบครัวคือพ่อแม่เป็นทุกข์ เครียด กระทั่งต่อชุมชนคือมีการจับกลุ่มที่ไม่สร้างสรรค์ ตีมีเหล้า

๓.การตีมีเหล้า สูบบุหรี่ สาเหตุมาจากว่างงาน เลยจับกลุ่มตีมีและสูบบุหรี่ ความอยากรู้ อยากลอง-อยากได้รับการยอมรับจากเพื่อนทำให้กระทั่งตนเองคือทำให้สุขภาพไม่ดี เสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุกระทั่งต่อครอบครัวคือพ่อแม่เป็นทุกข์ เครียด รายจ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้นรายได้ลดลง กระทั่งต่อชุมชนคือ ทำให้เกิดเสียงดัง รบกวนชุมชน เกิดการทะเลาะวิวาทกับชุมชนอื่น ทำให้เด็กกลุ่มนี้เองเลียนแบบ

๔.ขาดภาวะความเป็นผู้นำ การพูด การนำเสนอ สาเหตุมาจากไม่ค่อยได้มีการพัฒนาตนเอง เช่นการพูด การนำเสนอ ทำให้กลัวการพูดในที่ชุมชน และไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรมที่มีลักษณะการพูด เขียน นำเสนอ มีผลกระทบต่อตนเองคือขาดความมั่นใจในการเข้าชุมชน ไม่กล้าพูด นำเสนอ เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านอื่นๆ กระทั่งต่อชุมชน คือ ขาดพลังเยาวชนในการพัฒนาด้านต่างๆ ของชุมชน ซึ่งส่งผลให้เยาวชนนอกระบบเหล่านี้ใช้เวลาว่างในทางไม่สร้างสรรค์ เนื่องจากขาดทักษะในการประกอบอาชีพ ขาดภาวะผู้นำ

๒.๔ แนวทางแก้ไขปัญหามา

ที่ผ่านมาชุมชนและหน่วยงานต่างมีการร่วมมือกันในการป้องกันแก้ไขปัญหาคือเด็กเยาวชนมาอย่างต่อเนื่อง จากประสบการณ์การทำงานด้านพัฒนาเด็กเยาวชนและครอบครัวขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองอียอมีการดำเนินงานดังนี้

๑.การสร้างแกนนำเยาวชนรุ่นสู่รุ่น เป็นการสร้างแกนนำเยาวชนในการทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันจำนวน ๖ รุ่น ทำให้ตำบลหนองอียอมีแกนนำทำงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดช่วง สามารถเป็นแกนนำจัดกระบวนการให้กับน้องๆในตำบลและตำบลอื่นๆได้อย่างดี

๒.การจัดทำแหล่งเรียนด้านการเกษตรวิมานดิน เป็นการสร้างพื้นที่ในการเรียนรู้ด้านการเกษตรให้เด็กเยาวชน ในปัจจุบันมีการปลูกพืชผักปลอดสารพิษ แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคคือยังขาดระบบน้ำ โดยในปัจจุบันมีการประสานงานในเรื่องการดึงน้ำจากสรหนองฝั่งบ้านพักครูมาใช้

๓.การเรียนรู้การทำอาชีพต่างๆในชุมชน เช่นการเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา การปลูกผักต่างๆ ทำให้เด็กเยาวชนหันมาทำกิจกรรมสร้างสรรค์มากขึ้น

๔.คณะกรรมการโรงเรียนครอบครัวที่มาจากหลากหลายหน่วยงาน ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นต่อเนื่อง มีการสนับสนุนอย่างดีจากภาคส่วนต่างๆในพื้นที่

๒.๓ ศักยภาพและความต้องการด้านอาชีพของเด็กเยาวชนนอกระบบ

๒.๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานศักยภาพและความต้องการ

ชื่อ-สกุล	ข้อมูลครอบครัว	ข้อมูลด้านกายภาพ	ด้านจิตใจ	ความรู้ความสามารถ	ความต้องการ
๑.นายศักดิ์ธำตรี ภูมะ ลา(ปอน)	มีสมาชิกทั้งหมด ๓ คน อาศัยอยู่กับยาย และ ยายทวด ประกอบอาชีพ ทำนา ประมาณ ๑๐ ไร่ สวนยาง ๖ ไร่ มีรถเก๋ง ๑ คัน มอเตอร์ไซค์ ๑ คัน รายได้หลักมาจาก ลูกหลานส่งมาให้ ประมาณ เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่าย ในครัวเรือนประมาณ เดือนละ ๘๐,๐๐๐ บาท	สุขภาพร่างกายแข็งแรงดี ๑ เดือนที่ผ่านมา มีอาการปวดท้องเนื่องจาก ดื่มสุรา ปัจจุบันปกติดี สามารถทำงานหนักได้ ปกติ	มีความอดทนในการ ทำงาน เบื่อง่ายต้องมีคน ช่วยกระตุ้น มีความ เสียสละ รักเพื่อนไม่ชอบ อยู่ในคนหมู่มาก	กรีดยาง ดูแลสวนยาง ผักกระบวนกร วาดรูป	จักสาน เลี้ยงปลา ปลูกผัก
๒.นายจักรี จงโป่งกลาง (ก๊)	มีสมาชิก ๔ คน อยู่บ้าน ๓ คน ไปทำงาน ๑ คน มีรถมอเตอร์ไซค์ ๑ คัน ไม่ มีที่ นา รายได้ส่วนใหญ่ มาจากการทำงานรับจ้าง ทั่วไป รายได้ต่อเดือน ประมาณ ๑๕๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน	สุขภาพร่างกายแข็งแรงดี ไม่มีโรคประจำตัว ครอบ ครัว ๓๒ ประการ	มีความอดทนในการ ทำงานแต่เป็นคนใจร้อน	ขับรถ ซ่อมรถ เปลี่ยน / ประยางเลี้ยงควาย เลี้ยง หมู	เลี้ยงหมู เปิดร้านซ่อมรถ

ชื่อ-สกุล	ข้อมูลครอบครัว	ข้อมูลด้านกายภาพ	ด้านจิตใจ	ความรู้ความสามารถ	ความต้องการ
	๑๒๐๐๐ บาท ต่อเดือน				
๓.นายรุ่งนกร รัตโคกกรวด(ไก่อะ)	มีสมาชิก ๔ คน อยู่บ้านคนเดียว ไปทำงาน ๓ คน มีรถจักรยานยนต์ ๑ คัน มอเตอร์ไซค์ ๑ คัน รถกระบะ ๑ คัน มีนา ๖ ไร่ สวนยาง ๙ ไร่ รายได้ส่วนใหญ่มาจากแม่ส่งมาให้ ค่าใช้จ่ายเดือนละ ๓๐๐๐ บาท	สุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว มีอาการมือสั่นทำงานหนักได้	เป็นคนใจร้อนดื่มสุราแล้วชอบมีเรื่อง ขยันอดทนมีความซื่อสัตย์ ขี้น้อยใจ	ช่างเชื่อม ช่อมรดก ทำนา เก็บผลไม้	ช่างเชื่อม(เหมาเอง)เป็นลูกมือก่อน ชำนาญค่อยรับเหมาเอง
๔.นายสุรชัย ด้วงโท (อ๊)	สมาชิก ๕ คน อยู่ครบทุกคน รายได้ส่วนใหญ่มาจากการทำนารับจ้างทั่วไปในชุมชน เงินเดือนจากมูลนิธิ SCG ต่อเดือนประมาณ ๑๕๐๐๐ บาท ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายประมาณ ๓๐๐๐ บาท ต่อเดือน	สุขภาพร่างกายแข็งแรงดี ทำงานหนักได้	มีความอดทน ใจเย็น เบื่อง่าย ขยันทำงาน ไม่ชอบที่มีคนมากมาย	ทำนา ปลุกผัก กรีดยาง ดูแลสวน	เกษตร พ่อค้า
๕.นายชนาพันธ์ ศรีพิมพ์สอ(จิ๋ว)	มีสมาชิก ๕ คน รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินเดือนแม่ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	สุขภาพแข็งแรงทำงานหนักได้แต่ไม่นาน	คนใจเย็นมีเหตุมีผลมีความเป็นส่วนตัวและกลัวเป็นส่วนเกิน	ตัดผม ปลุกผัก เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ	ตัดผม ปลุกผัก

ชื่อ-สกุล	ข้อมูลครอบครัว	ข้อมูลด้านกายภาพ	ด้านจิตใจ	ความรู้ความสามารถ	ความต้องการ
	และงานเย็บผ้าธุรกิจ ครอบครัวประมาณ เดือนละ ๑๕๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ประมาณ ๑๐๐๐๐ บาท				
๖.นายวีระพล หมื่นราม (เกมส์)	มีสมาชิกทั้งหมด ๕ คน อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ทำนา ทำไร่อ้อย มีรถยนต์ มี จักรยานยนต์ ๑ คัน มี คนไถนา ๑ คัน รายได้ หลัก ๒๐๐๐๐ บาท/ เดือน	สุขภาพแข็งแรงทำงาน หนักได้	คนใจร้อน รักเพื่อนฝูง ความอดทน มีภาวะเป็น ผู้นำ	ตัดผมซ่อมเครื่องยนต์ ทำนาขับรถยนต์	ตัดผม ซ่อมรถ
๗.นายตรีเนตร พรหมมา (แพร)	มีสมาชิกในครอบครัว ๕ คน อาชีพทำนา มีที่นา ๔ ไร่ ทำอาชีพเสริมคือ เย็บผ้า เลี้ยงไก่ ปลุกผัก เลี้ยงปลา มีรถมอเตอร์ไซค์ ๓ คัน	สุขภาพแข็งแรง	ชอบอยู่คนเดียวบางครั้ง ไม่มั่นใจในตัวเอง เป็น คนใจร้อน มีความอดทน	ซ่อมรถ เลี้ยงปลา ปลุก ผัก ตีไก่	เลี้ยงหมู ตัดผม จักสาน ซ่อมรถ
๘.นายสิปวิส พูนทวี(ต้า)	มีสมาชิกจำนวน ๕ คน อยู่บ้าน ๓ คนไปทำงาน ๒ คน มีที่นาประมาณ ๑๐ ไร่ มีรถมอเตอร์ไซค์ ๑	สุขภาพแข็งแรงทำงาน หนักได้ปกติ	ใจร้อน โกรธง่าย มี อารมณ์ขัน รักสนุก	กีฬาฟุตบอล รู้เรื่อง โปรแกรมเกมส์ต่างๆ ชอบเทคโนโลยี	ช่างคอมพิวเตอร์

ชื่อ-สกุล	ข้อมูลครอบครัว	ข้อมูลด้านกายภาพ	ด้านจิตใจ	ความรู้ความสามารถ	ความต้องการ
	ค้นรายได้หลักจากการ ทำนาและรับจ้างทั่วไป ปัจจุบันยังไม่มีอาชีพ				
๙.นายณัฐพล ชัยฉลาด (ปอ)	มีสมาชิก ๕ คน ไป ทำงาน ๒ คน รายได้ ๑๕๐๐๐ บาท ต่อเดือน มีรถจักรยานยนต์ ๑ คัน ในครอบครัวทำอาชีพ รับจ้าง ทำนา มีที่นา ๔ ไร่	สุขภาพแข็งแรงดี ทำงานหนักได้	เป็นคนง่ายๆ โกรธง่าย หายเร็ว เป็นคนอารมณ์ร้อน ชอบ อยู่คนเดียวขาดความ มั่นใจในตัวเอง จิตใจดี เป็นคนสบายๆยังงี้ก็ได้	เลี้ยงสัตว์ ซ่อมรถจักรยานยนต์ ทำไร่ ทำนา	ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างปูน เกษตร -เลี้ยงสัตว์ ปลูก ผัก เลี้ยงไก่ ปลา กบ
๑๐.นายสมบัติ เงามาม (ติว)	มีสมาชิก ๖ คน ไป ทำงาน ๒ คน อยู่ที่ บ้าน ๔ คน มีที่ นา ๓ ไร่ มีรถ มอเตอร์ไซค์ ๓ คัน รถยนต์ ๓ คัน รายได้ใน ครอบครัวประมาณ ๓๖๘๐๐ บาท ปัจจุบัน สมาชิกในครอบครัวทำ อาชีพทำนา ขายของ ซ่อมรถ ก่อสร้าง ทั่วไป	สุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง มี โรคประจำตัว คือ เฟโฟติ กซินโดรม (ไตรั่ว)	เป็นคนหงุดหงิดง่าย ไม่ ค่อยอดทน ใจร้อน	ซ่อมรถ แข่งรถ เล่น กีฬา (ไม่ค่อยถนัดงานทั้ง ไป)	อยากแข่งรถ อยากซ่อม รถให้ได้

ชื่อ-สกุล	ข้อมูลครอบครัว	ข้อมูลด้านกายภาพ	ด้านจิตใจ	ความรู้ความสามารถ	ความต้องการ
๑๑.นางสาวอาทิตย์ยา จันทร์ชื่น (ยีน)	มีสมาชิก ๖ คน อยู่บ้าน ๓ คน มีนา ๑๑ ไร่ รายได้ไม่มี	ไม่ค่อยแข็งแรง ทำงานหนักไม่ได้ มีโรคประจำตัว โรคกระเพาะ	หงุดหงิดง่าย	ล้างจาน กวาดบ้าน ปั่นจักรยาน	ค้าขาย เย็บจักร
๑๒.นางสาวสุภาวดี सा แก้ว(กระถิน)	มีสมาชิก ๓ คน อยู่กับพ่อแม่ ทำนา	ไม่ค่อยแข็งแรง ทำงานหนักไม่ได้	สมาธิสั้น	ล้างจาน กวาดบ้าน	ทำอาชีพ เกษตร
๑๔.นายพรสวรรค์ บุญมาก(ไมค์)	มีสมาชิกทั้งหมด ๕ คน อาศัยอยู่กับย่า ไม่มีนา มีจักรยานยนต์ ๑ คัน รายได้ ๑๕๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่าย ๕๐๐๐ บาท/เดือน	แข็งแรงดี ทำงานหนักได้	มีความอดทนในการทำงาน เบื่อง่าย โกรธง่าย เสียสละ รักเพื่อน ไม่ชอบคนหมุมมาก ใจร้อน	ซ่อมรถ ดำนา วาดรูป ปลูกผัก	เปิดร้านซ่อมรถ
๑๕.นายฐานันท์ จำปา คำ	มีสมาชิกทั้งหมด ๕ คน อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ครอบครัวเปิดร้านขายกล้วยเตี๋ยว ทำนา เลี้ยงหมู	แข็งแรง ทำงานหนักได้ ไม่มีโรคประจำตัว	มีความมุ่งมั่น มีความอดทน มีอารมณ์ขัน	เล่นฟุตบอล (ผู้รักษา ประตู) เก่งด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์	ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ นักฟุตบอลอาชีพ
๑๕.นายวุฒิพงษ์ ศรีเพชร	มีสมาชิกทั้งหมด ๔ คน อยู่กับพ่อแม่ ทำนา รับจ้างทั่วไป	แข็งแรง ทำงานหนักได้	ใจร้อน มีความมุ่งมั่น รักเพื่อนพ้อง โกรธง่าย	เล่นฟุตบอล ซ่อมรถ	ช่างซ่อมจักรยานยนต์
๑๖.นายสิทธิกร ประทุม แก้ว (นิก)	มีสมาชิก ๕ คน อยู่คนเดียว มีที่นา ๑๗ ไร่ รับจ้างก่อสร้าง ๑๕๐๐๐ บาท/เดือน	แข็งแรง ทำงานหนักได้	ใจเย็น ชอบอยู่คนเดียว	ก่อสร้าง กிடยาง ระบบเครื่องยนต์	เล่นปลา เลี้ยงไก่ ซ่อมรถ

๓. พืชของชุมชนและกลไกสนับสนุนที่เอื้อต่อการส่งเสริมอาชีพเด็กเยาวชนนอกระบบ

๓.๑ พืชด้านทรัพยากร

ฐานทรัพยากร ป่าครอบครัว

การใช้ประโยชน์ พืชอาหาร เห็ดโคน เห็ดน้ำหมาก เห็ดตะไคร้ เห็ดข้าวแบ่งดอกกระเจียว ผักสะเดา สมุนไพร สรรพคุณ (ยังไม่ต้องถามปราชญ์ยา) จิ้งหรีด จิ๊น จิ๊ซอน กิ้งก่า แย้ มดแดง แมงป่อง กระรอก กระแต แล่น งู หนู นก (กระจอก กระจาบ) มดแดง (ขาย ๔-๕ กิโลกรัม/คร้วเรือน)
สถานการณ์ ไม่มีผักป่า สมุนไพรเริ่มหาย เริ่มหมด เจ้าของห้ามใช้ต้นไม้ มีการใช้ประโยชน์ ๓๐ คร้วเรือน อดีตมีป่าไม้ไม่ต่ำกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ๓๐ ปีหลังจากนั้น เปลี่ยนเป็นที่ทำนา

ฐานทรัพยากร ห้วยไผ่

การใช้ประโยชน์ หน้าแล้งเลี้ยง วัว ควาย หาปลา (ปลาดุก ปลาหมอ ปลานิล ปลาไหล ปลาสุต) กบ หอย (หอยขบ หอยเชอรี่ หอยนา) ผัก (สายบัว ขะแยง ผักแว่น บัว) ปลูกทำนา
สถานการณ์ ขาดกะตึกา น้ำในห้วยหน้าแล้งไม่พอใช้ เมื่อก่อนหน้าแล้งไม่มีน้ำเหลือ ปัจจุบันมีพอใช้แล้ว (โดยการขุดลอก) ฝนทิ้งช่วงพึ่งน้ำจากลำห้วยเป็นหลัก ใช้น้ำทั้งหมดบ้าน หอยขมเริ่มหายไปเพราะสารเคมี วัชพืช(ผักตบ)

ฐานทรัพยากร หนองหัวเสือ (เป็นหนองมาแต่โบราณ พบซากหัวเสือในหนอง)

การใช้ประโยชน์ ปลูกผักตามคันคูหนอง ให้นำมาใช้ในครัวเรือน ประมาณ ๒ คร้วเรือน ปลา หอย กบ ลงบัตร์เอาปลาในหนองปีละครั้ง นำรายได้เข้าหมู่บ้าน ปีละครั้ง หาบัวในหนองขายมีรายได้ ๔-๕ คร้วเรือน (บัวหลวง บัวแดง)

ปล่อยปลา ปลานิล ปลานิล ปลาดุก มีเนื้อที่ ๒๗ ไร่

สถานการณ์ ลอกใหม่ ทำให้ไม่มีน้ำ ไม่มีบัว ทั้งหมดหมู่บ้านไม่ได้ใช้ประโยชน์

ฐานทรัพยากร นา หมู่บ้านมีที่นาเฉลี่ยต่อครัวเรือนประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำสุด ๓ ไร่

การใช้ประโยชน์ ปลูก ปลา กบ เชียด จิ้งหรีด จิ๊ซอน ลูกทอด ผักขะแยง ผักแว่น ผักฮีน เลี้ยง วัว เลี้ยงควาย ปลูกข้าว หอมมะลิ ๑๐๕ ข้าว กข ๑๕ เนื้อที่ทำนา ประมาณ ๒๐๐๐ ไร่ มีปลูก ยูคา ลิปัดด้วย เริ่มปลูกประมาณ ๓๐ ปีที่แล้ว

สถานการณ์ นาที่ดอน (นาโคก นาป่า แล้งน้ำ ดินทราย น้ำน้อยไม่ได้ผล ฉีดยาฆ่าหญ้า ฉีดส่วนน้อย ทำนาปีละครั้ง นาดอน ๑ ไร่ได้ผลผลิต ประมาณ ๓๒๐ กก. นาหลุ่ม ๑ ไร่ ได้ผลผลิต ประมาณ ๔๘๐ กก. กีดขวางทางจราจร

ฐานทรัพยากร ป่ายาง

การใช้ประโยชน์ ๑,๐๐๐ ไร่ ปลูก ๖๐ คร้วเรือน เริ่มปลูก ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ใช้ทำฟืนเฉลี่ยประมาณ ๒๐ ไร่ ต่อครัวเรือน

สถานการณ์ อดีตเป็นนาดอน กำจัดวัชพืชโดยการไถกลบ ส่วนน้อยฉีดยา ใช้ปุ๋ยเคมี

จากทรัพยากรทั้งหมดที่มีใน ๓ หมู่บ้านและในตำบลหนองอียอ สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพเด็กเยาวชนดังนี้

๑.ด้านการเกษตร แหล่งน้ำที่สำคัญคือหนองหัวเสือและห้วยไผ่ เป็นแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ในการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ตลอดทั้งปี เด็กเยาวชนที่ตัดสินใจเลือกอาชีพการเกษตรสามารถนำมาใช้ในการ

ทำอาชีพของตนเองได้ เนื่องจากมีน้ำตลอดทั้งปีและอยู่ไม่ไกลชุมชน เช่นการปลูกผัก การเลี้ยงปลา ซึ่งผู้นำชุมชนก็สนับสนุนในการทำกิจกรรมอาชีพอยู่แล้ว จึงไม่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์

๒.ด้านการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน เนื่องจากในพื้นที่มีความหลากหลายในเรื่องอาหารการกิน ที่มาจากธรรมชาติ แมลง ผักพื้นบ้านและสมุนไพรต่างๆในป่า หุงนา และที่สาธารณะต่างๆ สามารถนำมาสร้างรายได้ด้วยการพัฒนา แปรรูป หรือสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ สร้างมูลค่า สร้างรายได้อีกทางหนึ่งได้

๓.๒ ทู่นผู้รู้ ปราชญ์ชุมชน

๓.๒.๑ ด้านการเกษตร

๑.นายวิเชียร รมเย็น เป็นผู้ใหญ่บ้าน เป็นตัวแทนของชุมชนเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานราชการและประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนรับทราบ เป็นผู้มีความรู้ในการผลิตลูกกบจำหน่ายสร้างรายได้

๒.นายเอ็ด โศกแก้ว สมาชิกสภา อบต.หนองฮ้อย ผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในด้านส่งเสริมอาชีพ

๓.นายสัมพันธ์ อยู่อย่างสุข เป็นเกษตรกรที่สามารถผลิตลูกกบจำหน่ายสร้างรายได้

๔.นายสถิตพงษ์ ครองสัตย์ เป็น ส.อบต.หนองฮ้อยผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีความสามารถด้านการทำเกษตรกรรม

๕.นายมาว ผิวละออง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ ปลูกพืชปลอดสารเคมี

๖.นายพูน สืบเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ ปลูกผักสวนครัว

๗.นางโพนทอง จันทรล้า เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำการเกษตรอินทรีย์ เลี้ยงปลา

๘.นายประจวบ ประทุมแก้ว เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ อาหารพื้นบ้าน

๙.นายชาติ สุขแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงสัตว์

๑๐.นายทองมา สุระสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการปลูกพืชผักสมุนไพร

สรุปด้านการเกษตร เด็กเยาวชนสามารถนำองค์ความรู้จากปราชญ์/ผู้รู้ในชุมชนมาใช้ในการสร้างอาชีพด้านเกษตรได้ เช่น การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลา การปลูกผัก การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การดูแลรักษาบำรุงผลผลิตต่างๆ

ด้านช่าง

๑.นายวิเชียร อยู่อย่างสุข ผู้รู้ด้านช่างไม้ ช่างก่อสร้าง การแปรรูปไม้เป็นเฟอร์นิเจอร์

๒.นายขาว แสนดี เป็นผู้สูงอายุที่มีความชำนาญในการทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ และเป็นผู้ถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่เข้าร่วมกิจกรรม

๓.นายเมือง ห้าวหาญ มีความสามารถในการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ และยังเป็นอสม.ในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

๔.นายแหวน สุขสนิท อสม. การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ งานฝีมือจากไม้

๕.นายเดช พรหมเทพ การดูแลสุขภาพของคนในชุมชนในเบื้องต้น การสร้างเครือข่ายในเรื่องสุขภาพ และมีความสามารถในการทำงานด้านฝีมือจากไม้

๖.นายทัน อเนกดี เป็นผู้ที่มีความชำนาญในงานฝีมือจากไม้ เช่นการทำเฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น และเคยเป็นผู้ใหญ่บ้าน

๗.นายประสาน จันทร์ล้ำ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการซ่อมแซมเครื่องยนต์

๘.นายนพรัตน์ เงามาม เป็น ส.อบต.หนองอียอ มีความชำนาญในงานช่างปูน และมักจะหางานมาให้ผู้ที่ว่างงานในชุมชนของตนได้มีงานทำและสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนอีกทั้งเป็นผู้นำการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

สรุป ด้านช่างต่างๆ เด็กเยาวชนสามารถเรียนรู้จากปราชญ์/ผู้รู้ในชุมชนได้ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างแกะสลัก และสามารถเรียนรู้การเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างได้

ด้านจักสาน/งานฝีมือ

๑.นายสุพรรณ สุขสนิท มีความชำนาญในการสานแห จักสาน และเป็นผู้ถ่ายทอดให้กลุ่มเด็กและเยาวชน

๒.นางอรพิน สิงห์ทอง เป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการทอผ้า การทอผ้าไหม การเลี้ยงไหม การทำลายต่างๆของผ้าไหม

๓.นางลำอานค์ กล้าจริง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดค้นลายผ้าไหมมัดหมี่

๔.นางปัทมาภรณ์ ชัยฉลาด เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการแกะลายผ้าไหมเพื่อพัฒนาลายผ้าให้ทันสมัย

๕.นางปราณี แสนดี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

๖.นายเสาร์ ครองสัตย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านงานจักสาน สุ่มไก่ ลอบ ไซ กระด้งผลิตจากไม้ไผ่

๗.นางบุญเชื่อง สุขแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้าไหม มัดหมี่

๘.นางสุพรรณี ครองสัตย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเลี้ยงไหม

๙.นางสำราญ สุขประเสริฐ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการติดต่อประสานงานในกลุ่มทอผ้าไหม

๑๐.นางบุญมา อินทร์งาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการย้อมผ้า

๑๑.นายโสภา เงามาม มีความเชี่ยวชาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น การทำกระด้ง

๑๒.นายคำพา เงามาม มีความเชี่ยวชาญด้านการสานแห จักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ การทำตะกร้า

๑๓.นายเสาร์ ทองแสง มีความสามารถเชี่ยวชาญด้านการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เช่น การทำลอบ ไซ

๑๔.นางสาวสมร ภูมะลา มีความสามารถเชี่ยวชาญทางด้านการสานกระเป๋าสตางค์จากวัสดุเหลือใช้จำหน่ายสร้างรายได้

สรุป งานด้านจักสาน ตำบลหนองอียอมีบุคลากรปราชญ์และผู้รู้ในเรื่องนี้มากพอสมควรโดยเฉพาะเรื่องการจักสานและเรื่องเกี่ยวกับการผลิตผ้าไหม ซึ่งเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้ชุมชนมากพอสมควร ชาวชนสามารถเรียนรู้หรือต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆได้

๓.๓ ทนด้านอาชีพในชุมชน

๓.๓.๑ ด้านการเกษตร

๑.ชื่อนายบุญชู สกุล อเนกดี เพศ ชาย อายุ ๔๗ ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนาข้าวปีละ ๑ ครั้ง ทำสวน ปลูกผักสวนครัวอาชีพที่ถนัดที่สุดคือปลูกกล้วยหอมวิธีการมีดังนี้

๑. การเตรียมดินปลูกกล้วยหอมทอง กลัวยสามารถปลูกได้ในทุกสภาพดิน ขอเพียงมีน้ำรดเมื่อพืชต้องการน้ำและสามารถระบายน้ำได้เมื่อถึงฤดูฝนที่มีน้ำเกินความต้องการของพืช

๑) ที่นาควรยกร่องกว้าง ๑ เมตร และปลูกบนหลังร่อง

๒) ที่ไร่ สามารถปลูกได้เลยโดยไม่ต้องยกร่อง

ระยะปลูกที่แนะนำคือ ๒x๑.๕ เมตร พื้นที่ ๑ ไร่ปลูกได้ ๕๐๐ ต้น การไถตากดินก่อนปลูกจะช่วยกำจัดวัชพืชและเชื้อโรคในดิน การไถตะไคร้ใช้ผาน ๓ ไถตากดินไว้ประมาณ ๕-๗ วันเป็นอย่างน้อย จากนั้นไถแปรโดยใช้ผาน ๗ ก่อนทำการปลูกโดยชุดหลุมลึกประมาณ ๒๐ เซนติเมตร ไม่ต้องใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม เพราะจะทำให้เกิดรากเน่า

เมื่อรับหน่อมาแล้วควรปลูกทันที หากไม่พร้อมปลูกควรเก็บไว้ในร่ม และรดน้ำ หากจะเก็บหน่อไว้นานเกิน ๓ วันควรนำหน่อปักชำไว้ในดิน โดยชุดหลุมลึกประมาณ ๑๐ เซนติเมตร เอาบริเวณเหง้าของหน่อกล้วยลงไปประมาณครึ่งหัวแล้วกลบและรดน้ำวันละครั้งไม่ควรชำไว้นานเกิน ๑ เดือน

๒.การปลูกกล้วยหอมทอง จำแนกการปลูกออกเป็น ๔ แบบคือ

๑) การปลูกกล้วยหอมทองโดยการไถยกร่อง ขนาดกว้างประมาณ ๑ เมตร เหมาะสำหรับพื้นที่ลุ่มลักษณะเป็นที่นามาก่อน โดยจะปลูกกล้วยบนร่องดังกล่าว

๒) การปลูกกล้วยหอมทองโดยการไถยกร่องแต่ปลูกกล้วยในร่อง และให้น้ำโดยการปล่อยน้ำไหลไปตามร่องที่ปลูกกล้วยเหมาะสำหรับพื้นที่ราบและมีความลาดเอียงเล็กน้อย

๓) การปลูกกล้วยหอมทองโดยไม่ยกร่อง เหมาะสำหรับพื้นที่ไร่ที่ไม่มีน้ำขังในฤดูฝน เช่นที่ราบที่เชิงเขา

๔) การปลูกกล้วยหอมทองโดยการชุดร่องน้ำ เหมาะสำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำมีน้ำขังตลอดปี มีระบบชลประทานเพียงพอ และลักษณะดินเป็นดินเหนียว เพราะดินทรายอาจทำให้เกิดการพังทลายของร่องน้ำได้ง่าย

๓. การรดน้ำ กล้วยเป็นพืชที่ต้องการน้ำสม่ำเสมอ และขาดน้ำไม่ได้ การให้น้ำควรสังเกตหน้าดิน เมื่อดินแห้งก็ควรรดน้ำ หากให้น้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นกล้วยและผลผลิตที่ได้ไม่สมบูรณ์ หักล้มง่าย ซึ่งระบบการให้น้ำพืช แบ่งออกเป็น ๔ รูปแบบดังนี้

๑) ระบบสปริงเกอร์....ดีที่สุด

๒) ระบบน้ำท่วมร่อง(น้ำไหลไปตามร่อง)

๓) ระบบน้ำหยด

๔. การจัดการดูแลกล้วยหอมทองตามอายุ

อายุ ๑ เดือน ตั้งแต่เริ่มปลูกกระทั่งอายุครบ ๑ เดือนต้นกล้วยจะสูงประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ควรใส่ปุ๋ยคอก ประมาณต้นละ ๑ ถ้วยแกง หรือใส่ปุ๋ย สูตร ๔๖-๐-๐ ในอัตราต้นละ ๑ กำมือร่วมด้วย และรดน้ำตามทันที ไม่ควรใส่ชิดโคนต้นมากเพราะอาจทำให้โคนเน่าได้

อายุ ๒ เดือน ในช่วงอายุนี้อาการกล้วยจะเริ่มมีหน้ำ ให้ทำการกำจัดโดยใช้เครื่องตัดหญ้า ตัดให้สั้น จากนั้นใส่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ และรดน้ำตามทันที (ไม่ควรใช้ยากำจัดวัชพืช)

อายุ ๓ เดือน ให้สังเกตต้นกล้วยหากพบใบเหลือง หรือใบเสียให้ตัดแต่งทิ้ง โดยปกติจะเป็น ๑-๒ ใบล่าง ใส่ปุ๋ยคอกในอัตรา ๒ ถ้วยแกงต่อ ๑ ต้น โรยบริเวณโคนต้นให้ห่างจากต้นประมาณ ๑ คืบ และปุ๋ยสูตร ๒๕-๗-๗ ต้นละ ๑ กำมือ

อายุ ๔ เดือน ให้สังเกตในแปลงหากมีหน้ำ ให้ทำการกำจัดโดยใช้เครื่องตัดหญ้า ตัดให้สั้น หรือใช้ยาฆ่าหญ้าชนิดเผาไหม้ฉีดพ่นได้ แต่ต้องระวังไม่ให้ละอองยาสัมผัสต้นและใบกล้วยจากนั้นใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ สูตรใดก็ได้ ประมาณ ๑ กำมือ และรดน้ำตามทันที

อายุ ๕ เดือน ช่วงนี้กล้วยต้องการสะสมอาหารเพื่อนำไปสร้างปลี ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๑๖-๑๖ ผสมกับปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ต้นละ ๑ กำมือ

อายุ ๖ เดือน เมื่อกล้วยอายุได้ ๖ เดือนจะต้องทำการค้ำต้น การค้ำเป็นการช่วยพยุงลำต้นให้น้ำหนักเครือกล้วยได้ดี ไม่ให้หักก่อนถึงเวลาตัด โดยจะเริ่มสังเกตเห็นกล้วยเริ่มตกเครือ มีปลีกล้วยโผล่ออกมาบริเวณยอด เมื่อลูกกล้วยเริ่มตั้งควรทำการห่อเครือกล้วยเพื่อให้กล้วยมีผิวสวย และทำการตัดปลีในวันเดียวกันที่ทำการห่อกล้วย ควรใส่ปุ๋ยสูตร ๘-๒๔-๒๔ หรือสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ต้นละ ๑ กำมือ

อายุ ๗ เดือน ผลกล้วยเริ่มใหญ่ขึ้น ควรเร่งขนาดผลกล้วยโดยใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ต้นละ ๑ กำมือ

อายุ ๘ เดือน เป็นช่วงเริ่มการเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับต้นที่สมบูรณ์จะเริ่มตัดได้ก่อน ปริมาณจะมากน้อยขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของต้น และจะทยอยตัดในเดือนต่อไปจนหมดแปลง

อายุ ๙ เดือน เป็นเดือนของการเก็บเกี่ยวผลผลิต (มากกว่า ๕๐%) เกินครึ่งของกล้วยทั้งแปลงจะได้เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนนี้

อายุ ๑๐ เดือน ผลผลิตชุดสุดท้ายจะได้เก็บเกี่ยวในช่วงนี้ (ประมาณ ๑๐%) เพราะความสมบูรณ์ของต้น ความสม่ำเสมอของปุ๋ยและน้ำมีผลให้ต้นที่ได้รับการดูแลได้ไม่ดีพอให้ผลผลิตได้ล่าช้ากว่าปกติ

การเก็บเกี่ยวผลผลิต เมื่อกล้วยโตได้ขนาดตามที่ตลาดต้องการ กรรมวิธีการตัดกล้วยและจัดการกับผลผลิตกล้วยค่อนข้างสำคัญ จะได้ราคาดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับช่วงนี้

๑) การคัดเลือกเครือที่ต้องการ โดยสังเกตจากลักษณะผลกล้วยทั้งเครือ

๒) วิธีการตัดที่ถูกต้องและให้เกิดการบอบช้ำน้อยที่สุดเพื่อลดการสูญเสียผู้ตัดควรมีความรู้ความชำนาญ

๓) การลำเลียงขนย้ายผลผลิต ต้องให้ความสำคัญในการป้องกันรอยจากการกระทบกระแทกและขีดข่วน

กล้วยหอม ใช้เวลาปลูก ๑๐ เดือน ไร่ ๑ ได้ผลผลิต ประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาทลูกค้าคือคนในหมู่บ้าน และขายตลาดนัด ส่วนมากจะเป็นลูกค้าประจำปัญหาที่พบคือ น้ำท่วมต้นกล้วยติดเชื้อราทำให้เกิดความเสียหายแก้ไขโดยฉีดยาฆ่าเชื้อราบริเวณที่ต้นกล้วยติดเชื้อรา สามารถใช้ความรู้ของเราไป

สอนลูกหลานได้เพราะเรามีพื้นฐานในการปลูกอยู่แล้วถ้าต้องร่วมมือกันจะต้องให้เตรียมอุปกรณ์ เตรียมดิน ปุ๋ยรองพื้น ต้นพันธุ์ไว้ปลูก

๒.ชื่อนางรอง สกุล พรหมเทพ เพศ หญิงอายุ ๕๘ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา ปลูกผักสวนครัว กล้วย อ้อย พริก ผักกาด พักอาชีพที่ถนัดที่สุดคือ เกษตรกร ปลูกผักขายวิธีการคือ เตรียมดิน ใส่ปุ๋ยชี้ควายรองพื้น เตรียมพันธุ์ปลูกผักและรดน้ำปลูกผักกาด พริก ประมาณ ๑ เดือนได้ผลผลิต ๑๐๐ กิโลกรัมถ้าคิดเป็นเงินประมาณเดือนละ ๕,๐๐๐ บาทลูกค้าคือขายตลาดนัดอำเภอสนม และลูกค้าทั่วไปงานที่ทำอยู่มีปัญหาคือตลาดรับซื้อไม่ต้องขายเอง ที่ตลาด สามารถสอนลูกหลานได้เพราะเรามีพื้นฐานในการปลูกอยู่แล้ว

๓.ชื่อนายบุญชู สกุล อเนกดี เพศ ชายอายุ ๔๗ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา ๒๕ ไร่ ทำสวนป่าอย่าง ๓๓ ไร่เกษตรผสมผสาน ๘ ไร่ เช่น กล้วยหอม ข่า ตะไคร้ อัญชัน มะนาว มะละกอ ฯลฯ อาชีพที่ถนัดคือเกษตรผสมผสาน ปลูกผักสวนครัวแบ่งสรรคพื้นที่การทำเกษตรทำสวนยางพาราทำนา เกษตรทฤษฎีใหม่ในการทำงานนั้นใช้เวลาตลอดทั้งปี

ใน ๑ ปี เงินลงทุนครั้งแรก ๕๐๐,๐๐๐ บาท ปรับที่ ค่าพันธุ์รายได้ผักสวนครัว เดือนละ ๒,๐๐๐ บาทยางพาราขายเดือนละ ๒ ครั้ง รายได้ ๕๐๐๐/ครั้ง เดือนละ ๑๐,๐๐๐บาทข้าวเปลือก ได้ประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท/ปี รายจ่าย ค่าน้ำมันรถไถ ๑๐,๐๐๐ ปุ๋ย ๑๐,๐๐๐ ค่าหัวนา ๓,๐๐๐ ค่าเกี่ยวข้าว ๑๕,๐๐๐ ค่าตากข้าว ๕,๐๐๐ บาทผักสวนครัว ขายตลาดนัด ส่วนมากจะเป็นลูกค้าประจำ ยางพารา ขายที่ตลาดสนม เป็นร้านรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรข้าวเปลือกขายที่ตลาดสนม เป็นร้านรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร

ปัญหาที่พบคือ น้ำท่วมในฤดูฝน ปัญหาเชื่อราในการทำเกษตร เช่นต้นกล้วยติดเชื้อรา หน้าแล้งขาดน้ำ โดยแก้ไขดังนี้ ๑.น้ำท่วม ปรับปรุงพื้นที่ให้สูงขึ้น และทำร่องระบายน้ำรอบบริเวณสวน ๒.ขาดน้ำในฤดูแล้ง ขุดสระเก็บกักน้ำ และติดตั้งระบบโซล่าเซลล์ ใช้ระบบน้ำหยดเพื่อประหยัดน้ำ

๔.นางบุญมี นาคแสร้ เพศ หญิง อายุ ๖๐ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา ๑๐ ไร่ ปลูกผักสวนครัวขายผัก เช่น ถั่วฝักยาว มะเขือพวง พืชตามฤดูกาลพริกดำขายเอง ข้าวข้าวทำเอง (ขายตามครองถม ตลาดนัด)อาชีพที่ถนัดที่สุดคือปลูกผักขาย (แม่ค้า)

วิธีการคือ การเตรียมผักสวนครัวที่มีทั้งปลูกเองและหาได้ตามทั่วไป ไปขายตามตลาดนัด ครองถม โดย ๑ เดือนไปขาย ๓ ครั้ง เวลา ๖:๐๐-๑๒:๐๐ น. ขายตลาดนัดบ้านโดน,ตลาดนัดอำเภอสนม เวลา ๑๓:๐๐-๑๙:๐๐ น. ขายถนนคนเดินอำเภอสนมปลูกตลอดทั้งปี ลงทุน ๑,๕๐๐ บาท/เดือนขายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐บาท/เดือนลูกค้าคือ ครู ราชการ และคนทั่วไปที่มาตลาดงานที่ทำอยู่มีปัญหาคือไม่มีรถในการไปขายผักที่ตลาดต้องจ้างเหมารถให้ไปส่งเพื่อไปขายของ ไปกลับ ๒๐๐บาท/ครั้ง

๕.ชื่อนางบัวพัน สกุล โคกแก้ว เพศ หญิง อายุ ๖๑ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ทำนา ปฏิทินการทำนาคือ ไถนา ปลาย เมษายนหว่านข้าวต้นเดือนมิถุนายนใส่ปุ๋ยกรรณาคมเก็บเกี่ยวพฤศจิกายน ถึง ธันวาคมได้ผลผลิต ๗ ตัน / ปี ค่าใช้จ่าย เมล็ดพันธุ์ไม่ได้อีกปุ๋ย ๓๐ กระสอบ ปุ๋ยชีวภาพ ๒ กระสอบค่าน้ำมันรถไถ ๑๐,๐๐๐ บาทจำนำข้าวกับ ธกส.๗ ตัน เป็นเงิน ๙,๕๐๐ บาท/ตัน ปัญหาที่พบคือ เพลี้ยขาดน้ำสำหรับทำการเกษตรหญ้า วัชพืชแก้ไขโดยใช้น้ำหมักและปัญหาอีกอย่างคือ รอน้ำฝนอย่างเดียว

๖.ชื่อนางนภา สกุล อยู่อย่างสุข เพศ หญิง อายุ ๕๘ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา ปลูกผัก ทอผ้าไหม-อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ เกษตรกร ปลูกผักขาย (มันเทศ แตงกวา ถั่ว ฝักทอง)วิธีการคือ ยก

ร่องปลูกประมาณ ๑ ไร่ ซึ่พันธุ์มันเทศจากตาพระยา ยอดละ ๕๐ สต.ปลูกใช้เวลาประมาณ ๒ เดือน ศัตรูพืชคือ แมลง เสี้ยนดินผลผลิตประมาณไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท ขายตามหมู่บ้าน ขายตลาดนัดอำเภอ สนมและลูกค้าทั่วไป

๗.ชื่อนางสำรวย สกุล ประทุมแก้ว เพศ หญิง อายุ ๕๕ปีปัจจุบันทำอาชีพอะไรบ้าง ทำนา ทอผ้าไหม ปลูกผักอาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ปลูกผัก ขายผักพริก มะเขือ ถั่วฝักยาว สำหรับปลูกขาย หลังการเก็บเกี่ยวข้าว ระยะเวลาในการปลูกคือ พริก ประมาณ ๓ เดือนมะเขือ ๑ เดือนครึ่งถั่วฝักยาว ๒ เดือน รายได้ประมาณวันละ ๑๐๐ บาท ลูกค้าคือคนในหมู่บ้าน ตลาดนัด ถนนคนเดินสนม ปัญหา มีเพลี้ยลงกินผักแก้ไขโดยใช้น้ำส้มควันไม้

๘.ชื่อนางสำออง สกุล กล้าจริงเพศ หญิงอายุ ๔๙ปีปัจจุบันทำอาชีพทำนา ทอผ้าไหม อาชีพที่ถนัดที่สุดคือทอผ้าไหมวิธีการคือ ทอผ้าไหม มีกลุ่มเลี้ยงไหมในหมู่บ้าน ใช้เวลาเลี้ยง ๔๕ วัน จึงทำการสาวไหม โดยกลุ่มเลี้ยงไหม ราคาขึ้นอยู่กับเส้นไหม ต่ำสุด ๑๓๐๐ บาท สูงสุด ๑๗๐๐ บาท ใช้เวลาทอผ้าไหม ๓ เดือน ได้ผ้าไหมประมาณ ๒ กิโล ประมาณ ๙ ผืน รายได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท ลูกค้าคือคนในอำเภอ ปัญหาคือ ใช้เวลามากในการทองานฝีมือต้องอดทน ใช้เวลา ใช้ความชำนาญ

๙.ชื่อ นายนิธิ สกุล จันทรล้าเพศ ชาย อายุ ๔๗ ปี ปัจจุบันทำอาชีพ เป็นผู้ใหญ่บ้าน อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ เลี้ยงหมูวิธีการ ศึกษาจากเน็ตแล้วมาทำตามในการเลี้ยงนั้นใช้เวลา ไม่เกิน ๔ เดือน น้ำหนัก ๑๐๐ กิโลกรัม (หมูขุน) แม่พันธุ์๔ เดือน ออกลูก (๑๑๖วัน) กำไร ๑,๕๐๐ บาทต่อตัว (พันธุ์ลูกหมู) คิดเป็น๖-๘ ตัวต่อรอบถ้าคิดเป็นเงิน ต้นทุน ๓๐ ,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ บาท ค่าหัวเชื้อผสม พันธุ์ ได้ ๖๐ ,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ บาท (หมูขุน) คิดเป็น ๑๒ ,๐๐๐ บาท ๔-๕ เดือนขายได้ ถ้าหมูขุน ๕๐,๐๐๐-๖๐,๐๐๐ บาทลูกค้าคือ คนแถวบ้านเวลามีงาน บ้านสำโรง บ้านหนองอียอปัญหาคือ มีกลิ่น และโรคอหิวา ต้องฉีดวัคซีนตั้งแต่เล็ก

๓.๓.๒ ด้านช่าง

๑.ชื่อนายประดิษฐ์ อินจนา อายุ ๔๙ ปีปัจจุบันทำอาชีพค้าขาย อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ปะ เปลี่ยนยางรถยนต์-วิธีการเป็นอย่างไร ปะ เปลี่ยน ยางรถมอเตอร์ไซด์ที่รั่ว ซึม หรือชำรุด อุปกรณ์ คือ ๑.ก๊วยแจ เบอร์ ๑๙ ๑๒ ๑๔ ๑๐ ๒.กาว ๓. แผ่นปะในการทำงานนั้นใช้เวลาครึ่งหนึ่งใช้เวลา ประมาณ ๓๐ นาที ในเวลาที่ใช้ไป ได้ผลผลิตวันหนึ่งประมาณ ๓ เจ้าถ้าคิดเป็นเงิน ๖๐บาทลูกค้าคือคน ในหมู่บ้าน

๒.ชื่อนายชาติ บุญมี อายุ ๗๐ ปีปัจจุบันทำอาชีพ ทำนา เลี้ยงไก่ ตัดผมอาชีพที่ ถนัดที่สุดคือ ตัดผมขายวิธีการคือตัดผมให้ลูกค้ามี นักเรียนประถม นักเรียนมัธยม ข้าราชการ ประชาชนทั่วไป แต่ละประเภทก็จะมีทรงผมแตกต่างกันไปในการทำงานนั้นใช้เวลา๒๐ นาทีต่อราย ได้ วันละ ๕-๗ รายๆละ ๓๐ บาท คิดเป็นเงิน วันละ ๑๕๐-๒๐๐ บาทลูกค้าคือคนในตำบลหนองอียอและ ตำบลสนมงานที่ทำอยู่มีปัญหาคือบางวันลูกค้าน้อยแก้ไขโดย ทำกิจกรรมอื่นเสริม เช่น เก็บเห็ด หาปู หา ปลา ทำเกษตร

๓.ชื่อนางจินดาวรรณ ศรีพิมพ์สอ อายุ ๔๗ ปี ปัจจุบันทำอาชีพผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เย็บผ้า ทำนาอาชีพที่ถนัดที่สุดคือเย็บผ้าวิธีการคือมีนายทุนมาส่งให้เย็บ และเย็บตามที่แบบกำหนดใน การทำงานนั้นใช้เวลาแล้วแต่ ถ้ามีเวลาทำงานก็จะเสร็จเร็ว ผ้า๑ตั้งใช้เวลาทำ๑สัปดาห์ในเวลาที่ใช้ไป ได้

ผลผลิตสัปดาห์ละ ๗๕๐ บาท ต่อผ้าหนึ่งตั้งถ้าคิดเป็นเงินประมาณ ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือนมีนายทุนมารับส่ง-ปัญหาคือด้ายหมด ไฟดับ จักรเสีย เข็มหัก

๔.ชื่อนายสุธี หาญมานพ อายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา ผู้นำชุมชน ก่อสร้างอาชีพที่ถนัดที่สุดคือก่อสร้างวิธีการคือ ๑.ตกลงราคาค่าแรง ๒.ก่อสร้างทุกประเภท ๓.ก่อ ๔.ฉาบ ๕.ตัดไม้ในการทำงานนั้นใช้เวลาแล้วแต่งงาน บางงานก็ใช้เวลาทำ ๓ เดือนครั้งได้ค่าแรงวันละ ๖๖๐ บาททำ ๓ เดือน ได้ค่าแรง ๕๙,๔๐๐ บาทลูกค้าคือบุคคลทั่วไปที่จะสร้างบ้าน หรือก่อสร้าง ปัญหา คือ ฝนตก ทำให้งานล่าช้า ต้องทำด้วยความอดทน

๕.ชื่อ นายนพรัตน์ สกุล เงามาม เพศ ชาย อายุ ๔๕ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา อาชีพที่ถนัดที่สุดคือตัดผมก่อสร้างวิธีการ ลูกค้าเลือกทรงแล้วจัดการตัดเลยในการทำงานนั้นใช้เวลา ๑ ชั่วโมง ไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ในเวลาที่ใช้ไปได้ผลผลิตเด็ก หัวละ ๑๐ บาท ผู้ใหญ่ หัวละ ๒๐ บาท คิดเป็นเงิน เดือนละ ๙๐๐-๑,๐๐๐ บาทลูกค้าคือคนในพื้นที่

งานก่อสร้าง ผสมปูน ตู้อ้อมวิธีการ ตกลงราคากับเจ้าของบ้านโครงสร้างเท่าไร ก่อฉาบใส่วงกบหน้าต่างและตกแต่งในการทำงานนั้นใช้เวลา บ้านหนึ่งหลังใช้เวลา ๑ เดือน เหมาค่าแรง ๖๕,๐๐๐ บาท บ้านหลังหนึ่ง ๒๕๐,๐๐๐ บาท ค่าแรง ๖๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ บาทลูกค้าคือคนในชุมชน นอกพื้นที่ หน่วยงานราชการ

๓.๓.๓ ด้านค้าขาย

๑.ชื่อนางนรินทร์ สมล้วน อายุ ๓๔ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา ขายน้ำปั่น ส้มตำ ขายกล้วยเดี่ยวไก่-อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ขายกล้วยเดี่ยว

-วิธีการ

เส้นกล้วยเดี่ยวชนิดที่ขอบ ๑-๒ กิโลกรัม

มะระหั่นชิ้นสี่เหลี่ยมขนาดประมาณ ๑ ลูก

ถั่วงอก ๓๐๐ กรัม

ไก่ต่อน ๑ ตัว

ปีกไก่ (ไม่ใส่ก็ได้) ๖ ปีก

เกลือป่น ๑ ช้อนชา

พริกไทยป่น ๒ ช้อนชา

ซอสปรุงรส ๒ ช้อนโต๊ะ

ซีอิ๊วดำ ๒ ช้อนโต๊ะ

ต้นหอมและขึ้นฉ่ายซอยสำหรับโรยหน้า

กระเทียมเจียวสำหรับโรยหน้า

มะระซอยบางตามชอบ

ส่วนผสมน้ำชุบ

โครงไก่ ๑ โครง

รากผักชี ๑๐ ราก

พริกไทยดำเม็ด ๑-๒ ช้อนโต๊ะ

กระเทียมกลีบใหญ่บุบ ๗ กลีบ

โป๊ยกั๊กคั่ว ๓ ดอก

อบเชยคั่ว ๑ แห่ง
 ซีอิ๊วขาว ๑ - ๔ ถ้วย
 ซีอิ๊วดำ ๒ ช้อนโต๊ะ
 ขอสปรุงรส ๑ - ๔ ถ้วย
 น้ำตาลทรายแดง ๓ ช้อนโต๊ะ
 เกลือป่น ๑ - ๒ ช้อนโต๊ะ
 น้ำเปล่า ๓๐ ถ้วย
 วิธีทำ

ล้างไก่ให้สะอาด นำเครื่องในออกมาล้างซับให้แห้ง ผสมขอสปรุงรส ซีอิ๊วดำ เกลือ และ พริกไทยให้เข้ากัน นำมานวดไก่จนซึมเข้าเนื้อหมักทิ้งไว้ประมาณ ๓๐ นาที ทำน้ำซุบโดยใส่น้ำเปล่าลงใน หม้อ ยกขึ้นตั้งไฟพอเดือด หมั่นช้อนฟองทิ้งใส่รากผักชี พริกไทยดำ กระเทียม โป๊ยกั๊ก อบเชย ปรงรส ด้วยซีอิ๊วขาว ซีอิ๊วดำ ขอสปรุงรส น้ำตาลทรายแดง และเกลือหริ่งไฟอ่อน ใส่มะระหั่นชิ้นสี่เหลี่ยมลงไปต้ม ต่อนานประมาณ ๔๐ นาที ตักไก่และ มะระขึ้น หริ่งไฟอ่อน เคี่ยวน้ำซุบต่อ สับปีกน่องออก เติมน้ำไก่ แล้วฉีกเป็นเส้นเตรียมไว้ ลวกเส้นก๋วยเตี๋ยว มะระซอย และถั่วงอกใส่ซาม ตามด้วยปีกไก่เนื้อไก่ฉีก และ มะระตุ๋น ตักน้ำซุบร้อน ๆ ใส่ลงไปพอท่วมโรยต้นหอม ขึ้นฉ่าย และกระเทียมเจียวในการทำงานนั้นใช้เวลาทั้งวันประมาณวันละ ๓๐ ถ้วย

ถ้าคิดเป็นเงินเป็น ๖๐๐ บาทลูกค้าคือคนในหมู่บ้านและบ้านใกล้เคียงงานที่ทำอยู่มี ปัญหาบางวันเตรียมวัตถุดิบไว้เยอะ แต่ลูกค้ามาน้อย ทำให้เสียค่าใช้จ่ายการแบ่งใส่ช่องฟิตไว้ส่วนหนึ่ง เมื่อจะหมดค่อยเอาออกมา

๒. ชื่อ นางสาว พัทนันท์ ชัยฉลาด อายุ ๓๔ ปี ปัจจุบันทำอาชีพอะไรบ้างค้าขาย เกษตรกรอาชีพที่ถนัดที่สุดคือทำเบเกอรี่วิธีการคือ ๑.ผลิตเอง ๒.แล้วนำไปขายตามคลองถม ๓.ส่งทำ เบรคตามหน่วยงานรัฐใช้เวลาทำทั้งวัน ประเมินจากปริมาณลูกค้าของแต่ละตลาดรายได้ ๒๐,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐/เดือน-ลูกค้าคือคนทั่วไป ประมาณ ๕๐-๖๐คนปัญหาคือ เวลาออกตลาดฝนตก ถ้าฝนตกเก็บ ไว้ในตู้เย็น

๓. ชื่อ นาง ล่อง บุญมาก อายุ ๔๒ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา สวนยาง รับจ้าง ค้าขาย อาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ค้าขายวิธีการคือซื้อของมาขายขายทุกวัน ขายได้ ๑๐๐-๒๐๐บาท ต่อวัน แล้วแต่วัน เฉลี่ยเดือนละ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาทลูกค้าคือบุคคลทั่วไป แล้วแต่บางวันปัญหาคือบางคนไม่ จ่ายเงินสด

๓.๓.๔ ด้านอาชีพเสริมอื่นๆ

๑. ชื่อ นาง อำนวย สุขแสง อายุ ๔๙ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา ทอผ้าไหมมัดหมี่อาชีพ ที่ถนัดที่สุดคือทอผ้าขึ้นตอนเตรียมเส้นไหมการเตรียมเส้นไหม จะแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. การเตรียมเส้นไหมพุ่ง การเตรียมเส้นไหมพุ่ง จะเป็นการเตรียมเส้นไหมเพื่อเตรียม พร้อมสำหรับการนำไปมัดหมี่โดยใช้เครื่องมือในการการค้นลำหมี่ โดยการนำเส้นไหมที่กวักเรียบร้อยแล้ว มาทำการค้นปอยหมี่เพื่อให้ได้ลำหมี่พร้อมสำหรับการไปมัดหมี่ในกระบวนการต่อไป

๒. การเตรียมไหมเครือ (ไหมเส้นยืน) โดยการค้นหูกหรือค้นเครือ คือ กรรมวิธีนำเอาเส้นไหมที่เตรียมไว้ สำหรับเป็นไหมเครือไปค้น (กรอ) ให้ได้ความยาวตามจำนวนผืนของผู้ทอผ้าไหมตามที่ต้องการ ไหมหนึ่ง

เครื่องจะทำให้เป็นผ้าไหมได้ประมาณ ๒๐-๓๐ ผืน (๑ ผืนยาวประมาณ ๑๘๐-๒๐๐ เซนติเมตร) ขึ้นอยู่กับลวดลายของผ้า หากมีความซับซ้อนมาก กรอที่ใช้ก็มากขึ้น

ขั้นตอนการมัดหมี่

การมัดหมี่ คือ การทำผ้าไหมให้เป็นลายและสีสันท่างๆตามแบบหรือลายที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งปัจจุบันมีทั้งแบบลายที่เป็นแบบลายโบราณและแบบที่เป็นลายประยุกต์ โดยการมัดเส้นไหมให้เป็นลวดลายที่เส้นพุ่งด้วยเชือกฟางมัดลายแล้วนำไปย้อมสี แล้วนำมามัดลายอีกแล้วย้อมสีสลับกันหลายครั้งเพื่อให้ผ้าไหมมีลวดลายและสีตามต้องการ เช่น ผ้าที่ออกแบบลายไว้มี ๕ สี ต้องทำการมัดย้อม ๕ ครั้ง เป็นต้น

ขั้นตอนการย้อมสี

ในสมัยก่อนจะนิยมใช้สีจากธรรมชาติ การย้อมด้วยสีธรรมชาติมีข้อดี คือ สีไม่ฉูดฉาด สีอ่อนเย็นตากว่าสีสังเคราะห์ จึงทำให้สีของผ้างดงามสัมพันธ์กับรูปแบบของผ้าพื้นเมือง การย้อมสีไหมจะต้องนำไหมดิบมาฟอกเพื่อไม่ให้มีไขมันเกาะ โดยจะใช้ด่างจากขี้เถ้าไปฟอกไหม เรียกว่า “การดองไหม” จะทำให้เส้นไหมขาวนวลขึ้น แล้วจึงนำไปย้อม ซึ่งสีธรรมชาติจะติดสีได้ดีในเส้นไหมและฝ้าย วิธีย้อมคือ การคั้นเอาน้ำจากพืชที่ให้สีนั้นๆ ต้มให้เดือด จากนั้นนำไหมชุบน้ำให้เปียกบิดพอหมาด กระจุกให้เส้นไหมเรียงเส้นจึงแช่น้ำย้อมสีที่เตรียมไว้ จากนั้นนำไปผึ่งให้แห้งจะได้เส้นไหมที่มีสีตามต้องการ

ขั้นตอนการแก้มี่

การแก้มี่ คือ การแกะเชือกฟางที่มัดหมี่แต่ละลำออกให้หมดหลังจากการย้อมในแต่ละครั้ง

ขั้นตอนการทอผ้า

ขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะออกมาเป็นผ้าผืน คือการทอผ้าไหมจะประกอบไปด้วยเส้นไหม ๒ ชุด คือชุดแรกเป็น “เส้นไหมยืน” จะวิ่งไปตามความยาวผ้าอยู่ติดกับกี่ทอ(เครื่องทอ) หรือแกนม้วนด้านยืน อีกชุดหนึ่งคือ “เส้นไหมพุ่ง” จะถูกกรอเข้ากระสวย เพื่อให้กระสวยเป็นตัวนำเส้นด้ายพุ่งสอดขัดเส้นด้ายยืนเป็นมุมฉาก ทอสลับกันไปตลอดความยาวของผืนผ้า การสอดด้ายพุ่งแต่ละเส้นต้องสอดให้สุดถึงริมแต่ละด้าน แล้วจึงวกกลับมา จะทำให้เกิดริมผ้าเป็นเส้นตรงทั้งสองด้าน ส่วนลวดลายของผ้านั้นขึ้นอยู่กับกรวางลายผ้าตามแบบของผู้ทอที่ได้ทำการมัดหมี่ไว้

ในการทำงานนั้นใช้เวลา ๕ วัน/ผืนถ้าคิดเป็นเงินผืนละ ๑,๕๐๐ บาทลูกสาวนำไปขายใน กทม. ปัญหาอุปสรรคคือ ต้องดูแลหลานด้วย

๒. ชื่อ นางทองคำ มียิ่ง อายุ ๔๗ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา เย็บผ้าอาชีพที่ถนัดที่สุดคือเย็บผ้าวิธีการคือ ๑. ทำเนากระเป๋ ๒. กลับกระเป๋ ๓. เย็บเป๋ากางเกง ๔. เย็บริม ๕. โฟ่งเป๋ ๖. ใส่ป้ายในการทำงานนั้นใช้เวลากางเกง ๑ ตัวใช้เวลา ๕ นาที ใช้เวลาวันละ ๓ ชม. ได้วันละ ๓๖ ตัว เฉลี่ยเดือนละ ๑,๐๐๐ ตัว คิดเป็นรายได้ ๔,๐๐๐ บาท/เดือน เป็นการเย็บส่งโรงงาน

๓. ชื่อ นายเสาร์ ครองสัตย์ อายุ ๘๐ ปี ปัจจุบันทำอาชีพทำนา อาชีพที่ถนัดที่สุดคือจักรสาน (สุม่ ลอบ แห) วิธีการคือใช้ไม้ตอกไม้ไผ่ทำสุม่ใช้ไม้ตอกไม้ไผ่ในการทำงานนั้นใช้เวลา ๓ วันต่อหลังในการทำสุม่ ทำ๑เดือนได้๑๕หลังหลังละ๑๓๐บาท

๔. ชื่อ นางบัวลอย สกุล อธิพร เพศ หญิง อายุ ๕๕ ปี ปัจจุบันทำอาชีพหลักคือ ทำนาอาชีพเสริม คือ ทอผ้าอาชีพที่ถนัดที่สุดคือ ทอผ้าวิธีการคือ

๑. ชื่อไหมในตลาด

๒. มาใส่กวักรับ
๓. ซื้อมีดกระตุก
๔. พิมพ์ ต้องไปสั่งหัวม้วนจากตลาด
๕. มีดเป็นลายหมี่
๖. ย้อมสีหมี่
๗. เอามากวักรใส่ในหลอด
๘. ทอเป็นผืน

ในการทำงานนั้นใช้เวลาวันละ๑ผืนหรือ๒-๓วันต่อ๑ผืน ๑ เดือน ประมาณ๑๐ ผืน ซื่อตามตลาดผืนละ ๑ ,๘๐๐บาท ต้นทุนคือ ๕๐ ผืน ใช้สีย้อม๑กิโลกรัม ๒ ชอง ๑๐บาท เคลือบเงา ๕ บาท ๑ กล่อง๑๐ชองลูกค้าคือคนในหมู่บ้าน บ้านหนองอีย้อมมีปัญหาคือซื้อไหมผิดแล้วไหมฟู ไหมขาด

สรุป

๑ ด้านการเกษตร เด็กเยาวชนที่สนใจอาชีพเกษตรคือปลูกผัก เลี้ยงปลาและการทำเกษตรอื่นๆ สามารถเชื่อมโยงกับทุนอาชีพได้ ตั้งแต่กระบวนการผลิตและกระบวนการตลาด หรือสามารถนำผลผลิตที่เกษตรปลูก นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อจำหน่ายได้

๒.ด้านช่าง มีทุนอาชีพในตำบลด้านช่างที่มีความรู้และสามารถถ่ายทอดได้หรือสร้างแรงบันดาลใจได้ เช่นช่างซ่อมเครื่องยนต์ ที่เด็กเยาวชนชอบและต้องการเลือกเป็นอาชีพ ช่างตัดผมที่มีเยาวชน ๒ คน ที่เลือกเป็นอาชีพสามารถเรียนรู้ ผัก และสอบถามสร้างความเข้าใจ แรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองสู่อาชีพดังกล่าวได้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกเพื่อให้ชำนาญพอสมควร จึงจะมีความมั่นใจ

๓. **ด้านค้าขาย** ด้านการค้าขายในชุมชนส่วนใหญ่คือขายของชำและการขายอาหารต่างๆ เช่นก๋วยเตี๋ยว ซึ่งเป็นแบบง่ายๆไม่ซับซ้อน การจัดทำบัญชีง่ายๆ จัดบันทึกรายรับรายจ่ายและคงเหลือ ซึ่งเป็นอาชีพที่น่าสนใจ

๔.ด้านอาชีพเสริมอื่นๆ การทอผ้า การเย็บผ้าเหมาะสำหรับเยาวชนที่จะประกอบอาชีพเสริมรองจากอาชีพหลักหลัก แต่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ จึงจะสามารถทำได้ และหากจะนำผลิตภัณฑ์มาพัฒนาบรรจุภัณฑ์และจำหน่ายก็เป็นอีกช่องทางหนึ่ง เนื่องจากเยาวชนเก่งในเรื่องการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นโทรศัพท์ คอมพิวเตอร์

๓.๔ ทุนกลุ่มองค์กรในชุมชน

ตารางที่ ๑๐ แสดงกลุ่มในชุมชน

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
๑.กลุ่มสตรีแม่บ้าน-ทอผ้าไหม	รวมกลุ่มทอผ้า พัฒนาลายผ้าไหม เช่น ลายมะเขือ ลายต้นสน ลายไฮโซเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าไหม และมีการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม
๒.ธนาคารโคกระบือ	ได้รับการจัดสรรพันธุ์โค-กระบือ จากกรมปศุสัตว์ จำนวน ๑ คู่ เพื่อให้คนในชุมชนจับฉลากเพื่อนำโค กระบือไปเลี้ยง โดยผู้ที่ได้รับของกลุ่มไปเลี้ยงจะต้องคืนลูกโค-กระบือ ตัวแรก

ชื่อกลุ่ม/องค์กร	บทบาท ความเชี่ยวชาญ กิจกรรมเด่น งานเด่นหรือเรื่องเด่น
	ให้กับกลุ่มเพื่อให้สมาชิกรายอื่นได้นำไปเลี้ยงต่อไป
๓.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือกันทางการทำการเกษตรของสมาชิก มีการออมทุกเดือนเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการทำอาชีพของสมาชิก
๔.หมู่บ้านเลี้ยงโค กระบือ	เป็นการเลี้ยง โค กระบือเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ นำมูล โค กระบือ มาใช้เป็นปุ๋ยในการทำนาและปลูกพืช ลดรายจ่ายในการใช้ปุ๋ยเคมี
๕.กลุ่มเกษตรอินทรีย์	การใช้ถั่วพรางและพืชตระกูลถั่วอื่นๆในการบำรุงดินเพื่อการเกษตรอินทรีย์
๖.กลุ่มสตรีแม่บ้าน	เป็นจิตอาสาในการช่วยเหลือจัดการกิจกรรมในชุมชน ให้สวัสดิการดูแลช่วยเหลือดูแลผู้ต้องการความช่วยเหลือในชุมชน เลี้ยงไหม ทอผ้าไหม
๗.กองทุนหมู่บ้าน	เป็นแหล่งทุนที่สมาชิกกู้ยืมสำหรับการประกอบอาชีพในชุมชน
๘.กลุ่มสตรีทอผ้าไหมมัดหมี่	การรวมกลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน

จากกลุ่มองค์กรที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพเยาวชนดังนี้

๑.องค์ความรู้การประกอบอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจเกษตรกร และกลุ่มเกษตรอินทรีย์ สามารถให้ความรู้ส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ในเรื่องการทำการเกษตรได้ กลุ่มทอผ้าและกลุ่มแม่บ้านสามารถถ่ายทอดเรื่องการทำอาชีพเสริมการทอผ้า

๒.ทุนในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาตนเองในการพัฒนาความรู้ด้านอาชีพ กลุ่มที่เกี่ยวข้องคือกองทุนหมู่บ้าน ธนาคารโคกระบือ หากเด็กเยาวชนสนใจสามารถเข้าถึงแหล่งทุนดังกล่าวได้

๔.ความรู้อาชีพต่างๆ ที่น่าสนใจจากการศึกษาเรียนรู้หกรมเปิดโลกการเรียนรู้สู่อาชีพ
จังหวัดสุรินทร์ วันที่ ๒๔-๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ สวนเฉลิมพระเกียรติ จังหวัด
สุรินทร์

๔.๑ การผลิตสร้อยข้อมือหินนาโชค

เงินลงทุน

ประมาณ ๒๐๐๐ บาทขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับปริมาณ คุณภาพ ชนิด และขนาดของหินต่างๆ)

ราคาขาย

เริ่มต้นที่ ๑๐๐ บาทขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับชนิด ขนาด เกรดของหินต่างๆ วัสดุตกแต่งความยากง่าย และทำเลที่ตั้ง)

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.หินสีแบบกลมชนิดและขนาดต่างๆ ๒.ด้ายเอ็นยัดสีต่างๆ ๓.ห่วงที่หนีบด้ายเอ็นยัด

๔.สายวัด ๕.กรรไกร ๖.การร้อย

๗.ไม้จิ้มฟัน ๘.คีมปากแหลม ๙.วัสดุตกแต่งต่างๆ

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์

ตลาดนัดจตุจักร สำเพ็ง พาหุรัด เจริญกรุง ร้านขายอุปกรณ์เย็บปักถักร้อย หรือตัวแทนจำหน่าย หินสีต่างๆ

วิธีทำ

๑.นำสายวัดมาวัดข้อมือ โดยต้องวัดให้ต่ำกว่ากระดูกข้อมือ

๒.นำด้ายเอ็นยัดมาทาบไปกับสายวัด แล้วตัดเอ็นยัดตามขนาดข้อมือที่ต้องการแต่ต้องให้ยาวกว่าข้อมือ เพื่อที่จะได้มัดเอ็นยัดได้

๓.ก่อนที่จะเริ่มร้อย ให้นำหินสีและของตกแต่งที่เลือกไว้มาวางเรียงทาบไปกับสายวัด เพื่อให้ทราบจำนวนของหินและวัสดุตกแต่งว่ามีจำนวนเท่าไร และเพื่อให้เห็นรูปร่างที่ชัดเจนก่อนที่จะร้อย

๔.นำที่หนีบเอ็นด้ายยัดมาหนีบตรงปลายข้างใดข้างหนึ่ง เพื่อให้หินและวัสดุตกแต่งไม่หลุด และเป็นจุดเริ่มต้นของการร้อย

๕.เริ่มร้อยตามทีออกแบบไว้ โดยร้อยไปเรื่อยๆ จนหมด

๖.เมื่อร้อยเสร็จแล้ว มัดบมเอ็นยัดให้แน่น อาจจะมัดประมาณ ๒-๓ ครั้งก็ได้ ดึงให้แน่น

๗.เมื่อมัดบมเสร็จแล้ว ตัดสายเอ็นยัดให้ติดกับบมมากที่สุด เพราะไม่ต้องการให้บมยื่นออกมา จากนั้นเอาไม้จิ้มฟันแตะที่การแล้วนำมาติดที่บม เพื่อเพิ่มความแน่นหนาให้มากขึ้น

๘.ตกแต่งเพิ่มเติมด้วยจี้หรือวัสดุตกแต่งอื่นๆ เพื่อเพิ่มความสวยงาม

ตลาด/จำหน่าย

ตลาดนัดต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวต่าง เว็บไซต์ขายของออนไลน์ฟรี และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เช่น Facebook Line Instagram เป็นต้น

คำแนะนำ

๑.ควรหาข้อมูลเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ความเชื่อของหินสีต่างๆ ได้จากเว็บไซต์เช่น Google Youtube

๒.ควรออกแบบตกแต่งเครื่องประดับหินสีให้หลากหลายและสวยงาม

๔.๒การผลิตตุ๊กตาไม้เพื่อจำหน่าย

เงินลงทุน

ประมาณ ๓๐๐๐ บาท

ราคาขาย

ตั้งแต่ ๓๐ บาทขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับรูปแบบ และขนาด)

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.ไม้ เศษไม้ รากไม้ต่างๆ ๒.การร้อย กาวลาเท็กซ์ ๓.เลื่อยไม้

๔.เลื่อยฉลุ ๕.สว่านมือ/สว่านไฟฟ้า ๖.มีดคัตเตอร์

๗.กระดาษทรายหยาบและละเอียด ๘.อุปกรณ์ตกแต่งต่างๆ เช่น ขนนก ลวด

ตกแต่ง ห่วงตกแต่งทองเหลือง เชือกตกแต่ง เป็นต้น

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์

คลองถม ลำเพ็ง ตลาดนัดจตุจักร ร้านขายดอกไม้ หรือโรงไม้ ร้านขายอุปกรณ์เครื่องเขียน

วิธีทำ

๑. ออกแบบว่าจะทำตุ๊กตารูปแบบใดเช่นรูปสัตว์ รูปคน เป็นต้น

๒. นำไม้ เศษไม้ รากไม้ต่างๆ มาตัดและเจาะตามรูปแบบที่ได้ออกแบบไว้ ใช้กระดาษทรายขัดให้เรียบร้อย

๓. นำส่วนต่างๆ มาประกอบโดยใช้กาวร้อนเป็นตัวยึดส่วนต่างๆไว้ นำซีลี้อยละเอียดมาผสมกับกาวลาเท็กซ์ ดัดทับบริเวณรอยต่อ ทิ้งไว้ให้แห้งแล้วนำกระดาษทรายมาขัดอีกรอบ ปิดเศษฝุ่นออก

๔. ตกแต่งตามความต้องการ

ตลาด/จำหน่าย

แหล่งชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ตลาดนัดต่างๆ เว็บไซต์ขายของออนไลน์ฟรี และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆเช่น Facebook Line Instagram เป็นต้น

ข้อแนะนำ

ขายราคาที่เหมาะสม

๒. ประดิษฐ์ชิ้นงานเป็นรูปแบบต่างๆที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่นที่หนีบกระดาษ ที่หนีบเสื้อผ้า ที่เสียบปากกา เป็นต้น

๓. เวลาประดิษฐ์ให้สวมใส่ผ้าปิดจมูก ถูมือผ้า และระมัดระวังเศษไม้ต่างๆ

๔.๓ การปลูกตะไคร้

เงินลงทุน

ตะไคร้ราคาประมาณ ๑๐ บาท/กิโลกรัม

รายได้

๑๕,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท/ไร่

วัสดุ/อุปกรณ์

อุปกรณ์ทางการเกษตร มูลี่

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์

ตลาด ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ทางการเกษตร

วิธีดำเนินการ

๑. การเตรียมดิน ตะไคร้ชอบดินร่วนซุย ให้ไถพลิกดินและพรวนดินลึกประมาณ ๐.๕ เมตร แล้วทำหลุม แต่ละหลุมห่างกันประมาณ ๐.๕ เมตร

๒. ลงต้นพันธุ์หลุมละ ๓ ต้น กลบดินพอมิดรากตะไคร้สัก ๑๐ เซนติเมตร

๓. ปลูกใหม่ให้รดน้ำทุกวัน แต่ระวังอย่าให้น้ำเข้าไส้ตะไคร้ เวลารดให้รดที่โคนต้นตะไคร้เท่านั้น มิฉะนั้นต้นตะไคร้จะเน่า ห้ามใช้สริงเกอร์เป็นอันขาด ให้น้ำที่โคนกเท่านั้น

๔. ในช่วง ๓ วันแรก ที่ปลูกให้พรางแสงแดดให้ตะไคร้ด้วยมูลี่ จากนั้นก็เอาออก เพราะตะไคร้ปรับตัวได้แล้วและธรรมชาติของตะไคร้ชอบแดดเจริญเติบโตได้เพราะแสง

๕. เมื่อผ่านไป ๑ เดือน ตะไคร้จะเริ่มตั้งกอ ให้สังเกตที่ต้น ถ้าต้นเจริญเติบโตดี (ลำต้นที่ใช้ได้สามารถตัดไปขายได้เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑.๕-๒ เซนติเมตร) ตัดตะไคร้ให้ติดก แต่อย่าให้สะเทือนรากที่อยู่ใต้ดิน เพราะตะไคร้สามารถแตกขึ้นมามาตั้งกอได้อีก หลังตัดไม่ต้องหาพันธุ์มาปลูกใหม่

๖. เมื่อตัดควرتัดให้หมดกอ เพื่อดันตะไคร้ที่แตกใหม่จะเติบโตได้เต็มที่
๗. หลังจากตัดต้นตะไคร้แล้วตะไคร้จะตั้งกอใหม่ภายในเวลา ๑-๒ เดือน เมื่อตะไคร้โตเต็มที่แล้วก็สามารถตัดได้อีกเรื่อยไปจนกว่าต้นจะโทรมหรือตะไคร้ไม่แตกขึ้นมาอีก

วิธีการตกแต่ง

ตะไคร้เมื่อตัดมาแล้วใบจะยาวและมีก้านสีน้ำตาลแห้งๆ ตัดมาด้วยให้ตัดก้านใบที่แห้งออกให้หมด รวมถึงให้ตัดก้านใบที่อ่อนออกมาด้วยให้เหลือแต่ต้นกลมๆ ใบก็ตัดออกครึ่งหนึ่ง ถ้าตัดแล้วยังไม่ขายสามารถแช่น้ำไว้ได้ โดยตั้งต้นตะไคร้ให้ตรงในภาชนะทรงกระบอก ใส่ น้ำพอท่วมก้นตะไคร้ ตะไคร้จะอยู่ได้ประมาณ ๑-๒ วัน แล้วจึงจะแตกราก ถ้าแตกรากแล้วขายไม่ได้ เก็บไว้ทำพันธุ์ขยายปลูกต่อไป

ตลาด/แหล่งจำหน่าย

ตลาดสดทั่วไป หรือขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง

ข้อแนะนำ

๑. ถ้าเป็นโรคใบแดง เพราะเกิดจากเชื้อราให้หายามาฉีด อย่าล่อยให้ลูกหลาน เดี่ยวจะติดกออื่น ตะไคร้ไม่ต้องใส่ปุ๋ยก็ได้ถ้าดินดี แต่ถ้าต้องการใส่ให้ใส่ปุ๋ยสูตรใบที่โคนต้น ไม่ต้องติดโคนมากนัก หว่านบนดินทิ้งระยะสัก ๕ นิ้วรอบก้นต้น ให้ปุ๋ยเดือนละ ๑ ครั้ง ก็เพียงพอแล้ว

๒. ตะไคร้พันธุ์ที่ตลาดนิยมรับซื้อเป็นตะไคร้ขาว ตะไคร้ขาวเป็นตะไคร้ที่ใช้ทำอาหาร และเครื่องแกง ส่วนตะไคร้หอม ส่วนแบ่งทางการตลาดจะน้อยกว่า แต่ก็ยังขายได้ ตะไคร้หอมนำไปทำสเปรย์ไล่ยุง ส่วนตะไคร้แดงไม่ค่อยมีคนมารับซื้อมากนัก จึงไม่นิยมปลูก

๔.๕ บริการจัดตกแต่งสถานที่ / รับจัดงานอีเวนต์

เงินลงทุน

ประมาณ ๕๐๐๐๐-๑๐๐๐๐๐ บาท (ค่าวัสดุอุปกรณ์ตกแต่ง ค่าลูกจ้าง ค่าสถานที่ ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม เป็นต้น)

รายได้

ตัวอย่างเช่น ตกแต่งสนามหญ้าสำหรับงานปาร์ตี้ ๓๐๐๐๐-๕๐๐๐๐ บาท (รายรับจะได้รับเป็นก้อนต่อ ๑ งาน)

วัสดุ/อุปกรณ์

เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องเสียง ระบบไฟ และอุปกรณ์ตกแต่งสถานที่ ปัจจุบันหาเช่าได้ทั้งหมด ค่อยเป็นค่อยไป ไม่จำเป็นต้องซื้อมาลงทุนไว้ก่อน เนื่องจากรายละเอียดของแต่ละงานไม่เหมือนกัน

วิธีทำ

๑. ประชาสัมพันธ์รับจัดงานอีเวนต์ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ แผ่นพับ ใบปลิว วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ออกบูธ เป็นต้น

๒. ติดต่อประสานงานกับลูกค้า สอบถามรายละเอียดความต้องการจากลูกค้าให้ครบถ้วน เช่น รูปแบบงาน สถานที่ กลุ่มเป้าหมาย วัสดุตกแต่ง อาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

๓. เมื่อสอบถามรายละเอียดความต้องการครบถ้วนแล้ว นำไปวางแผนร่างรูปแบบการจัดงานต่างๆ เสนอผลงานให้ลูกค้าพิจารณา

๔. เมื่อลูกค้าพิจารณาตกลงเรียบร้อยแล้ว ต้องบริหารจัดการให้เป็นไปตามรูปแบบงานที่วางไว้ เช่น ติดต่อประสานงานสถานที่ต่างๆ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ แบ่งภาระหน้าที่ต่างๆ เป็นต้น

๕.ลงมือทำตามรูปแบบงานที่วางไว้ และดูแลการจัดงานต่างๆ จนจบงาน หลังจากนั้น จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย

กลุ่มลูกค้า

(ธุรกิจอีเว้นท์ขนาดใหญ่) ผู้ประกอบการไทย บริษัทข้ามชาติ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรระหว่างประเทศ(ธุรกิจอีเว้นท์ขนาดกลางและเล็ก) ผู้ประกอบการ ประชาชน

ข้อเสนอแนะ

๑.การตั้งบริษัททุนจดทะเบียนควรเริ่มไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านบาท (สามารถจ่ายก่อนได้ ๒๕%) เนื่องจากบริษัทที่จ้างเราทำงานโดยมากจะดูที่ทุนจดทะเบียนยิ่งมากยิ่งน่าเชื่อถือ

๒.ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบศิลป์ เช่น ทฤษฎีการจัด องค์ประกอบ มิติการจัดวาง เส้นกับรูปว่าง

๓.ควรมีความคิดสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบสูง มีเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดงานอีเว้นท์

๔.การเข้าสู่ AEC ในปี ๒๕๕๘ จะผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม หรือกลุ่ม CLMV มีการขยายตัวยิ่งขึ้นส่งผลให้มีความต้องการการจัดงานอีเว้นท์ขนาดใหญ่ ประกอบกับภาครัฐ และเอกชนของกลุ่มประเทศ CLMV นิยมใช้บริการผู้ประกอบการอีเว้นท์ของไทยในการจัดงานขนาดใหญ่อยู่แล้ว จึงเป็นโอกาสสำหรับผู้ประกอบการรับจัดงานอีเว้นท์ของไทยเข้าไปให้บริการจัดงานอีเว้นท์ในกลุ่ม CLMV มากยิ่งขึ้น รวมถึงยังมีโอกาสสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับผู้ประกอบการของประเทศกลุ่ม CLMV มากยิ่งขึ้นด้วย

๔.๕ ขายเต้าหู้ทอด-เผือกทอด

เงินลงทุน

ประมาณ ๖,๐๐๐ บาท (รถเข็น ๓,๐๐๐ บาท เตาร้อนถึงแก๊ส ๒,๐๐๐ บาท)

รายได้

ประมาณ ๔๐๐-๕๐๐ บาท/วัน

วัสดุ/อุปกรณ์

รถเข็น เตาร้อนถึงแก๊ส กระทะ ตะหลิว หม้อ ทัพพีกล ตะแกรง มีด เขียง ภาชนะใส่ถั่วลิสงปั่น และพริก ถูพลาสติก ไม้จิ้ม

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

ร้านค้าทั่วไป ย่านเวียงนครเขมร ห้างสรรพสินค้า

ส่วนผสมเต้าหู้ทอด

๑.เต้าหู้ขาวชนิดแผ่น ๔ แผ่น

๒.น้ำมันพืช ๔ ถ้วยตวง

วิธีทำ

๑.ตัดเต้าหู้แบ่งเป็นสามชิ้นตามยาว

๒.ตั้งกระทะใส่น้ำมัน พอร้อนนำเต้าหู้ลงทอดให้เหลืองตักขึ้นให้สะเด็ดน้ำมัน

๓.หันเป็นชิ้นเล็กพอดำ ใส่ถุงให้ลูกค้า

ส่วนผสมเผือกทอด

- ๑.เผือก ๕๐๐ กรัม
- ๒.หัวกะทิ ๑ ถ้วยตวง
- ๓.แป้งข้าวเจ้า ๑ ถ้วยตวง
- ๔.น้ำตาลทราย ๑ ช้อนโต๊ะ
- ๕.พริกไทยป่น ๑ ช้อนชา
- ๖.เกลือป่น ๒ ช้อนชา
- ๗.แป้งสาลี ๑ ถ้วยตวง
- ๘.น้ำมันพืช

วิธีทำ

- ๑.ปอกเปลือกเผือก หั่นให้เป็นเส้นยาวๆเล็กๆ
- ๒.ผสมแป้งสาลี แป้งข้าวเจ้าและหัวกะทิเข้าด้วยกันนวดให้แป้งข้นพอชุบเผือกติด ใส่เกลือป่น พริกไทย และน้ำตาลทราย คนให้เข้ากัน แล้วใส่เผือกลงไปผสม คนให้ทั่วอีกครั้ง
- ๓.ตั้งกระทะใส่น้ำมันพืช พอร้อน ใช้ทัพพีหรือช้อนตักเผือกที่ชุบแป้งใส่กระทะทอดให้มีขนาดเท่าๆกัน ทอดให้เหลือง ตักขึ้นให้สะเด็ดน้ำมัน
- ๔.หั่นเป็นชิ้นเล็กพอคำใส่ถุงให้ลูกค้า

ส่วนผสมน้ำจิ้ม

- ๑.น้ำตาลทราย½ ถ้วยตวง
- ๒.น้ำส้มสายชู ½ ถ้วยตวง
- ๓.เกลือป่น ๑ ช้อนชา
๔. พริกขี้หนู ๑๐ เม็ด
- ๕.ถั่วลิสงคั่วป่นหยาบๆ ๓ ช้อนโต๊ะ

วิธีทำ

- ๑.ผสมน้ำตาลทราย น้ำส้มสายชู และเกลือป่นลงในหม้อตั้งไฟอ่อนๆ เคี่ยวพอเหนียว
- ๒.สับหรือตำพริกขี้หนูพอแหลกใส่ภาชนะไว้ ถั่วลิสงคั่วแยกใส่ภาชนะไว้
- ๓.ตักน้ำจิ้มใส่ถุงให้ลูกค้า และตักพริก ถั่วลิสงคั่วป่นผสมลงไป

ตลาด/แหล่งจำหน่าย

ตลาดทั่วไป แหล่งชุมชน

ข้อแนะนำ

- ๑.การทอดเต้าหู้-เผือก ให้เหลืองกรอบ ควรใช้ไฟอ่อน โดยปล่อยให้ให้น้ำมันร้อนจัดก่อนนำลงทอด แล้วหรีไฟ
- ๒.เพื่อเพิ่มความน่ารับประทาน ควรหั่นผักชี โรยหน้าน้ำจิ้มด้วย

๔.๖ช่างซ่อมรองเท้า

เงินลงทุน

ครั้งแรกประมาณ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าเครื่องมือ เช่น มอเตอร์ขัด หินเจียร เหล็ก ๓ ขา ตู้โชว์ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือเป็นวัสดุหมุนเวียน
รายได้

ขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการซ่อม เวลาที่ใช้และคุณภาพของวัสดุ แบ่งเป็นค่าวัสดุ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ค่าแรง ๔๐ เปอร์เซ็นต์

เครื่องมือ

- ๑.มอเตอร์ขัด
- ๒.หินเจียร
- ๓.เหล็กสามขา
- ๔.มิดเจียนเครื่องหนัง
- ๕.คัตเตอร์
- ๖.คีม
- ๗.เข็มขोหรือเข็มชัก
- ๘.เข็มสอย
- ๙.ตะไบ
- ๑๐.หินรองเจียร(ขนาด๘x๘นิ้ว)
- ๑๑.กรรไกรตัดหนัง
- ๑๒.ค้อน (หัวค้อนจะเป็นแป้นกลม หางยาว ปลายหางแบน)
- ๑๓.คีมถอนตะปู หรือคีมปากนกแก้ว
- ๑๔.ไขควงปลายแหลม
- ๑๕.เหล็กเจาะ หรือชุดตุ้ดตุ้ ใช้เจาะเครื่องหนัง
- ๑๖.เหล็กตอกเส้นรองเท้า

วัสดุ/อุปกรณ์

- ๑.แปรงทากาว
- ๒.แปรงขัดรองเท้า
- ๓.กาวยางน้ำหรือกาวเหลือง
- ๔.ยาเคลือบรองเท้า
- ๕.ด้ายเย็บรองเท้า
- ๖.เส้นรองเท้า
- ๗.พื้นรองเท้า
- ๘.พื้นยางเป็นแผ่นๆ
- ๙.พื้นยางสำเร็จรูป สำหรับรองเท้าสตรี
- ๑๐.พื้นโฟม
- ๑๑.พื้นยางตัดเป็นคู่
- ๑๒.หนังแก้ว (หนังที่มีเคมีเคลือบพลาสติก)
- ๑๓.หนังฟอก(หนังน่ม)
- ๑๔.หนังทำพื้น (หนังวัว)
- ๑๕.หนังหมู (ทำซับใน)
- ๑๖.พื้นซับในชนิดบาง
- ๑๗.พื้นซับใน(ชนิดหนา)

๑๘.เหล็กกรองรองเท้า

๑๙.ตะปู(ทั้งหัวเล็กขนาดสั้นและยาว ขนาด ๑ นิ้ว)

๒๐.กระดาษทรายทั้งแบบละเอียดและแบบหยาบ

๒๑.โลหะติดส้นกันสึก(แบบพลาสติกและแบบเหล็ก)

๒๒.ส้นรองเท้าแบบพลาสติก ทั้งบุรุษและสตรี

แหล่งจำหน่ายอุปกรณ์

๑.บริเวณถนนเสือป่า ข้างโรงพยาบาลกลางมีร้านค้าจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์เครื่องหนังทุก

ชนิด

๒.บริเวณวงเวียนใหญ่ ย่านเจริญรัก และซอยสารภี ๓มีร้านค้าขายวัสดุ อุปกรณ์เครื่องหนัง

ทุกชนิด

๓.บริเวณคลองเตย ถนนพระราม ๔ ใกล้ตลาดคลองเตยมีร้านวัสดุอุปกรณ์

๔.ย่านพระประแดง มีทั้งร้านค้าขายวัสดุอุปกรณ์ และโรงงานผลิต อาทิพื้นรองเท้า ส้น

รองเท้า ตะปู

๕.คลองถม มีจำหน่าย ค้อน ส้นรองเท้า ยาง ตะปู คีม

วิธีดำเนินการ

๑.หาทำเลที่เหมาะสมในย่านชุมชน ป้ายรถประจำทางที่มีคนใช้บริการมากๆ ใกล้สถานที่

ราชการ บริษัท ฯลฯ

๒.ศึกษาหาความรู้วิธีทำจากร้านอื่นๆหรือร้านเครื่องหนัง เพื่อให้เกิดความชำนาญ

๓.จัดทำป้ายชื่อซ่อมรองเท้า และแขวนให้เห็นเด่นชัด

๔.เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมตลอดเวลา เพราะลูกค้าต้องการความรวดเร็ว หรือบางครั้ง

อาจรอรับ

๕.จัดเก้าอี้สำหรับให้ลูกค้านั่งรอ

๖.ควรทำอย่างละเอียดประณีต และเรียบร้อย

สถานที่ฝึกอบรม

๑.ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

๒.ศูนย์อาชีพและธุรกิจจิมติชน โทร ๐๘๒-๙๙๓-๙๐๙๗

แหล่งข้อมูล

เส้นทางเศรษฐกิจจิมติชน

ข้อเสนอแนะ

๑.เมื่อซ่อมรองเท้าเสร็จ ควรให้บริการขัดรองเท้าให้ลูกค้าด้วย

๒. เมื่อเริ่มเปิดร้านใหม่ๆ อาจยังไม่ต้องโฆษณาหรือติด หินเจียร และตู้โชว์ใส่รองเท้าก็ได้ ซึ่ง

จะลดเงินทุนไปได้มาก

๔.๗ การปลูกข้าวเขียว

เงินลงทุน ประมาณ ๒,๕๐๐ บาท/ไร่ (ไม่รวมค่าที่ดิน)

วัสดุอุปกรณ์ เมล็ดพันธุ์ จอบ คราด ปุ๋ย สารเคมี เครื่องฉีดพ่นสารเคมี มอเตอร์สูบน้ำ สายยาง

แหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ ศูนย์ขยายพันธุ์พืชต่างๆของกรมส่งเสริมการเกษตร

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ ร้านขายเกี่ยวกับอุปกรณ์การเกษตรทั่วไป สวนจตุจักร

วัสดุอุปกรณ์

๑. ถั่วเขียวปลูกได้ในดินแทบทุกชนิด โดยเฉพาะดินร่วนปนทราย ซึ่งระบายน้ำได้ดี เมื่อมีพื้นที่เพาะปลูกแล้วให้ไถพรวนดิน หากดินเป็นกรด ควรใส่ปูนขาวประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อปรับสภาพดิน โดยหว่านพร้อมกับการไถพรวนดิน

๒. เมื่อเตรียมดินเสร็จแล้ว ควรหว่านปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือสูตร ๑๒-๒๔-๑๒ ในอัตรา ๑๐-๒๐ กิโลกรัม/ไร่

๓. จากนั้นนำเมล็ดพันธุ์ลงปลูก ซึ่งทำได้ ๒ วิธี คือ ๓.๑ หว่าน เป็นวิธีที่เกษตรกรนิยมปลูก โดยหว่านเมล็ดพันธุ์ ให้สม่ำเสมอ ทั่วพื้นที่ปลูก ในอัตรา ๕-๗ กิโลกรัมต่อไร่ ๓.๒ ปลูกเป็นแถว ทำร่องแถวแต่ละแถวห่างกัน ๕๐ เซนติเมตร โรยเมล็ดในร่องแถวห่างกันเมล็ดละ ๕-๖ เซนติเมตร ใช้เมล็ดพันธุ์ ๔-๕ กิโลกรัม/ไร่

การให้น้ำ เริ่มให้ครั้งแรกหลังลงเมล็ดพันธุ์ โดยให้บ่อชุ่ม หลังจากนั้น เว้นระยะไปให้หลังเมล็ดพันธุ์งอกอีก ประมาณ ๕ ครั้ง ทุกๆ ๑๐ วันถัดไป

การกำจัดวัชพืช หากให้พื้นที่ปลูกน้อย ก็อาจถอนทั้งต้นมือ หรือใช้จอบดายออก หากใช้พื้นที่ปลูกมากควรฉีดพ่นสารเคมีโดยฉีดป้องกันตั้งแต่วันที่ปลูก และฉีดหลังเมล็ดพันธุ์งอกในอัตราต่ำสุดตามที่ระบุข้างขวด

ถั่วเขียวจะแก่และเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุประมาณ ๖๐-๗๐ วัน สังเกตจากฝักจะเปลี่ยนเป็นสีดำ น้ำตาล หรือ สีฟางข้าวขึ้นอยู่กับพันธุ์ เมื่อฝักแก่ประมาณ ๘๐ % ก็เก็บเกี่ยวได้ โดยใช้มือเด็ดฝัก หรือใช้เคียวเกี่ยวทั้งต้น จากนั้นนำมาผึ่งแดด โดยการใช้การพาดทั้งพ่อน ทูบด้วยไม้ ใ้รถทับหรือสัตว์เหยียบย่ำ เป็นต้น เมื่อได้เมล็ดแล้วนำไปตากแดดให้แห้งสนิท แล้วนำเข้าที่ร่ม รอให้เมล็ดเย็นตัวลง จึงบรรจุกระสอบนำไปจำหน่ายต่อไป หากต้องการเก็บเป็นเมล็ดพันธุ์ ให้คัดขนาดและทำความสะอาด เอาสิ่งเจือปนออกให้หมด บรรจุภาชนะที่ปิดมิดชิด นำไปเก็บในที่ร่ม สะอาดและแห้ง อากาศถ่ายเทได้ดี

ตลาด/แหล่งจำหน่าย ตลาดทั่วไป ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง โรงงานแปรรูป

ข้อแนะนำ

๑. พันธุ์ถั่วเขียวแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๑.๑ ถั่วเขียวผิวมัน ได้แก่ พันธุ์ อุทอง ๑ กำแพงแสน ชัยนาถ ๖๐ มอ.๑ เป็นต้น

๑.๒ ถั่วเขียวผิวดำ ได้แก่ พันธุ์ อุทองสอง ๒ พิษณุโลก ๒ ซึ่งตลาดรับซื้อจำกัดกว่าถั่วเขียวผิวมัน

๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตของถั่วเขียว ก่อนปลูกควรคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อไรโซเบียม ในอัตราเมล็ดพันธุ์ ๕-๗ กิโลกรัม/เชื้อไรโซเบียม ๒๐๐ กรัม โดยเคล้าเมล็ดถั่วเขียวด้วยน้ำหรือแบ่งเปียกให้ทั่ว เทเชื้อไรโซเบียม ลงคลุกกับเมล็ดพันธุ์ ให้ทั่วถึง แล้วนำไปปลูกทันที

๓. หากมีเงินลงทุนมาก และใช้พื้นที่ปลูกมาก การนวดถั่วเขียวควรใช้เครื่องนวดราคาประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อความสะดวก

๔.๘ การผลิตเครื่องต้มสมุนไพรเพื่อจำหน่าย

เงินลงทุน ประมาณ ๑,๐๐๐ บาท ขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบและอุปกรณ์)

ราคาขาย ขวดละ ๑๐ บาท

วัสดุ/อุปกรณ์ เต้าแก๊สพร้อมถัง หม้อสแตนเลสมีหูขนาด ๓๒ ซม. กระจวยสแตนเลส ท้าพี กระชอนสแตนเลส กรวยพลาสติก ผ้าขาวบาง ขวดพลาสติกใส ขนาด ๒๒๐ มล.

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์ ร้านขายอุปกรณ์ครัวต่างๆ ห้างสรรพสินค้า

น้ำแก๊กฮวย

วัตถุดิบ

๑.ดอกเก๊กฮวย ๒.ลำไยแห้ง ๓.ดอกกระเจี๊ยบสด ๔.มะขามเปียกไร้เมล็ด ๕.น้ำตาลทรายขาว ๖.เกลือป่น ๗.น้ำสะอาด

ส่วนผสม ๑.ดอกเก๊กฮวย ๒๐๐ กรัม ๒.น้ำตาลทรายขาว ๑ กิโลกรัม น้ำสะอาด ๗.๕ ลิตร

วิธีทำ ๑.นำน้ำสะอาดเทใส่หม้อต้ม ตั้งไฟให้เดือด

๒.ใส่ดอกเก๊กฮวยแห้งลงไป ใช้กระจวยเกลี่ยดอกเก๊กฮวยให้ทั่ว และกดดอกเก๊กฮวยให้จม

๓.เติมน้ำตาลทรายขาวลงไปคนให้ละลาย รอให้เดือดแล้วตักดอกเก๊กฮวยออก

๔.ลดระดับความร้อนโดยใช้ไฟปานกลาง เคี่ยวต่อประมาณ ๓๐ นาที แล้วยกลง รอให้เย็น

๕.นำน้ำแก๊กฮวยมากรองด้วยผ้าขาวบาง เพื่อนำกากออกจากน้ำ

๖.บรรจุใส่ขวด แล้วแช่ตู้เย็นพร้อมขาย

หมายเหตุ สูตรนี้จะได้น้ำแก๊กฮวย ประมาณ ๓๐ ขวด

น้ำลำไย

แหล่งจำหน่ายวัตถุดิบ ตลาดทั่วไป ตลาดไทย ตลาดกิมหยง ย่านเยาวราช หรือแหล่งผลิตวัตถุดิบโดยตรง

ส่วนผสม ลำไยแห้ง ๒๐๐ กรัม น้ำตาลทรายขาว ๑ กิโลกรัม น้ำสะอาด ๗.๕ ลิตร

วิธีทำ

๑.เทน้ำสะอาดใส่หม้อต้ม ตั้งไฟให้เดือด

๒.ใส่ลำไยแห้งลงไป ใช้กระจวยเกลี่ยลำไยให้ทั่ว

๓.เติมน้ำตาลทรายขาวลงไปคนให้ละลาย รอให้เดือด

๔.ลดระดับความร้อนโดยใช้ไฟปานกลาง เคี่ยวต่อประมาณ ๓๐ นาที แล้วยกลงรอให้เย็น

๕.ตักเนื้อลำไย บรรจุใส่ขวดก่อน ประมาณ ๕ ชิ้น (ขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อลำไย)เสร็จ แล้วเติมน้ำลำไยลงไป นำไปแช่ตู้เย็นพร้อมขาย

หมายเหตุ สูตรนี้จะได้น้ำลำไย ประมาณ ๓๐ ขวด ระหว่างทำควรตักฟองออก

น้ำมะขาม

ส่วนผสม

๑.มะขามเปียกไร้เมล็ด ๒๐๐ กรัม

๒.น้ำตาลทรายขาว ๑.๒๕ กิโลกรัม

๓.เกลือ ๒ ช้อนชา

๔. น้ำสะอาด ๗.๕ ลิตร

วิธีทำ

๑. นำมะขามเปียกไร้เมล็ดใส่หม้อต้ม เติมน้ำสะอาดลงไปพอประมาณแล้วบีบเนื้อมะขามเปียก
 ๒. เติมน้ำสะอาดลงไปให้หมดตามปริมาณ ตั้งไฟให้เดือด คนเนื้อมะขามเปียกหลุดออกจากกัน
 ๓. เติมน้ำตาลทรายขาวและเกลือป่นลงไปคนให้ละลายรอให้เดือด
 ๔. ลดระดับความร้อนโดยใช้ไฟปานกลาง เคี่ยวต่อประมาณ ๑ ชั่วโมง แล้วยกลง รอให้เย็น
 ๕. ตักเนื้อมะขามเปียกบรรจุใส่ขวดก่อน ประมาณ ๒ ขิ้น (ขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อมะขามเปียก)
- เสร็จแล้วเติมน้ำมะขามลงไป นำไปแช่ตู้เย็นพร้อมขาย

น้ำกระเจี๊ยบแดง

ส่วนผสม ๑. ดอกกระเจี๊ยบสด ๑ กิโลกรัม ๒. น้ำตาลทรายขาว ๑ กิโลกรัม ๓. เกลือป่น ๑ ช้อนชา ๔. น้ำสะอาด ๗.๕ ลิตร

วิธีทำ

๑. ล้างดอกกระเจี๊ยบสดให้สะอาด
๒. นำน้ำสะอาดเทใส่หม้อต้ม ตั้งไฟให้เดือด
๓. ใส่กระเจี๊ยบสดลงไป ใช้กระบวยกดดอกกระเจี๊ยบสดให้จมน้ำ
๔. เติมน้ำตาลทรายขาวและเกลือป่นลงไปคนให้ละลาย รอให้เดือด แล้วตัดดอกกระเจี๊ยบออก
๕. ลดระดับความร้อนโดยใช้ไฟปานกลาง เคี่ยวต่อประมาณ ๓๐ นาที แล้วยกลง รอให้เย็น
๖. นำน้ำกระเจี๊ยบมากรองด้วยผ้าขาวบาง เพื่อนำกากออกจากน้ำ
๗. บรรจุใส่ขวด แล้วแช่ตู้เย็นพร้อมขาย

หมายเหตุ สูตรนี้จะได้น้ำกระเจี๊ยบแดง ประมาณ ๓๐ ขวด ระหว่างทำควรตักฟองออก
ตลาดจำหน่าย แหล่งชุมชน ตลาด ร้านค้า

ข้อเสนอแนะ

๑. สูตรและส่วนผสมต่างๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
๒. วัตถุดิบวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต้องมีคุณภาพ สะอาดและถูกหลักอนามัย
๓. ควรใส่เสื้อผ้าที่สะอาด ผ่ากันเปื้อน เก็บผมให้เรียบร้อย และควรใส่อุปกรณ์ป้องกันความร้อน เช่นถุงมือกันความร้อน เป็นต้น
๔. ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์ของน้ำสมันไพรต่างๆ ติดบรรจุภัณฑ์ให้เรียบร้อย

๔.๙ บริการรถตู้รับจ้าง

เงินลงทุน รถตู้ใหม่ ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป

รถตู้มือสอง ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท (ขึ้นอยู่กับยี่ห้อ รุ่น ปีที่ผลิต สภาพรถ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง)

รายได้ คิดเป็นวันละ วันละประมาณ ๑,๘๐๐ บาท ส่วนค่าเชื้อเพลิงผู้ใช้บริการรับผิดชอบหรือตามที่ตกลงกันได้

แหล่งจำหน่ายรถตู้ โชว์รูมรถ หรือตัวแทนจำหน่ายรถยนต์มือสอง

วิธีทำ

๑. เตรียมเอกสารและทดสอบขอรับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์
๒. ซื้อรถตู้มือหนึ่ง หรือมือสอง

๓.ศึกษาเส้นทางต่างๆ ทั่วประเทศ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ แหล่งช้อปปิ้งต่างๆ ร้านอาหารต่างๆ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจากอินเทอร์เน็ต หรือผู้ที่เคยไปสถานที่นั้นๆ

๔.ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้รถยนต์ กฎระเบียบการจราจรและมารยาทขับรถยนต์

๕.ประชาสัมพันธ์การให้บริการรถตู้รับจ้าง ผ่านช่องทางต่างๆ เช่นป้ายไวนิล แผ่นพับ ใบปลิว วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น อินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Line Instagram เป็นต้น

๖.ตรวจเช็คสภาพรถยนต์ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

สถานที่ให้บริการ แหล่งชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว

สถานที่ฝึกอบรม โรงเรียนการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก www.dlt.go.th หรือ โทร ๐-๒๒๗๑-๘๖๒๔-๖ โรงเรียนสอนขับรถที่ได้หนังสือรับรอง จากกรมการขนส่งทางบก

ข้อเสนอแนะ

๑.ควรหมั่นศึกษาหาความรู้ในด้านเครื่องยนต์ระบบต่างๆ ในรถยนต์ เพื่อจะได้นำมาใช้หากประสบปัญหาเครื่องยนต์ขัดข้องในขณะใช้บริการ

๒.ควรหมั่นศึกษาเส้นทางใหม่ๆ โดยเฉพาะทางลัด เพื่อเป็นการช่วยย่นระยะทางในการให้บริการ

๓.ควรหมั่นศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ สถานที่ที่มีชื่อเสียงในจังหวัดนั้นๆ ร้านอาหารต่างๆ แหล่งช้อปปิ้งต่างๆ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.ควรมีใจบริการ มีระเบียบวินัย ยิ้มแย้มแจ่มใส ตรงต่อเวลา ขยันซื่อสัตย์ ออกทน ปั่นคัน

๕.ต้องปฏิบัติตามกฎจราจร และมีมารยาทในการใช้ถนน

๖.ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันภัยต่างๆ เช่าถังดับเพลิงค้อนทุบกระจกรถ เป็นต้น

๔.๑๐ การผลิตกระเป๋านั่งเพื่อจำหน่าย

เงินลงทุน ลงทุนครั้งแรกประมาณ ๕,๐๐๐ บาท โดยซื้ออุปกรณ์ เช่น เครื่องมือตอกลาย เหล็กดุนและเหล็กตอก คันสลัก กรรไกร สิวสลัก สิวเจาะ เหล็กเจาะรู เป็นต้น

ราคาขาย ประมาณ ๑๐๐ บาทขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับรูปแบบ ขนาด วัสดุที่นำมาผลิต ทำเลที่ตั้ง เป็นต้น)

วัสดุ/อุปกรณ์ เครื่องมือตอกลาย เหล็กดุนและเหล็กตอก คันสลัก กรรไกร สิวเจาะ เหล็กเจาะรู ทรายไก่ หนังสื ย้อมหนัง เข็ม หนังเส้น ผ้าซับ น้ำยาขัดเงา กาวหนัง ปากกาหรือดินสอ กระดาษลอกแบบ ไม้บรรทัด สำลี และอุปกรณ์ตกแต่งอื่นๆ

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์ ตลาดนัดจตุจักร สำเพ็ง คลองถม ห้างร้านต่างๆ

วิธีทำ

๑.ออกแบบรูปทรงกระเป๋าลงในกระดาษตามความต้องการแล้วลอกแบบลงบนแผ่นหนัง

๒.ใช้มีดหรือกรรไกรตัดริมหนังให้เท่ากับแบบที่ลอกไว้

๓.ใช้สำลิจับน้ำลูบบนผิวของหนังให้ทั่ว เพื่อให้หนังอืดตัว สะดวกในการดุนหรือสลักลวดลาย

๔.ออกแบบลวดลายแล้วลอกลงผืนหนังที่ตัดเป็นรูปทรงกระเป๋าสั่งจะใช้วิธีทำซ้ำหรือเขียนให้เหมือนแบบก็ได้

๕.สลักหรือดุนลวดลายไปตามลายที่ลอกไว้ ซึ่งลายที่สลักจะสวยงามหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับทักษะและความชำนาญขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะถ้าสลักลายไม่สวยจะทำให้การลงสีหรือย้อมสีไม่สวยงาม ดังนั้น จึงควรระมัดระวังให้มาก แต่ในปัจจุบันนี้มีเครื่องมือที่ใช้ตอกลายซึ่งลดความยุ่งยากได้มาก โดยจะต้องออกแบบให้ดีกว่าจะมีลายอะไร ตรงไหนบ้าง เพื่อความสวยงาม

๖.หลังจากสลักหรือดุนลายเรียบร้อยแล้ว ใช้สาลิชุบสีอ่อนซึ่งเป็นสีพื้นทาบนหนังให้ทั่ว แล้วใช้สีเข้มทาบลงไป โดยใช้สาลิแต่ละเบาๆ บนลวดลายระวังอย่าใช้สีตกลงไปในร่องลาย เพราะจะทำให้ลายไม่เด่น ดังนั้น ขั้นตอนการลงสีจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ผู้ที่จะทำงานอาชีพนี้ จึงควรเป็นคนช่างสังเกตและทำบ่อยๆ จะได้เกิดทักษะความชำนาญ

๗.ในกรณีที่ใช้เครื่องมือตอกลาย ควรลงสีก่อนตอก

๘.หลังจากลงสีเรียบร้อยแล้ว นำไปตากสีให้แห้ง จากนั้นใช้สาลิชุบน้ำมันขัดเงาทำให้ทั่วจะทำให้หนังเป็นเงางาม และยังช่วยให้สีและหนังทนทาน

๙.เย็บขอบ โดยมีหนังขึ้นก้นรอบๆ ซึ่งขั้นตอนนี้ต้องมีจักรใหญ่สำหรับเย็บหนังอีก ๑ ตัว หรืออาจใช้วิธีถักด้วยหนังเส้นสำหรับเย็บโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นเส้นบางๆ โดยร้อยไปตามรูที่เจาะไว้

ตลาดจำหน่าย เปิดร้านขายที่บ้าน หรือนำไปจำหน่ายตามตลาดนัดต่างๆ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เว็บไซต์ขายของออนไลน์ฟรีหรือสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

๑.กรณีกระเป๋าสะพายสำหรับสุภาพสตรี ควรมีผ้าซับ อยู่ด้านในของกระเป๋า

๒.ออกแบบสร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนชิ้นงานใหม่ๆ

๓.ทำการตลาด โดยการนำผลิตภัณฑ์ ขายตามเว็บไซต์ ขายของออนไลน์ฟรี หรือสื่อสังคมต่างๆ เช่น Face book Line Instagram เป็นต้น

๔.ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการเย็บหนัง

แหล่งปรึกษา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ส่วนพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องหนัง โทร ๐-๒๓๖๗-

๘๒๒๘

๔.๑๑ จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์

เงินลงทุน ประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป (ค่าเฟอร์นิเจอร์ ค่าเช่าที่)

ราคา ขึ้นอยู่วัสดุ ขนาด ลักษณะ รูปแบบของเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ

วัสดุ/อุปกรณ์

๑.เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ เสา ตู โต๊ะ เตียง เก้าอี้ เป็นต้น

๒.ป้ายบอกราคาเฟอร์นิเจอร์

๓.แฟ้มใส่รูปภาพเฟอร์นิเจอร์

๔.อุปกรณ์เครื่องมือช่างต่างๆ เช่น ไขควง ค้อน สว่านไฟฟ้า เป็นต้น

แหล่งจำหน่ายวัสดุ/อุปกรณ์ โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ ร้านขายอุปกรณ์ เครื่องมือช่าง ร้านขายอุปกรณ์สำนักงานทั่วไป

วิธีทำ

๑.หาทำเลที่ตั้งร้าน โดยหาพื้นที่กว้างให้ติดถนนหรือถนนสายหลักต่าง พร้อมทั้งป้ายชื่อร้านให้สะดุดตา เพื่อที่รถขับผ่านไปจะให้เห็นชัดเจนว่าเป็นร้านเฟอร์นิเจอร์

๒.หาสินค้าในราคาต้นทุนต่ำๆ มาขาย ซึ่งวิธีที่ง่ายที่สุดคือติดต่อโรงงานเฟอร์นิเจอร์โดยตรง ติดต่อหลายๆโรงงานเพื่อทำการเปรียบเทียบราคาก่อน โรงงานใดให้ราคาถูกก็เลือกเฟอร์นิเจอร์โรงงานนั้นมาขาย หรือหาตามหมู่บ้านที่มีการรวมกลุ่มทำเฟอร์นิเจอร์

๓.นำเฟอร์นิเจอร์มาตั้งโชว์หน้าร้าน พร้อมบอกคุณสมบัติ ของเฟอร์นิเจอร์และราคา เช่น วัสดุอะไร รองรับน้ำหนักได้เท่าไร ราคาเท่าไร เป็นต้น

๔.มีบริการส่งของในพื้นที่ใกล้เคียง

ข้อเสนอแนะ

๑.ลงเฟอร์นิเจอร์ไม่ต้องมากแต่ควรหลากหลาย และควรจัดทำแฟ้มเฟอร์นิเจอร์ ให้ลูกค้าดู แล้วค่อยส่งของไปทางโรงงาน

๒.ควรหาเฟอร์นิเจอร์ให้หลากหลาย สร้างเอกลักษณ์ให้เฟอร์นิเจอร์ตัวเอง เช่น อาจจะหา งานเฟอร์นิเจอร์ทำมือ ลวกลายไทย เป็นต้น

๓.ขายเฟอร์นิเจอร์ราคาย่อมเยา

๔.การส่งของครั้งแรกอาจติดอาหารรถรับจ้างส่งของไปก่อน ค่อยมาหาซื้อรถกระบะเป็นของตัวเอง

๕.ควรมีความรู้ด้านวัสดุเฟอร์นิเจอร์เป็นอย่างดี

๖.ในการปฏิบัติงาน ควรใส่อุปกรณ์ป้องกันภัยต่างๆ เช่นผ้าปิดจมูก รองเท้า ถุงมือ เป็นต้น

๔.๑๒ การทำธุรกิจให้บริการโฮมสเตย์

โฮมสเตย์เป็นธุรกิจให้บริการด้านที่พักและนำเที่ยวแบบสัมผัสชีวิตของคนในท้องถิ่นให้สัมผัสกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมของชุมชนอย่างใกล้ชิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการจัดบริการธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การใช้เวลาที่พักในท้องถิ่น ศึกษาและเรียนรู้ถึงความเป็นอยู่และการใช้ชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่จึงนับเป็นจุดขายที่สำคัญและมีเสน่ห์ดึงดูดลูกค้าของธุรกิจโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการธุรกิจนี้ ควรเป็นกลุ่มบุคคลที่อาศัยในท้องถิ่นอยู่แล้ว โดยต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม ประเพณีและอื่นๆ ที่เป็นจุดเด่นของท้องถิ่นเป็นอย่างดีและต้องได้รับความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ในการนำมาจัดเป็นกิจกรรมแสดงให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดความประทับใจ

เงินลงทุน

ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เช่น มีบ้านพัก สิ่งอำนวยความสะดวกมีอยู่แล้วหรือไม่และต้องมีเงินลงทุนจำนวนหนึ่งเพื่อการหมุนเวียนใช้จ่ายประจำประมาณ

๑,๐๐๐ บาทขึ้นไป

กลุ่มเป้าหมาย

นักท่องเที่ยวชาวไทยชาวต่างชาติ

รายได้

ประมาณ ๓๐๐ บาท ขึ้นไป (ขึ้นอยู่กับจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนวันที่พัก และฤดูกาลท่องเที่ยว)

การทำโฮมสเตย์ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนที่ว่าการอำเภอฯ (กรณี ตจว.) ถ้ามีการทำทัวร์ต้องขอใบอนุญาตประกอบกิจการนำเที่ยว

วิธีการดำเนินงาน

๑. ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมบริเวณที่พัก และควรปรับแต่งภูมิทัศน์ในบริเวณใกล้เคียงให้สวยงามคงเป็นธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด

๒. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงการให้บริการในด้านอื่นๆ ควรปรับให้เหมาะสมกับท้องถิ่น แต่ยังคงวิถีชีวิตดั้งเดิมอันมีเสน่ห์ของท้องถิ่นไว้

๓. โกดหรือผู้นำเที่ยวต้องที่รู้จักท้องถิ่นเป็นอย่างดี สามารถอธิบายและตอบข้อซักถามถึงประวัติ และลักษณะเด่นๆ ของสถานที่เป็นอย่างดี ดังนั้นถ้าไม่จำเป็น จึงไม่ควรใช้ผู้นำเที่ยวต่างถิ่น

เทคนิคการให้บริการ

๑. เจ้าของธุรกิจโฮมสเตย์ ควรเป็นบุคคลในท้องถิ่นนั้นๆ

๒. ควรบริการด้วยความจริงใจ เสมือนลูกค้าคือคนในครอบครัว

๓. ควรคิดราคาไม่สูงนัก เพื่อดึงดูดให้ลูกค้ากลับมาพักอีก

๔. ควรศึกษาหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวละแวกใกล้เคียงกับโฮมสเตย์ ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก

๕. ควรรู้สถานที่ติดต่อและเบอร์โทรศัพท์ที่ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

๖. ควรมีความรู้เรื่องวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและส่งต่อ กรณีมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว

๗. ควรแนะนำและตักเตือนในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องวัฒนธรรม จารีตประเพณี และความเชื่อในท้องถิ่น

คำแนะนำ

๑. ปัจจุบันเว็บไซต์สื่อออนไลน์ต่างๆ ได้เข้ามามีอิทธิพลเป็นอย่างมาก เจ้าของธุรกิจสามารถโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์สื่อต่างๆ ได้

๒. ที่พักอาศัยและอุปกรณ์เครื่องใช้ทุกชิ้นต้องมีความสะอาดถูกสุขลักษณะ

๓. สถานที่พักต้องมีความมั่นคงปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งหมดนี้เพื่อสร้างความประทับใจลูกค้า และเป็นช่องทางการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้อีกทางหนึ่งด้วย

๔.๑๓ ช่างซ่อมนาฬิกา

เงินลงทุน ครั้งแรกประมาณ ๑๐,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นค่าเครื่องมือ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือเป็นวัตถุดิบหมุนเวียน

อุปกรณ์

๑. กล้องขยายแบบติดแว่น

๒. กล้องขยายแบบมีสายคล้อง

๓. ปากคีบอย่างดี

๔. แปรงขนหมู

๕. แปรงทองเหลือง

๖. ไขควงอย่างดี

๗. ด้ามจับแกนไข

๘. ที่ตั้งเข็ม

๙. น้ำมันเบนซินขาว

๑๐. น้ำมันรอนสัน
๑๑. น้ำมันจักร
๑๒. น้ำมันหล่อลื่นจักร
๑๓. เวอร์เนียเหล็ก
๑๔. เชื้อมเติมน้ำมัน
๑๕. แกนไข
๑๖. สายสแตนเลสอย่างดี
๑๗. มัลติมิเตอร์ sunwa
๑๘. บล็อกไม้จับนาฬิกา
๑๙. แท่นรองซ่อม
๒๐. ดินน้ำมันล้างจักรแม่เหล็ก
๒๑. ก้ามปูเปิดฝาหลัง
๒๒. เครื่องกดฝาหลัง
๒๓. ลูกไม้กดกระจก
๒๔. ชุดตัดสาย
๒๕. กาวติดกระจก A - B
๒๖. ยางฝาหลัง
๒๗. ถ่าน
๒๘. กาว G S
๒๙. สปริง หรือสลักอย่างดี
๓๐. กระจกนาฬิกา
๓๑. เครื่องนาฬิกา ๒๐๓๐
๓๒. เครื่องดำ P C
๓๓. เม็ดมะยม
๓๔. เครื่องเช็คถ่าน RENATA
๓๓. กาว ๒ หน้าอย่างบางใช้ติดหน้าปัด

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

ย่านเยาวราช คลองถม

วิธีดำเนินการ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ จะต้องรู้เกี่ยวกับนาฬิกาเป็นอย่างดี เพราะนาฬิกามีอยู่หลายชนิด หลายยี่ห้อ แต่ละรุ่น มีความแตกต่างกันมาก มีทั้งราคาไม่กี่ร้อยบาท จนกระทั่งราคาสูงเป็นแสนบาท ซึ่งการเปิดร้านนาฬิกามีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. เลือกสถานที่ทำเลที่เหมาะสม ในย่านชุมชน แถวสำนักงาน หรือบริเวณตลาด โดยใช้เนื้อที่ประมาณ ๑-๒ ตารางเมตร
๒. จัดเตรียมโต๊ะ ๑ ตัว ตู้กระจก และเก้าอี้สำหรับให้ลูกค้านั่งรอ
๓. ควรติดป้ายค่าบริการซ่อมให้ชัดเจนและเห็นเด่นชัด
๔. เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมตลอดเวลา เพราะลูกค้าต้องการความรวดเร็ว

๕. การซ่อมควรทำอย่างละเอียดประณีต เรียบร้อย รวดเร็ว และต้องมีความอดทนสูง

สถานที่ฝึกอบรม

ศูนย์ฝึกอาชีพและธุรกิจมติชน โทร. ๐๘๒-๙๙๓-๙๐๙๗

แหล่งข้อมูล

ไทยเอสเอ็มอีแฟรนไชส์

๔.๑๔ ทำปลาต้ม

เงินลงทุนครั้งแรก

ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

วัสดุ/อุปกรณ์

กะละมัง ถังพลาสติก ถังพลาสติก ยางรัดถุง

ส่วนผสม

ปลาตะเพียน ๑๐ กิโลกรัม

เกลือป่น ๕ กำมือ

เกลือเสริมไอโอดีน ๑ ชีด

กระเทียมบด ๑ กิโลกรัม

ข้าวสุก ๓.๕ กิโลกรัม

แป้งข้าวเจ้า ๐.๕ กิโลกรัม

น้ำสะอาด

วิธีทำ

๑. นำปลาล้างให้สะอาด ตัดครีบ นำไส้ออกให้หมด

๒. ใช้แปรงสีฟันล้างในท้องปลาให้สะอาด เอาเลือดปลาออกให้หมด

๓. ผสมแป้งข้าวเจ้า ๒.๕ ชีด (ครึ่งหนึ่งของ ๐.๕ กิโลกรัม) กับน้ำ ๑ กะละมัง นำไปล้างปลาอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขจัดกลิ่นคาว

๔. นำปลาที่ล้างสะอาดแล้วหมักกับเกลือป่น ๔ กำมือ ใช้เวลาหมัก ๑ ชั่วโมง

๕. หลังจากนั้น ล้างปลาด้วยน้ำสะอาด ๒ ครั้ง และล้างด้วยแป้งข้าวเจ้าผสมน้ำอีก ๑ ครั้ง (อัตราส่วน แป้ง ๒.๕ ชีด : น้ำ ๑ กะละมัง)

๖. นำเกลือป่น ๑ กำมือ ข้าวสุก เกลือเสริมไอโอดีน และกระเทียมบดผสมให้เข้ากัน แบ่งสั๊กเล็กน้อยคลุกเคล้ากับปลาที่ล้างแล้ว ส่วนที่เหลือนำไปใส่ในท้องปลาแต่ละตัวให้เต็มท้อง

๗. นำปลาไปหมักไว้ในถังที่มีฝาปิด ทิ้งไว้ ๓-๔ วัน

๘. ตักใส่ถุงพลาสติกขาย ขนาด ๐.๕-๑ กิโลกรัม หรือตามที่ลูกค้าต้องการ

ตลาด/แหล่งจำหน่าย ตลาดทั่วไป หรือขายส่งให้พ่อค้าแม่ค้า

ข้อแนะนำ ทำให้สะอาด ปิดให้มิดชิด อย่าให้แมลงวันตอม

๔.๑๕ ทำแหนมห่อ (ซีโครงหมู)

เงินลงทุน

ประมาณ ๙๐๐ บาท

วัสดุ/อุปกรณ์

กะละมัง ถุงพลาสติก หนึ่งยาง

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์

ตลาด ร้านค้า ห้างสรรพสินค้าทั่วไป

ส่วนผสม

๑. กระดุกหมูหรือซี่โครงหมู	๑ กิโลกรัม
๒. ข้าวสารข้าวเจ้า	๑ กิโลกรัม
๓. กระเทียมแกะกลีบ	๑ กิโลกรัม
๔. เกลือป่น	๑ ถัง

วิธีทำ

๑. นำข้าวสารมาหุงให้สุก
๒. ล้างกระดุกหมูกับน้ำสะอาด แล้วซอนขึ้นจากน้ำ ผึ่งต่อจนสะเด็ดน้ำ
๓. นำกระดุกหมูกับเกลือป่น กระเทียมทุบ และข้าวสวยผสมให้เข้ากัน แล้วนวดหมูต่อ ๑

ชั่วโมง

๔. ใช้ผ้าขาวปิดกะละมัง ๑ วัน และนำไปแช่ตู้เย็น (ช่องธรรมดา) ๑ วัน

๕. ตักแฮมกระดุกหมูใส่ถุงข้างใดข้างหนึ่ง ตบแต่งให้เกิดรูปสามเหลี่ยม หมุนเกลียวใช้ยางรัด ตัดปลายหาง ๑ นิ้ว เว้นเป็นริ้วสวยงาม นำออกขายได้ ปลายอีกด้านทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนหมดเนื้อหมูปอด หรือจะใส่เนื้อหมูปอดให้หมด

ตลาด/แหล่งจำหน่าย

ตลาดทั่วไป แหล่งชุมชน ห้างสรรพสินค้า สวนอาหารทั่วไป

ข้อแนะนำ

ควรชิมรสของแฮมให้เปรี้ยวนิด ๆ และดูเนื้อหมูให้เหนียวหนืดได้ที่เสียก่อนบรรจุห่อ

๔.๑๖ เลี้ยงปลาสดในบ่อปูนซีเมนต์

เงินลงทุน

ลงทุนครั้งแรกประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ลงทุนครั้งต่อไปประมาณ ๒๕,๐๐๐ – ๓๐,๐๐๐ บาท

ราคาขาย

ประมาณกิโลกรัมละ ๑๒๐ บาท (ขึ้นอยู่กับแหล่งจำหน่ายและสภาพเศรษฐกิจ)

พันธุ์ปลาและอาหารปลา

๑. พันธุ์ปลาสด ขนาดเหรียญ ๑ บาท ๕ บาท ๑๐ บาท
๒. อาหารปลาสดชนิดเม็ด

แหล่งจำหน่ายพันธุ์ปลาและอาหารปลา กรมประมง ร้านขายอาหารปลา ฟาร์มเลี้ยงปลา

วัสดุ/อุปกรณ์

๑. ค่าสร้างบ่อปูนซีเมนต์ ค่าสร้างโรงเรือนและล้อมรั้ว ค่าเครื่องสูบน้ำ
๒. ค่าอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น ตาข่ายกรองแสง สวิง ถังลำเลียงปลา เป็นต้น

แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ กรมประมง ร้านขายอาหารปลา ฟาร์มเลี้ยงปลา

วิธีทำ

๑. สร้างบ่อปูนซีเมนต์ ขนาด กว้าง (ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่) สูง ๖๐ เซนติเมตร พร้อมช่องระบาย

น้ำออก

๒. สร้างโรงเรือนโดยใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ ที่มั่นคงแข็งแรง ขึ้นโครงสร้าง นำตาข่ายกรองแสงมา จึงทำเป็นหลังคา และสร้างรั้วโดยใช้ตาข่ายในล่อนล้อมรั้วบ่อ โดยให้สูงจากพื้นดิน ประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ส่วนล่างของตาข่ายให้ฝังดินลึก ประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ถ้าเป็นที่ลุ่มควรต่อตาข่ายในล่อน ๒ ผืน หรือเสริมเฟืองสูงประมาณ ๒ เมตร พร้อมทั้งหมั่นตรวจสอบ หากชำรุดต้องรีบซ่อมแซม

๓. ติดตั้งยอ เพื่อใช้ยกยอตุปลาและอื่น ๆ

๔. กันบ่อให้รอดด้วยดินและปุ๋ยคอก (มูลควาย มูลโค) หมักทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ วัน

๕. ปล่อน้ำเข้าบ่อ ๔๐ - ๕๐ เซนติเมตร (สำหรับครั้งแรก)

๖. นำฟอพันธ์ แม่พันธุ์ ปลา จำนวน ๑ กิโลกรัม มาปล่อยลงในบ่อ

๗. นำพรรณไม้น้ำใส่ลงในบ่อ เพื่อช่วยบำบัดน้ำ เป็นแหล่งอาหารปลา เป็นที่ก่อกวนดวงไข่ และเป็นที่เลี้ยงตัว หลบหลีกศัตรูของลูกปลา โดยแบ่งพื้นที่ให้อยู่มุมด้านใดด้านหนึ่ง

๘. ให้อาหารเม็ดวันละ ๑ มื้อ คือ ช่วงเช้าเวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น. เนื่องจากภายในบ่อได้ สร้างระบบธรรมชาติ โดยการทำปุ๋ยหมักให้เกิดไรแดง ทำให้สามารถลดต้นทุนด้านอาหาร

๙. เมื่อปลาผลิตมีอายุ ได้ ๓ เดือน ใช้วิธียกยอทุกๆ ๑๕ - ๒๐ วัน จนกว่าจะจับขายได้ และ เพื่อตรวจสอบว่า ๑ กิโลกรัม มีปลากี่ตัว

๑๐. ช่วงระยะในการจับปลา จะอยู่ระหว่าง ๘-๑๐ เดือน ซึ่งช่วงนี้ปลาจะเกิดใหม่ พอปลาใหญ่ วางไข่และให้ลูกแล้ว ให้จับปลาใหญ่ขายและเพาะเลี้ยงปลาเล็กต่อเป็นรุ่นต่อไป

ตลาด/จำหน่าย ตลาดสด หรือให้พ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่ฟาร์ม

ข้อแนะนำ

๑. ควรใส่ใจรักในการเลี้ยงปลา มีความอดทน มีวินัยในตนเอง

๒. ควรมีความรู้เรื่องปลาผลิต เช่น ธรรมชาติ ลักษณะนิสัย โรคต่าง ๆ เป็นต้น

๓. ควรมีการสร้างบ่ออนุบาล หรือถังอนุบาลลูกปลา

๔. กรณีที่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งน้ำ บ่อปูนซีเมนต์ ควรอยู่ใกล้กับบริเวณหลังคาบ้าน เพราะฤดู ฝนมาถึงหลังคาบ้านเป็นที่รวบรวมน้ำฝนให้ไหลลงบ่อ ทำให้ ๑ ปี ถ่ายน้ำเพียง ๑ ครั้ง

๕. ปลาผลิตที่มีบาดแผล ไม่ควรนำไปเลี้ยง เพราะจะทำให้ปลาตัวอื่นติดเชื้อได้

๖. ช่องทางการเพิ่มรายได้ อาจจะแปรรูปปลาผลิต เป็นปลาผลิตแดดเดียว

๗. ขอคำปรึกษาได้ที่กองส่งเสริมการประมง กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สรุป จากการที่เด็กเยาวชนเป้าหมายและนักวิจัย ได้ศึกษามหกรรมอาชีพทำให้เด็กเยาวชน ได้รับรู้ในจังหวัดสุรินทร์มีอาชีพที่หลากหลายที่สามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้ตนเอง และครอบครัวได้ อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนได้

๕. ตลาดและความต้องการของตลาดในท้องถิ่น

นักวิจัยและเยาวชนนอกระบบได้ดำเนินการสำรวจเมื่อวันที่ ๑๒-๑๓ และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์

๑. ตลาดสนม

เปิดทุกวันที่ตั้งตลาดอยู่บริเวณตรงข้ามร้านคุณเฮงขายสินค้ากลุ่มอาหารไข่ อาหารสำเร็จ เช่น แกงต่างๆ เนื้อหมู เนื้อโค กระบือ อาหารแห้ง เครื่องปรุงรสเกษตรผักพื้นบ้านต่างๆ และผักทั่วไป ส่วน ใหญ่นำมาจากที่อื่นเครื่องมือเกษตรสินค้าเบ็ดเตล็ดตุ๋น เตียง เฟอร์นิเจอร์ เครื่องมือช่างเครื่องแต่งกาย

เสื้อผ้า รองเท้า ต่างหู กำไล สร้อย เครื่องสำอาง เครื่องสำอางค์ต่างๆปริมาณสินค้าในตลาดมีมากคืออาหาร และผักต่างๆจะมากที่สุด และสินค้าที่ไม่ค่อยมีคือสินค้าเพื่อสุขภาพ เช่น อาหารแปรรูปเพื่อสุขภาพต่างๆ สินค้าขายดีคืออาหารสำเร็จ เช่นแกง น้ำพริก ขนมนสด ผักต่างๆลูกค้าคือประชาชนทั่วไปในเขตอำเภอสนม ตัวอย่างร้านที่สำรวจ ดังนี้

๑.๑นายภาคิน ร้านเฟอร์นิเจอร์ ตู้ เตียง จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์ ต่างๆ เช่น ตู้ เตียง โต๊ะที่นอน ส่วนใหญ่เป็นตู้เสื้อผ้า โดยการรับมาจำหน่าย แหล่งที่รับมาคือตำบลไพลขลา อำเภอชุมพลบุรี เพราะเป็นบ้านเกิดเลยมีช่องทาง รู้ว่าทางสนมเปิดตลาดใหม่จึงมาเปิดที่นี่

การจำหน่ายเป็นแบบเงินสด และเงินเชื่อ โดยเงินเชื่อจะแพงกว่าเงินสดประมาณร้อยละ ๑๕ การขายเงินเชื่อ มีความเสี่ยงเรื่องเก็บเงินไม่ได้ หรือได้ไม่หมด รายได้ของร้านอยู่ที่ วันละประมาณ เดือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท โดยกำไรจะอยู่ที่ เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท สินค้าที่นำมาจะไม่ได้ซื้อเป็นเงินสด คือการรับมาขายก่อน และค่อยจ่ายทีหลัง

๑.๒.ร้านขายไข่ไก่ ปลาอย่างและไก่ย่าง หมูปิ้ง รับไข่ไก่จากอำเภอรัตนบุรี โดยมีรถมาส่งที่ร้านทุกวัน ขายไข่ไก่ได้วันละ ๑๐๐ แผง กำไรอยู่ที่ วันละ ๑,๐๐๐ บาท

ขายไก่ย่างวันละ ๑๐๐ ไม้ จำหน่ายไม้ละ ๓๐ บาท ต้นทุนอยู่ที่ไม้ละ ๒๐ บาท กำไรวันละ ๑,๐๐๐ บาท และจำหน่ายหมูปิ้งเสริมด้วย ที่ร้านไม่มีค่าเช่าเนื่องจากเป็นญาติกันกับเจ้าของตลาด

เฉลี่ยกำไรต่อวัน ๑๒,๐๐๐ บาท โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแม่ค้าตามหมู่บ้านที่มาซื้อไปขายในช่วงตี ๔-๕ ของทุกวัน การทำงานต้องตื่นตี ๓ และนอนประมาณ ๓ ชั่วโมงของทุกวัน

๑.๓.ร้านขายแกงปักษ์ใต้ ขายอาหารปักษ์ใต้ มีแกงเผ็ด แกงพะแนง แกงไตปลา น้ำพริกกะปิ คั่วกลิ้ง ไก่ผัดสด ขายทุกวันตั้งแต่เวลา ๖.๐๐ น.-๑๘.๐๐ น. ที่หน้าร้านบุญรัตนสนม ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นคนทำงาน ราชการ และแม่บ้านที่มาจ่ายตลาด รายได้วันละ ๕,๐๐๐ บาท กำไรอยู่ที่ ๑,๐๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการเช่าที่ ปีละ ๓๐๐ บาท

๒.ตลาดคลองถมสนม

เปิดทุกวันหมุนเวียนไปตามตำบลต่างๆ สินค้าส่วนใหญ่เป็นอาหารและพืชผัก ขนมน และเสื้อผ้า สินค้าที่ขายดีคืออาหารที่เป็นสำเร็จรูปเช่นแกง ต่างๆ ขนมน แม่ค้าส่วนใหญ่จะเป็นแม่ค้าประจำสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นการรับมาจากที่อื่นเช่นตลาดผักในจังหวัดนครราชสีมา ตัวอย่างร้านค้าที่น่าสนใจดังนี้

๒.๑.ร้านจำหน่ายปลาหนึ่ง ปลาเค็ม เป็นการรับปลาจากห้องเย็นในสุรินทร์ ซึ่งมาส่งเองถึงบ้านแล้วนำมาทำปลาหนึ่งและปลาเค็ม โดยจะทำวันละ ๒๐๐ เ่ง ต้นทุนอยู่ที่เข่งละ ๒๐ บาท จำหน่ายเข่งละ ๓๕ บาท ได้กำไรวันละ ๓,๐๐๐ บาท โดยขายทุกวันไปตามตลาดนัดคลองถมคุณลำไย ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านที่มาจ่ายตลาด และมีลูกค้าประจำเป็นส่วนมาก จำนวนคนที่ทำมีคนเดียวทั้งผลิตและจำหน่าย

ข้อคิดในกาค้าขายต้องขยันและอดทนมากๆ ต้องอดทนในช่วงขายใหม่ๆ เพราะเรายังไม่มีลูกค้า และที่สำคัญคือคุณภาพ รสชาติของอาหารที่จำหน่ายต้องคงที่

๒.๒.ร้านลาบ ก้อย ต้ม เป็นร้านที่ขายอาหารอีสานประเภทลาบ ก้อย ต้ม ต้มยำ เนื้อโค และหมู ช่วยกันทำสองคนพ่อลูก ขายทุกวันตามตลาดคลองถมสายคุณลำไย วัตถุประสงค์คือ เนื้อโค

กระป๋อง และหมูรับมาจากเจ้าประจำในสุรินทร์ เน้นรสชาติที่ถูกใจชาวบ้าน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวบ้าน รายได้อยู่ที่วันละ ๖,๐๐๐ บาท กำไรประมาณวันละ ๑,๕๐๐ บาท

๒.๓.ร้านไส้กรอกรมควัน หมูยอ สหรัยและพริกไทยดำ เป็นร้านที่ขายลูกชิ้น ขายเป็นถุง ๓ ถุงร้อย รับมาจากตัวเมืองสุรินทร์ ลูกค้าส่วนใหญ่คือนักเรียน วัยรุ่น ข้าราชการ ปริมาณการซื้อต่อครั้งประมาณ ๑๐๐ บาท มาเยอะ ๒๐๐-๓๐๐ บาท รวม ๓ อย่าง ๑๐๐ บาทลงทุน ๑๐๐ บาท กำไร ๒๕ บาท ในวันจะได้กำไรประมาณ ๕,๐๐๐ บาทค่าใช้จ่าย น้ำมันรถ ๒๐๐ บาท ค่าแรงแบบ ๖๐ บาท ลูกค้าประจำอยู่ส่วนมากเป็นวัยทำงานสินค้าที่มีผู้ซื้อต้องการมากคือ รมควัน หมูยอ

๒.๔.ร้านขายอาหาร ขายกับข้าว เป็นร้านขายแกงเขียวหวาน ลาบ น้ำพริก ต้มเนื้อ แกงเห็ดลูกค้าคือแม่บ้าน คนในอำเภอและระแวกใกล้เคียงปริมาณการซื้อต่อครั้งประมาณคนละ ๕๐-๑๐๐ บาท ราคาถุงละ ๒๐ บาท ต้นทุน ๒,๐๐๐ บาท กำไร ๑,๐๐๐ บาท ต่อวัน ส่วนมากเป็นวัยทำงาน ๑๐-๒๐ คนที่เป็นลูกค้าประจำ หากต้องการขายสินค้าจะติดต่อที่เบอร์ ๐๖๑๕๔๕๕๓๐๖

๒.๕.ร้านขายผัก เป็นร้านขายผักต่างๆ โดยขายหลายทีในแต่ละวัน เช่นที่หนองตอ , สนม, นายม, ท่าตูมสินค้าขายดีคือ ต้นหอม ผักชี ผักชีฝรั่ง พริก กะหล่ำปลี ถั่วฝักสด ส่วนมากจะรับมาขายต่อไม่ได้ปลูกเอง รับมาจากจังหวัดนครราชสีมาลูกค้าคือคนในพื้นที่ของตลาด วัยทำงาน ทุกช่วงอายุ แม่ค้ารับขายต่อ ปริมาณการซื้อต่อครั้งประมาณ ๒๐-๗๐ บาท ถ้าเป็นตลาดเล็กก็จะขายได้ประมาณ ๓,๐๐๐ บาท รายได้ต่อวันได้เงิน ๑๕,๐๐๐ บาทต่อวันกำไรร้อยละ ๓๐ บาท ไม่มีลูกค้าประจำ มีแต่ลูกค้าทั่วไปสินค้าที่มีผู้ซื้อต้องการแต่น้อยคือ ต้นหอม ผักชี บรอกโคลี

๒.๖.ร้านขายเครื่องสำอาง เป็นร้านที่ขายสินค้า สบู่ โลชั่น ลิปสติค แป้งตลับ บิกาย เซรั่มบำรุงผิว วิตามินผิวเพราะราคาถูกเหมาะสำหรับคนงบน้อยลูกค้าคือคนในระแวกอำเภอสนมและอำเภอใกล้เคียง มีอายุตั้งแต่ ๑๓ - ๕๐ ปีปริมาณการซื้อต่อครั้งประมาณหลักสิบต่อชิ้น ไม่เกินราคาหลักร้อยมาซื้อเป็นประจำคือนักเรียน นักศึกษา วัยทำงานหากต้องการขายสินค้าจะติดต่อทางเฟสบุ๊ค ไลน์ หรือสามารถเข้ามาสอบถามที่ร้านได้

๒.๗. เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้าแฟชั่นกางเกง ส่วนมากก็จะเป็นช่วงวัยรุ่นชาย วัยรุ่นหญิง นักเรียน นักศึกษา วัยทำงาน อายุ ๑๗ - ๕๐ ปีปริมาณการซื้อต่อครั้งประมาณอย่างน้อย ๒-๓ ตัวต่อคน เช่น เสื้อ กางเกง ตกไปที่ราคาตัวละ ๑๐๐-๒๕๐ บาท กำไรขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมภายนอกฤดูกาล เศรษฐกิจ ๑ตัวมีกำไร ๓๐ บาทส่วนมากเด็กนักเรียนมาซื้อเป็นประจำทุกๆอาทิตย์ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดตามยุคสมัยและฤดูกาล ขายดีมากช่วงหน้าหนาว มีร้านประจำอยู่อำเภอท่าตูมอยู่หลังตลาดเทศบาล

๓.ตลาดถนนคนเดิน

เปิดทุกวันจันทร์ที่ถนนหน้าว่าการอำเภอสนมตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐-๑๙.๓๐ น. จัดโดยเทศบาลตำบลสนม จำหน่ายสินค้าต่างๆเหมือนตลาดคลองถม แต่ที่แตกต่างคือค่าแผงราคาถูกรายปี ๖๐๐ บาท และเป็นตลาดที่มีชาวบ้านเข้ามาขายสินค้าจากชุมชนมากกว่าแม่ค้าทางอื่น ตัวอย่างสินค้ามีดังนี้

๑.ร้านจำหน่ายปลาหนึ่ง ปลาเค็ม เป็นการรับปลาจากห้องเย็นในสุรินทร์ ซึ่งมาส่งเองถึงบ้านแล้วนำมาทำปลาหนึ่งและปลาเค็ม โดยจะทำวันละ ๒๐๐ เพง ต้นทุนอยู่ที่เซ่งละ ๒๐ บาท จำหน่ายเซ่งละ ๓๕ บาท ได้กำไรวันละ ๓,๐๐๐ บาท โดยขายทุกวันไปตามตลาดนัดคลองถมคุณลำไย

ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านมาจ่ายตลาด และมีลูกค้าประจำเป็นส่วนมาก จำนวนคนที่ทำมีคนเดียวทั้งผลิตและจำหน่าย

ข้อคิดในกาค้าขายต้องขยันและอดทนมากๆ ต้องอดทนในช่วงขายใหม่ๆ เพราะเรายังไม่มีลูกค้า และที่สำคัญคือคุณภาพ รสชาติของอาหารที่จำหน่ายต้องคงที่

๒.ร้านลาบ ก้อย ต้ม เป็นร้านที่ขายอาหารอีสานประเภทลาบ ก้อย ต้ม ต้มยำ เนื้อโคและหมู ช่วยกันทำสองคนพ่อลูก ขายทุกวันตามตลาดคลองถมสายคุณลำไย วัตถุประสงค์คือ เนื้อโคกระป๋องและหมูรับมาจากเจ้าประจำในสุรินทร์ เน้นรสชาติที่ถูกใจชาวบ้าน ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวบ้าน รายได้อยู่ที่วันละ ๖,๐๐๐ บาท กำไรประมาณวันละ ๑,๕๐๐ บาท

สรุป ตลาดที่สำรวจส่วนใหญ่ต้องการสินค้าด้านการเกษตร เช่นผักพื้นบ้าน ผักชีจีน ผักสวนครัวต่างๆ เช่นโหระพา แมงลัก ข่า ซึ่งเป็นที่ต้องการตลาดเนื่องจากคนภาคอีสานจะนิยมนำผักสวนครัวเหล่านี้มาใช้ในการประกอบอาหารเป็นประจำ ซึ่งเด็กเยาวชนสามารถนำมาประกอบอาชีพได้เพราะมีที่ดินเป็นของตนเอง ใช้เนื้อที่ไม่เยอะ และผักสามารถปลูกได้ตลอดปี

การขายกับข้าว เป็นร้านที่ขายดีมาก กำไรดี แต่ก็เสี่ยงในการขายไม่หมด โดยกับข้าวที่ขายดีคือ อาหารพื้นบ้านอีสาน เช่นลาบก้อยต้ม สามารถทำกำไรได้วันละไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท เหมาะสำหรับเยาวชนที่ชอบการทำอาหารพื้นบ้านเพราะในปัจจุบัน คนทำงานประจำไม่ชอบประกอบอาหารรับประทานเอง จะซื้อรับประทานอย่างเดียว และในชุมชนยังมีภูมิปัญญาที่เก่งเรื่องการทำอาหารและยังสามารถเรียนรู้จากผู้ปกครองได้ด้วยอีกทางหนึ่ง

ไข่ไก่ เป็นสินค้าที่นิยมของตลาดเนื่องจากเป็นอาหารที่ง่ายในการรับประทาน ทำได้หลากหลายเมนู เด็กเยาวชนสามารถยึดเป็นอาชีพเลี้ยงไก่ไข่ได้ เนื่องจากเลี้ยงไม่ยาก และมีผู้รู้ในชุมชนที่สามารถให้คำปรึกษาได้

ปลาตุก ปลานิล เป็นสินค้าที่ขายดีอีกอย่างหนึ่ง เยาวชนสามารถยึดเป็นอาชีพได้ เนื่องจากมีแหล่งน้ำต่างๆ มีคนที่มีความรู้ ให้คำแนะนำ และที่สำคัญยังเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก

๖.กลไกการสนับสนุน

๖.๑ นอกชุมชน

๑.องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาอาชีพเด็กเยาวชนนอกระบบ ตามโครงการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอ้อย ได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ โดยในขณะนี้มีการประสานงานในเรื่องการพัฒนาทักษะอาชีพช่างยนต์ ช่างตัดผม ช่างคอมพิวเตอร์และช่างไฟฟ้า ให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายไปเรียนในหลักสูตร ๖ เดือน

๒.วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์

สอนหลักสูตรระยะสั้นให้คนสนใจทั่วไป เช่นตัดผมชาย โดยทางที่มิวิจัยได้ประสานในเรื่องการอบรมหลักสูตรระยะปานกลางให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่สนใจในเรื่องช่างต่างๆ เยาวชนในเป้าหมายของโครงการได้เข้าอบรมหลักสูตรตัดผม ๑๕๐ ชั่วโมงแล้ว

๓.กศน.อำเภอสนม จัดการศึกษาในระดับประถม มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และการศึกษาอาชีพตามกลุ่มสนใจ โดยได้ให้การประสานงานเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อยอด

ให้เยาวชนที่ยังไม่จบการศึกษา ม.๓ หรือ ม.๖ ให้เรียนในระดับดังกล่าวจนจบ เพื่อได้วุฒิการศึกษาไปต่อยอดในการเรียนสายอาชีพในอนาคต

๔.สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสุรินทร์ จัดการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือด้านช่าง โดยกลุ่มเป้าหมายมีการสมัครเข้ารับการอบรมตามโครงการคือ ช่างยนต์ ช่างเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่างไฟฟ้า

๖.๒ ในชุมชน

๑.องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กเยาวชน การส่งเสริมการศึกษา และการส่งเสริมอาชีพของคนในชุมชน

๒.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองอียอ มีหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของประชาชน

๓.ศรช.ตำบลหนองอียอ จัดการศึกษานอกระบบในสายสามัญและการศึกษาตามอัธยาศัย มีอยู่ ๒ แห่ง คือ บ้านหัวเสือ และบ้านหนองตาวัฒนา

๔.วัดป่าอาเลา เป็นศาสนสถานที่บ่มเพาะและเผยแพร่วัฒนธรรม และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ในการสร้างเสริมอาชีพในชุมชนอีกด้วย

๕.โรงเรียนทุกแห่งในตำบล มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาในระบบและการพัฒนาเด็กเยาวชนร่วมกับทาง อบต.หนองอียอและหน่วยงานอื่นในพื้นที่

๖.กลุ่มสตรีแม่บ้าน -ทอผ้าไหม นางสาว นางสำออง กล้าจริงโทรศัพท์ ๐๘๒-๒๕๐๓๓๕๓

ความเป็นมา จัดตั้งเมื่อเดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๙ สถานที่จัดตั้งกลุ่ม ม.๕ ต.หนองอียอ อ.สนม จ.สุรินทร์สาเหตุที่ได้จัดตั้งกลุ่มเพื่อส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกภายในกลุ่ม ผู้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่ม นางปราณี แสนดี ซึ่งได้รับงบประมาณเงินทุนมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองอียอ ๔๐,๐๐๐ บาท มีการจัดตั้งคณะทำงานดังนี้

๑. นางสาวออง กล้าจริง ประธาน
๒. นางอรพิน สิงห์ทอง รองประธาน
๓. นางปัทมาภรณ์ ชัยฉลาด เற்றுญิก
๔. นางปราณี แสนดี กรรมการ
๕. นางสุนีย์ แสนดี กรรมการ
๖. นางทองสุข พรหมเทพ กรรมการ
๗. นางผม อยู่อย่างสุข กรรมการ
๘. นางนภา อยู่อย่างสุข กรรมการ
๙. นางพลอน อยู่อย่างสุข กรรมการ
- ๑๐.นางทองใบ ห้าวหาญ กรรมการ
- ๑๑.นางสุมาลี ย่างสุข กรรมการ
- ๑๒.นางอำไพ แสนดี กรรมการ
- ๑๓.นางลำดวน สุปัทสน์ กรรมการ
- ๑๔.นางทองคำ สุขบันเทิง กรรมการ
- ๑๕.นางอำไพ พรหมดวง กรรมการ

งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาทจะแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มย่อย กลุ่มละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก ๕ คนขึ้นไปเพื่อง่ายแก่การบริหารจัดการกลุ่ม ปัจจุบันมีเงินทุนหมุนเวียน ๕๕,๐๐๐ บาท เมื่อขายผลิตภัณฑ์จะแบ่งผลกำไรเป็นค่าแรงตามสัดส่วน

๗.กลุ่มธนาคารโค-กระบือ นายวิเชียร ร่มเย็นเบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖ - ๒๕๑๘๔๒๔

ความเป็นมา กลุ่มธนาคารโค-กระบือ เกิดจากการสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาลตามโครงการชุมชนพอเพียง เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ โดยได้รับงบประมาณจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ชื่อโค กระบือได้ ๑๕ ตัว เพื่อนำไปให้สมาชิกในหมู่บ้านนำไปเลี้ยง มีคณะกรรมการดังนี้

- ๑.นายวิเชียร ร่มเย็น ประธาน
- ๒.นายทองดี สระแก้ว รองประธาน
- ๓.นายนายขาว แสนดีกรรมการ
- ๔.นายสัมพันธ์ อยู่อย่างสุข กรรมการ
- ๕.นายเอ็ด โคกแก้วกรรมการ
- ๖.นายบุญชู อเนกดี กรรมการ

๗.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านหัวเสือ ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อช่วยเหลือกันทางการทำการเกษตรของสมาชิก มีการออมทุกเดือนเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการทำอาชีพของสมาชิกส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบ กิจกรรมด้านการผลิต/การบริการส่งเสริมให้เกษตรกรร่วมกันแก้ไขปัญหาการผลิต การแปรรูป และการตลาดเพื่อเป็นศูนย์กลางรับความรู้ในการถ่ายทอดวิชาการไปสู่เกษตรกรเพื่อใช้กระบวนการกลุ่มในการพัฒนาเกษตรกรให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้มีคณะกรรมการ ดังนี้

- ๑.นายบุญชู อเนกดี ประธานกรรมการ
- ๒.นายสัมพันธ์ อยู่อย่างสุข เลขานุการ
- ๓.นายพัต ร่มเย็น กรรมการ

สรุป ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงวิทยาร่วมมือกันในการพัฒนาด้านอาชีพเด็กเยาวชน ทั้งทางด้านการเสริมทักษะด้านช่างต่างๆ ด้านการเรียนรู้อาชีพต่างๆในชุมชน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพร่วมกันในรูปแบบคณะกรรมการโรงเรียนครอบครัวตำบลหนองอีโย

๗.แนวทางการส่งเสริมอาชีพเด็กเยาวชนชนตำบลหนองอียอ

๗.๑ การกำหนดทางเลือกที่เหมาะสม

จากการศึกษา วิเคราะห์อาชีพ ความต้องการเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้กำหนดอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ดังนี้

ชื่อ-สกุล	อาชีพที่เหมาะสม	เหตุผล
๑.นายวีรพล หมีนราม(เกม)	ช่างตัดผม	ชอบการตัดผมมาตั้งแต่เด็กและคิดว่าอาชีพนี้ทำแล้วมีความสุขและเป็นอาชีพที่ไม่ต้องลงทุนมาก และสามารถเปิดได้ในทุกที่เพราะทุกคนต้องตัดผมอย่างน้อยเดือนละ ๑-๒ ครั้ง
๒.นายชนาพัฒน์ ศรีพิมพ์สอ(จิ๋ว)	ช่างตัดผม	เป็นงานที่ชอบและท้าทาย ในตำบลมีแค่ ๒ ร้าน น่าสนใจเพราะเป็นอาชีพที่ติดตัวไปตลอดชีวิต
๓.นายจักรี จงโป่งกลาง(ก๊)	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๔.นายรุ่งนกร จัดโคกกรวด(โก๊ะ)	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๕.นายตรีเนตร พรหมมา(แพร)	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๖.นายสมบัติ เงามาม (ติว)	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๗.นายวุฒิพงษ์ ศรีเพชร (หรอย)	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๘.นายสมบัติ เงามาม	ช่างเครื่องยนต์	ชอบเรื่องเครื่องยนต์ ชอบการแต่งรถ ในปัจจุบันมีการนำเครื่องยนต์มาใช้ในด้านต่าง ๆ มาก มีแนวโน้มที่มากขึ้น จึงสนใจ
๙.นายพรสวรรค์ บุญมาก	ช่างเดินสายไฟฟ้าภายในอาคาร	ในปัจจุบันงานไฟฟ้ามีมากกว่าช่าง โดยเฉพาะช่างที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๑๐.นายสิปวิศ พูนทวี(ต้า)	พนักงานเทคโนโลยี	ชอบเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์ ชอบเล่นเกมส์ จึงทำให้สนุกทุกครั้งที่ได้เรียนรู้โปรแกรม

ชื่อ-สกุล	อาชีพที่เหมาะสม	เหตุผล
	สารสนเทศ	ต่างๆ
๑๑.นายฐานันท์ จำปาคำ(เปเล่)	พนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ	ชอบการซ่อมคอมพิวเตอร์ เรียนรู้การลงโปรแกรมต่างๆ
๑๒.นายสุรัชย์ ด้วงโท (อ๊)	ปลูกผัก	สนใจอาชีพเกษตรเพราะเป็นอาชีพที่พ่อแม่พาทำ และเป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุข
๑๓.นายศักดิ์ธาดรี ภูมะลา(ปอน)	ปลูกผัก	สนใจอาชีพเกษตรเพราะเป็นอาชีพที่พ่อแม่พาทำ และเป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุข
๑๔.นายณัฐพล ชัยฉลาด(ปอ)	ปลูกผัก	สนใจอาชีพเกษตรเพราะเป็นอาชีพที่พ่อแม่พาทำ และเป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุข
๑๕.นางสาวอาทิตย์ยา จันทรชื่น	ปลูกผัก	สนใจอาชีพเกษตรเพราะเป็นอาชีพที่พ่อแม่พาทำ และเป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุข
๑๖.นางสาวสุภาวดี สาแก้ว	เลี้ยงกบ/เลี้ยงปลา	ชอบการเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา และขายง่าย
๑๗.นางสาวชโลธร ก่อแก้ว	เลี้ยงกบ/เลี้ยงปลา	ชอบการเลี้ยงกบ เลี้ยงปลา และขายง่าย

จากตารางวิเคราะห์อาชีพ ความต้องการเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้กำหนดอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง สรุปได้ดังนี้ กลุ่มช่าง จำนวน ๑๑คน ประกอบด้วย ช่างตัดผม ๒ คน ช่างยนต์ ๖ คน ช่างคอมพิวเตอร์ ๒ คน ช่างไฟฟ้า ๑ คน เป็นเยาวชนชายทั้งหมด กลุ่มเกษตร จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย ปลูกพืชผัก ๔ คน เลี้ยงกบ/เลี้ยงปลา ๒ คน เป็นเยาวชนชาย ๓ คน เยาวชนหญิง ๓ คน เหตุผลที่เลือกส่วนใหญ่เน้นในเรื่องความชอบความถนัดของแต่ละคน และคำนึงถึงแนวโน้มทางการตลาดในอนาคต

๗.๒ เป้าหมาย แนวทางการส่งเสริม

เยาวชนเป้าหมาย กลุ่มสนับสนุนส่งเสริม ได้กำหนดความคาดหวังในการส่งเสริมเด็กเยาวชนดังนี้

เป้าหมาย

เป้าหมาย

มีรายได้ ลดรายจ่าย มีความรู้ทักษะ ความชำนาญการบริหารจัดการ (เป็นผู้ประกอบการ)

แนวทางการดำเนินการ

- ๑.ส่งเสริมการมีอาชีพด้านช่างต่างๆ
- ๒.การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมปลอดสารและการแปรรูป
- ๓.การสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพ
- ๔.การติดตามสนับสนุนประเมินผลเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งด้านอาชีพ

ตารางแผนการดำเนินการ กลุ่มช่าง

ชื่อ-สกุล	ประเภทอาชีพ	กิจกรรมการส่งเสริม	ระยะเวลา
๑.นายวีรพล หมีนราม ๒.นายชนาพัฒน์ ศรีพิมพ์สอ	ช่างตัดผม	๑.ฝึกอบรมพื้นฐาน ๗๕ ชั่วโมง ๒.ฝึกอบรมหลักสูตรสมัณิยม ๗๕ ชั่วโมง ๓.ศึกษาดูงานสร้างแรงบันดาลใจและประสบการณ์ให้แก่เด็กและเยาวชน ๔.ฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๕.ทดลองให้บริการ ๖.ประเมินความพึงพอใจ	ต.ค.-พ.ย. ๒๕๖๐ พ.ย.๖๐-ม.ค. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
๒.นายตรีเพชร พรหมมา ๓.นายวุฒิพงษ์ ศรีเพชร ๔.นายสมบัติ เงามาม ๕.นายจักรี จงโปร่งกลาง ๖.นายสิทธิกร ประทุมแก้ว ๗.นายรุ่งนกร จัดโคกกรวด ๘.นายตรีเนตร พรหมมา	ช่าง เครื่องยนต์	๑อบรมช่างยนต์หลักสูตร ๖ เดือน ๒ศึกษาดูงาน ๓อบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๔ทดลองให้บริการ ๕ประเมินความพึงพอใจ	ธ.ค.๖๐ –มี.ย. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มิถุนายน ๖๑ มิถุนายน ๖๑
๙.นายพรสวรรค์ บุญมาก	ช่างไฟฟ้า	๑อบรมช่างยนต์หลักสูตร ๖ เดือน ๒ศึกษาดูงาน ๓อบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๔ทดลองให้บริการ ๕ประเมินความพึงพอใจ	ธ.ค.๖๐ –มี.ย. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มิถุนายน ๖๑ มิถุนายน ๖๑
๑๐.นายสิปวิช พูลทวี ๑๑.นายฐานันดร จำปาคำ	พนักงาน เทคโนโลยี สารสนเทศ	๑อบรมพนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตร ๖ เดือน ๒ศึกษาดูงาน ๓อบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๔ทดลองให้บริการ ๕ประเมินความพึงพอใจ	ธ.ค.๖๐ –มี.ย. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มิถุนายน ๖๑ มิถุนายน ๖๑

ตารางแผนการดำเนินการ กลุ่มเกษตรกร

ชื่อ-สกุล	ประเภทอาชีพ	กิจกรรมการส่งเสริม	ระยะเวลา
๑.นายสุรัชย์ ตัวงโท ๒.นายศักดิ์ธำตรี ภูมะลา ๓.นายณัฐพล ชัยฉลาด ๔.นางสาวอาทิตย์ยา จันทร์ ชื่น	ปลูกผัก	๑.สำรวจความต้องการของตลาด ๒.วางแผน/ฟังการผลิต/ปฏิทิน ๓.การฝึกอบรมเทคนิคการทำเกษตร ปลอดภัย ๔.ศึกษาดูงาน ๕.ดำเนินงานตามแผน ๖.อบรมเป็นผู้ประกอบการ	ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ กุมภาพันธ์ ๖๑
๕.นางสาวสุภาวดี साแก้ว ๖.นางสาวชลอธร ก่อแก้ว	เลี้ยงกบ/ เลี้ยงปลา	๑.วางแผนการผลิต/ปฏิบัติการผลิต ๒.ศึกษาดูงาน ๓.อบรมเทคนิคการเลี้ยงปลา ๔.ดำเนินการซื้อพันธุ์ปลา มาเลี้ยง	ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ กุมภาพันธ์ ๖๑ พฤษภาคม ๖๑

บทที่ ๕

ปัญหา อุปสรรค บทเรียนและแผนปฏิบัติการระยะที่ ๒

๑ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการวิจัย

ปัญหา อุปสรรค

จากการทำงานมาเป็นระยะเวลา ๙ เดือน พบปัญหาอุปสรรคดังนี้

๑.ทีมวิจัย เนื่องจากทีมวิจัยประกอบด้วยเจ้าหน้าที่และเด็กเยาวชนทั้งในและนอกระบบ จึงมีปัญหาเรื่องเวลาที่ไม่ตรงกัน เช่น การลงเก็บข้อมูลในช่วงจันทร์-ศุกร์ ช่วงกลางวัน จะทำให้กลุ่มนักวิจัยที่เป็นนักเรียนไม่สามารถมาร่วมเก็บได้ ทำให้การเก็บข้อมูลต่างๆ เป็นไปด้วยความล่าช้าและได้ข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และในส่วนของนักวิจัยที่เป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ช่วงเวลาที่ผ่านมามีกิจกรรมโครงการต่างๆ เข้ามามาก ทำให้ต้องแบ่งทีมงานในการทำงานประจำและงานวิจัย

๒.กลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนนอกระบบ ที่ยังไม่มีอาชีพจึงทำให้ในบางช่วง เยาวชนต้องออกจากกลุ่มไปหารายได้ช่วยครอบครัว ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา และเด็กเยาวชนส่วนใหญ่ยังขาดความมุ่งมั่นในการพัฒนาอาชีพ จึงทำให้ในบางครั้งยังไม่มี ความชัดเจนในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

๓.ชุมชนเป้าหมาย การเลือกชุมชนเป้าหมายมีการเลือกดำเนินการจำนวน ๓ หมู่บ้าน ทำให้การเก็บข้อมูลต่างๆ เป็นไปด้วยความล่าช้าและใช้เวลาในการเก็บข้อมูลมากขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ละเอียด และต้องลงไปเก็บซ้ำอยู่ตลอด

แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

๑.แบ่งความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูล และเลือกเวลาในช่วงตอนเย็นหรือเสาร์ อาทิตย์ เพื่อให้เวลาตรงกัน

๒.ใช้สื่อเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการเก็บข้อมูล เช่นการใช้เฟสบุ๊ก ไลน์ และโทรศัพท์ ในการสัมภาษณ์ สอบถาม ข้อมูลต่างๆ

๓.ส่งเด็กเยาวชนเป้าหมายไปสร้างแรงบันดาลใจในค่ายสร้างไฟฝัน ปันอุดมคติให้แบ่งบาน ที่บ้านดิน จังหวัดขอนแก่น

๔.ทดลองให้เด็กเยาวชนกลุ่มเป้าหมายได้ลองทำสิ่งต่างๆ ด้านอาชีพเพื่อหาความถนัดของตนเอง

๕.จัดทำเครื่องมือลงเก็บข้อมูลเพื่อให้มีกรอบในการเก็บข้อมูลที่รัดกุมมากขึ้น

๖.ใช้ข้อมูลจากรีแคปและเทคนแบสมาใช้ร่วมด้วย

๒ บทเรียนที่ได้

๕.๒.๑ ทิมวิจัย

- ๑.รู้ระบบการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีขั้นตอนละเอียดกว่าจะได้แผนงานโครงการต่างๆต้องมีการใช้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจ ซึ่งในส่วนของ อบต.ที่ทำงานไม่ค่อยได้นำเรื่องนี้มาใช้ในการทำงาน
- ๒.รู้จักการสร้างกรอบและเครื่องมือในการเก็บข้อมูล รู้ว่าต้องแตกกรอบแนวคิดอย่างไรให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัย
- ๓.ได้ทักษะในการทำงานเพิ่มขึ้น การแบ่งเวลาในการทำงาน การเข้าชุมชนในการให้ได้ข้อมูลมาอย่างถูกต้อง และตรงตามที่เรากำลังต้องการ การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน
- ๔.รู้ว่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ (ตาราง) จะทำให้มีระบบมากขึ้น “วิเคราะห์ได้”
- ๕.การทำงาน/การทำอาชีพต้องมีข้อมูล/มีเรื่องที่เรา กำลังจะทำให้ลืก/ละเอียดก่อนจะช่วยให้
- ๖.ได้ทักษะการทำงานใหม่
 - ลืก
 - ละเอียด
 - ตรงกับ Need ของ Pant
- ๗.รู้ว่างานเยาวชนเป็นงานไม่นึ่ง/ยากแต่ได้ Need ของเด็กตรงมากขึ้น
- ๘.การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นเรื่องยากต้องมีข้อมูล

๕.๒.๒ กระบวนวิจัย

กระบวนกรวิจัยเป็นกรทำงานมีแบบแผน ขั้นตอน และเป็นระบบ ต่างจากกรทำงานในสำนักงาน กระบวนกรวิจัยเน้นผลลัพธ์

๓ แผนปฏิบัติการระยะที่ ๒

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ขั้นตอน วิธีการ	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
๑.ช่างตัดผม	๑.นายวีรพล หมีนราม ๒.นายชนาพัฒน์ ศรี พิมพ์สอ	๑.ฝึกอบรมพื้นฐาน ๗๕ ชั่วโมง ๒.ฝึกอบรมหลักสูตรสมัณิยม ๗๕ ชั่วโมง ๓.ศึกษาดูงานสร้างแรงบันดาลใจ และประสบการณ์ ให้แก่เด็กและเยาวชน ๔.ฝึกอบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๕.ทดลองให้บริการ ๖.ประเมินความพึงพอใจ	ตค.-พย. ๒๕๖๐ พ.ย.๖๐-ม.ค. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	-มีความรู้เรื่องการคิด ต้นทุนและค่าบริการ -มีความรู้พื้นฐานในการ ตัดผม -ผู้เรียนมีความมั่นใจใน การประกอบอาชีพ -มีรายได้ในการประกอบ อาชีพ -สามารถตัดทรงผมได้ หลากหลาย -ได้เรียนรู้เทคนิคจาก ผู้สอนและมีทักษะ เพิ่มขึ้น -ได้แรงบันดาลใจและ ประสบการณ์ในการ ประกอบอาชีพ -ได้รู้เรื่องการทำธุรกิจ และการเป็น ผู้ประกอบการที่ดีใน สังคม -สามารถจัดทำแผนธุรกิจ	๔๓,๓๐๐ บาท

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ขั้นตอน วิธีการ	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
๒.ช่าง เครื่องยนต์	๒.นายตรีเพชร พรหม มา ๓.นายวุฒิพงษ์ ศรี เพชร ๔.นายสมบัติ เงามาม ๕.นายพรสวรรค์ บุญ มาก ๖.นายจักรี จงโปร่ง กลาง ๗.นายสิทธิกร ประทุม แก้ว ๘.นายรุ่งนกร จัดโคก กรวด ๙.นายตรีเนตร พรหม มา	๑.อบรมช่างยนต์หลักสูตร ๖ เดือน ๒.ศึกษาดูงาน ๓.อบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๔.ทดลองให้บริการ ๕.ประเมินความพึงพอใจ	ธ.ค.๖๐ –มิ.ย. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มิถุนายน ๖๑ มิถุนายน ๖๑	-ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ ความสามารถ เรื่อง เครื่องยนต์และสามารถ ซ่อมได้มีความมั่นใจ -สร้างแรงบันดาลใจ -ได้รู้เรื่องการทำธุรกิจ และการเป็น ผู้ประกอบการที่ดีใน สังคม -สามารถจัดทำแผนธุรกิจ -ทราบความพึงพอใจของ ลูกค้า	
๓.พนักงาน เทคโนโลยี สารสนเทศ	๑๐.นายสิปวิช พูลทวี ๑๑.นายฐานันตร์ จำปาคำ	๑อบรมพนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศหลักสูตร ๖ เดือน ๒ศึกษาดูงาน ๓อบรมการเป็นผู้ประกอบการ ๔ทดลองให้บริการ ๕ประเมินความพึงพอใจ	ธ.ค.๖๐ –มิ.ย. ๖๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มิถุนายน ๖๑ มิถุนายน ๖๑		

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ขั้นตอน วิธีการ	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
๔.ปลูกผัก	๑.นายสุรัชย์ ด้วงโท ๒.นายศักดิ์ธำตรี ภูมะ ลา ๓.นายณัฐพล ชัย ฉลาด ๔.นางสาวอาทิตย์ยา จันทร์ชื่น	๑.สำรวจความต้องการของตลาด ๒.วางแผน/พึงการผลิต/ปฏิทิน ๓.การฝึกอบรมเทคนิคการทำเกษตรปลอดสาร ๔.ศึกษาดูงาน ๕.ดำเนินงานตามแผน ๖.อบรมเป็นผู้ประกอบการ	ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ กุมภาพันธ์ ๖๑	-ทราบถึงชนิดของผักที่ ตลาดต้องการ -ได้ปฏิทินการปลูกผักใน รอบ ๑ ปี -มีความรู้และทักษะการ ปลูกผักปลอดสาร -ได้แรงบันดาลใจและ ประสบการณ์ในการ ประกอบอาชีพ -รู้เรื่องการทำธุรกิจและ การเป็นผู้ประกอบการ	
๕.เลี้ยงกบ/ เลี้ยงปลา	๕.นางสาวสุภาวดี สา แก้ว ๖.นางสาวชลธิศร ก่อ แก้ว	๑.วางแผนการผลิต/ปฏิบัติการผลิต ๒.ศึกษาดูงาน ๓.อบรมเทคนิคการเลี้ยงปลาทุก กบ ๔.ดำเนินการซื้อพันธุ์ปลา กบ มาเลี้ยง	ธันวาคม ๖๐ ธันวาคม ๖๐ กุมภาพันธ์ ๖๑ พฤษภาคม ๖๑	๑.ได้แผนและปฏิทินการ ผลิต ๒.มีความรู้และได้ทักษะ การเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ ๓.ได้แรงบันดาลใจในการ ประกอบอาชีพ ๔.ได้กระบวนการ ดำเนินงาน ๕.ได้อาชีพ	
๖.ศึกษาดู งานผู้ประสบ	-ทีมนักวิจัย ๑๕ คน -เยาวชนนอกระบบ	๑.ประสานงานพื้นที่ศึกษาดูงาน ๒.ศึกษาดูงาน	ธันวาคม ๖๐	เยาวชนนอกระบบเกิด แรงบันดาลใจการ	๑๖,๓๐๐ บาท

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ขั้นตอน วิธีการ	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
ความสำเร็จ ด้านอาชีพ	๑๕ คน (รวม ๓๐ คน)	๓.สรุปผลการศึกษาดูงาน		ประกอบอาชีพสามารถ นำความรู้มาปรับใช้ใน การปฏิบัติการได้อย่าง เหมาะสม	
๗.ติดตาม ประเมินผล	-ทีมวิจัย ๑๕ คน -เยาวชนนอกระบบ ๑๕ คน -ผู้นำชุมชนฯละ ๕ คน เป็น ๑๕ คน (รวม ๔๕ คน)	๑.จัดเวทีถอดบทเรียนรายครอบครัว/หมู่บ้าน /รวม ทุก ๑ เดือน ๒.จัดทำสมุดบันทึกการเปลี่ยนแปลงตนเองของ เยาวชน ๑๕ คน ๓.พูดคุยสนทนารายครอบครัว/หมู่บ้าน ๔.ติดตามความคืบหน้า สำเร็จ ปัญหา อุปสรรค แนว ทางแก้ไข รายโครงการ	เดือนละครั้ง จำนวน ๓ เดือน	๑.ทราบผลการ ดำเนินงาน ๒.เยาวชนเป้าหมายได้รับ การดูแล ปรีกษา แนะนำ และติดตามช่วยเหลือ อย่างต่อเนื่อง ๓.ข้อมูลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข รายโครงการ	๑๖,๗๐๐ บาท
๘.สรุปผล การทดลอง	-ทีมวิจัย ๑๕ คน -เยาวชนนอกระบบ ๑๕ คน (รวม ๓๐ คน)	-รวบรวมข้อมูลความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค -จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน	๑ วัน	ได้ชุดประสบการณ์ ผู้ประกอบการที่เหมาะสม แก่เยาวชน	๒,๑๐๐ บาท
๙.จัดประชุม ทีมที่ปรึกษา สรุปผล การศึกษา และสร้าง	-ทีมวิจัย ๑๕ คน -เยาวชนนอกระบบ ๑๕ คน -ที่ปรึกษาทีมวิจัย ๑๐ คน	จัดประชุมกลุ่มเป้าหมายสรุปผลการศึกษาและสร้าง ข้อเสนอการวิจัย	๑ วัน	ได้ข้อค้นพบและ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	๘,๗๐๐ บาท

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ขั้นตอน วิธีการ	ระยะเวลา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	งบประมาณ
แนวทาง ข้อเสนอจาก ข้อค้นพบ	-สภาเด็กเยาวชน ๑๕ คน -ผู้ปกครอง ๑๕ คน (รวม ๓๐ คน)				
๑๐.จัดเวที นำเสนอ ผลการวิจัย การวิจัยสู่ สาธารณะ	-กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ สมาชิกสภา อบต./ ตัวแทนหน่วยงานใน พื้นที่ -เด็กเยาวชนในตำบล หนองอียอ -ประชาชนที่สนใจ (รวม ๓๐ คน)	-จัดเวทีนำเสนอผลการวิจัย	จำนวน ๑ วัน	ผู้นำ/ชุมชน/และเยาวชน มีแนวทางการพัฒนา เยาวชนเป็น ผู้ประกอบการมืออาชีพ	๙,๙๐๐ บาท
๑๑.เวที นำเสนอวิจัย ฉบับสมบูรณ์	นักวิจัย ๑๕ คน กลุ่มเป้าหมาย ๑๕ คน	-จัดเวทีรายงานผลการวิจัย	จำนวน ๑ วัน	ได้รับการเสนอแนะใน การต่อยอดงานวิจัย	๗,๑๐๐ บาท
๑๒.การ เขียน รายงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์	-ทีมวิจัย ๑๕ คน -ที่ปรึกษาทีมวิจัย ๑๐ คน (รวม ๒๕ คน)	-รวบรวมข้อมูล -จัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ เดือน	-เอกสารรายงานฉบับ สมบูรณ์ -แนวทางการดำเนินงาน สำหรับขยายผล	๘,๐๐๐ บาท

บรรณานุกรม

กาญจนา นาคสกุล. 2528. **วันเยาวชนแห่งชาติ**. ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตย-
สถาน.

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ. 2554. **การพัฒนาเด็กและเยาวชน**

ประจำปี 2554. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพฯ :
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ.

ปรีวัฒน์ ช่างคิด(๒๕๕๔) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่
เหมาะสม สำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สินิล วรศิลป์ และคณะ(๒๕๕๖) ศึกษาเรื่อง การศึกษารูปแบบการสร้างกระบวนการเรียนรู้
นำไปสู่การลดรายจ่ายของเด็กเยาวชนบ้านกระจาย ตำบลกระจาย อำเภอป่าต้ว จังหวัด
ยโสธร.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

มงคล ธิเปียง และคณะ(๒๕๕๖) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพเสริมของกลุ่ม
เยาวชนบ้านวังลึก ตำบลนาพูน อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่.สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย.